NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

ZAKONI

ZAKONSKE ODREDBE I NAREDBE

PROGLAŠENE
OD 8. TRAVNJA DO 30. TRAVNJA 1942.

KNJIGA XV. *(Svežak 141. – 150.)*

Uredjuje: A. Mataić

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB

Br. 3141

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

ZAKONI

ZAKONSKE ODREDBE, NAREDBE i t. d.

PROGLAŠENE

OD 8. TRAVNJA DO 30. TRAVNJA 1942.

KNJIGA XV.

(SVEZAK 141.—150.)

UREDJUJE: A. MATAIĆ,
VIEĆNIK STOLA SEDMORICE U M.

ZAGREB

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

Sadržaj

Strana

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

ZAKONSKA ODREDBA
o domobranskoj pripremi

§ 1.

U sklopu Ustaše, hrvatskog oslobodilačkog pokreta, osniva se u suradnji s ministarstvom hrvatskog domobranstva priprema kao pomoćna ustanova oružane sile Nezavisne Države Hrvatske.

Zadaća je domobranske pripreme, da priprema hrvatsku mladež za službu u domobranstvu i ustaškoj vojnici i da usavršava pričuvnike domobranstva i ustaške vojnice.

§ 2.

Na domobransku pripremnu službu obvezani su:

1. mladići od 1. siečnja one godine, u kojoj navršavaju 18. godinu života, do nastupa djelatnog obvezatnog razdoblja, ako izpunjavaju obće uvjete za djelatnu službu u domobrastvu i ustaškoj vojnici;
2. pričuvnici domobranstva i ustaške vojnice do konca one godine, u kojoj navršavaju 42. godinu života.

§ 3.

Na čelu je domobranske pripreme zapovjednik iz redova hrvatskog domobranstva sa stožerom. Zapovjednika imenuje Poglavnik na priedlog ministra hrvatskog domobranstva.

Djelatno častničtvo u stožeru zapovjednika domobranske pripreme, župske i kotarske zapovjednike kao i osoblje njihovih stožera, postavlja iz redova djelatnih, pričuvnih i umirovljenih častnika, te dočastnika hrvatskog domorbanstva ili ustaške vojnice ministar hrvat-

skog domobranstva na priedlog zapovjednika domobranske pripreme. Priedlog se ima staviti u sporazumu s uredom Glavnog ustaškog stana.

Ostalo nastavničko osoblje i obučavatelje postavlja iz redova pričuvnih obveznika svih činova, vrsta oružja i struka zapovjednik domobranske pripreme na priedlog župskih i kotarskih zapovjednika.

Priedlog se ima staviti u sporazumu sa župskim i kotarskim ustaškim dužnostnicima.

Služba nastavničkog osoblja i obučavatelja u pravilu je bezplatna.

U slučaju potrebe može se iznimno pojedinim nastavnicima i obučavateljima dopitati nagrada na teret državnog proračuna.

§ 4.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru hrvatskog domobranstva.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 7. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCI-757-Z-1942.

Ministar hrvatskog domobranstva:
Doglavnik-Vojskovodja
i
Krilnik:
Slavko Kvaternik, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 8. travnja 1942. broj 78.

ZAKONSKA ODREDBA
o osnutku Domobranske veleobrtne zaštite (DVZ)

§ 1.

U veleobrtnim poduzećima, važnim za potrebe domobranstva i obskrbu stanovničtva, ima se ustrojiti Domobranska veleobrtna zaštita (DVZ).

§ 2.

Zadatak domobranske veleobrtne zaštite je vojničko osiguranje i oružana zaštita veleobrtnih uredjaja kao i osiguranje i zaštita proizvodnog poslovanja i rada u poduzeću.

§ 3.

Ministar hrvatskog domobranstva odredjuje posebnom naredbom, koja su poduzeća dužna ustrojiti Domobransku veleobrtnu zaštitu prema propisima ove zakonske odredbe.

§ 4.

Na čelu Domobranske veleobrtne zaštite u poduzeću stoji zapovjednik, koga imenuje ministar hrvatskog domobranstva.

§ 5.

Zapovjednik i svi djelatni članovi Domobranske veleobrtne zaštite, u koliko vrše službe i dužnosti u njoj, smatraju se za vrieme službe kao i u svakoj prilici, kad nose službene znakove, domobranskim obvezanicima na dužnosti te podpadaju za to vrieme pod sve domobransko-stegovne i domobransko-kaznene propise.

Zapovjednik i svi djelatni članovi Domobranske veleobrtne zaštite polažu prisegu, propisanu za članove hrvatskog domobranstva.

§ 6.

Obseg, sadržaj obveza i dužnosti za izvršenje Domobranske veleobrtne zaštite, ustrojstvo, rad i popunu ljudstvom ove zaštite propisat će naredbom ministar hrvatskog domobranstva u sporazumu s ministrom za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 7.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru hrvatskog domobranstva, koji je ovlašten njezine propise obvezno tumačiti.

§ 8.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 7. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCVI-756-Z-1942.

Ministar hrvatskog domobranstva:
Doglavnik-Vojskovodja
Slavko Kvaternik, v. r.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:
Dr. Dragutin Toth, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 8. travnja 1942. broj 78.

ZAKONSKA ODREDBA

o proglašenju mrtvima osoba, nestalih iza 6. travnja 1941.

§ 1.

Predmnieva se, da je osoba, koja nestane u vremenu od 6. travnja 1941. pa do dana svršetka ovoga rata, umrla, ako u roku od šest mjeseci, odkako je nestala, nije stigla viest, da je na životu.

Dan svršetka ovoga rata ustanovit će ministar pravosudja i bogoštovlja svojom naredbom.

§ 2.

Dan za koji se sudbeno ustanovi, da su se u njem izpunile sve predpostavke, na koje ova zakonska odredba veže predmnievu smrti, smatra se, da je pravi smrtni dan nestaloga.

Ako se dan smrti izvidima dade vjerojatno ustanoviti, smatra se, da je taj dan pravi dan smrti nestaloga.

Proglašenje smrti ne izključuje dokaz, da je nestali prije ili poslije umro ili da je još živ. Ako se ovo dokaže, tada se s onim, koji je na temelju sudbenog proglasa smrti ušao u posjed imovine, ima postupati kao s poštenim posjednikom.

§ 3.

Za proglašenje osoba, nestalih iza 6. travnja 1941., mrtvima, kao i za postupak radi dokazivanja, da je nestali umro, nadležan je sudbeni stol, u području kojega je odsutnik imao posljednje svoje prebivalište, ili

Zapovjednik i svi djelatni članovi Domobranske veleobrtne zaštite polažu prisegu, propisanu za članove hrvatskog domobranstva.

§ 6.

Obseg, sadržaj obveza i dužnosti za izvršenje Domobranske veleobrtne zaštite, ustrojstvo, rad i popunu ljudstvom ove zaštite propisat će naredbom ministar hrvatskog domobranstva u sporazumu s ministrom za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 7.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru hrvatskog domobranstva, koji je ovlašten njezine propise obvezno tumačiti.

§ 8.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 7. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCVI-756-Z-1942.

Ministar hrvatskog domobranstva:
Doglavnik-Vojskovodja
Slavko Kvaternik, v. r.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:
Dr. Dragutin Toth, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 8. travnja 1942. broj 78.

ZAKONSKA ODREDBA
o proglašenju mrtvima osoba, nestalih iza 6. travnja 1941.

§ 1.

Predmnieva se, da je osoba, koja nestane u vremenu od 6. travnja 1941. pa do dana svršetka ovoga rata, umrla, ako u roku od šest mjeseci, odkako je nestala, nije stigla viest, da je na životu.

Dan svršetka ovoga rata ustanovit će ministar pravosudja i bogoštovlja svojom naredbom.

§ 2.

Dan za koji se sudbeno ustanovi, da su se u njem izpunile sve predpostavke, na koje ova zakonska odredba veže predmnievu smrti, smatra se, da je pravi smrtni dan nestaloga.

Ako se dan smrti izvidima dade vjerojatno ustanoviti, smatra se, da je taj dan pravi dan smrti nestaloga.

Proglašenje smrti ne izključuje dokaz, da je nestali prije ili poslije umro ili da je još živ. Ako se ovo dokaže, tada se s onim, koji je na temelju sudbenog proglasa smrti ušao u posjed imovine, ima postupati kao s poštenim posjednikom.

§ 3.

Za proglašenje osoba, nestalih iza 6. travnja 1941., mrtvima, kao i za postupak radi dokazivanja, da je nestali umro, nadležan je sudbeni stol, u području kojega je odsutnik imao posljednje svoje prebivalište, ili

ako toga nije imao, gdje je posljednje vrieme boravio. Ako naš državljanin nije imao u našoj državi ni prebivalište ni boravište, ili ako se ovo ne može utvrditi, onda će Vrhovni sud odrediti sudbeni stol, koji će biti nadležan.

§ 4.

Proglašenje osobe, nestale iza 6. travnja 1941., mrtvom, može tražiti svatko, tok ima pravni interes, da se utvrdi smrt nestaloga, kao i državno zastupničtvo u javnom interesu.

U molbi treba vjerojatnim učiniti ovlaštenje za podnošenje molbe, te navesti i vjerojatnima učiniti činjenice, koje prema propisima ove zakonske odredbe služe za temelj odluci o proglašenju osoba, nestalih iza 6. travnja 1941., mrtvima.

§ 5.

Čim se podnese molba, koja odgovara propisima § 4., sud će nestalom postaviti skrbnika, kojem će narediti, da pribavi potrebne obaviesti o nestalom, i sam će provesti potrebne izvidjaje (§ 2. broj 5. izvanparbenog postupnika) o tome, da li postoje uvjeti za povedenje postupka. Ako sud nakon provedenih izvidjaja nadje, da ti uvjeti postoje, izdat će oglas, u kojem će navesti bitne okolnosti toga slučaja i pozvati nestaloga i svakoga, koji bi imao kakva znanja o životu nestaloga, da to javi sudu ili postavljenom skrbniku, jer će se nakon izteka roka, naznačenog u oglasu, nestali proglasiti mrtvim.

Rok oglasa traje tri mjeseca.

Oglas će se pribiti na sudbenu ploču i obznaniti u obćini, u kojoj je nestali boravio, a prema prilikama i u drugim obćinama, i jedanput objaviti u Narodnim novinama. Sud može narediti, da se oglas objavi i više puta, a može ga objaviti i u drugim novinama.

Dan, kojega svršava oglasni rok, ima se u oglasu kalendarski označiti i to tako, da od dana objave oglasa u Narodnim novinama protječe najmanje rok, predvidjen u drugoj stavci.

§ 6.

Kad proteče rok, naznačen u oglasu, sud će na ponovljenu molbu konačno odlučiti o molbi.

Ako sud nadje, da postoje svi uvjeti iz § 1., proglasit će nestalog mrtvim, a u odluci će izriekom naznačiti dan, koji se prema propisima ove zakonske odredbe ima smatrati kao vrieme njegove smrti. Pravomoćna odluka dostavit će se voditelju matica umrlih radi provedbe u matičnim knjigama.

§ 7.

Propisi § 231. st. 2. i 3. i § 235. izvanparbenog postupnika od 24. srpnja 1934. primjenjuje se i na postupak prema ovoj zakonskoj odredbi.

PRELAZNE ODREDBE

§ 8.

Propisi ove zakonske odredbe imaju se primieniti i na one slučajeve, u kojima je prije proglašenja ove zakonske odredbe bio pokrenut postupak radi proglašenja mrtvima osoba, nestalih iza 6. travnja 1941.

§ 9.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a njezina se provedba povjerava ministru pravosudja i bogoštovlja.

U Zagrebu, dne 7. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCIII-834-Z-1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 8. travnja 1942. broj 78.

ZAKONSKA ODREDBA

o pogodnostima veleobrtnog prirada

§ 1.

Posebnicima, samim ili udruženim (ortakluk, javno trgovačko ili komanditno družtvo), zadrugama, družtvima s ograničenim jamstvom i dioničkim družtvima, kojima je svrha veleobrtna proizvodnja, preradba ili promet sirovina, polusirovina ili gotovih proizvoda, posebno važnih za narodni prirad, za državne ili ostale javne svrhe, kao i postojećim poduzećima, koja svoje tvornice i pogone proširuju ili preuredjuju u istu svrhu, mogu se podieliti pogodnosti, navedene u ovoj zakonskoj odredbi.

§ 2.

Poduzećima iz § 1. ove zakonske odredbe mogu se podieliti sliedeće pogodnosti:

1. oprost od postojećih i budućih državnih i samoupravnih poreza i prireza,

2. oprost od plaćanja carina, sporednih carinskih daća i svih ostalih državnih i samoupravnih daća bilo koje vrste na uvoz tvorničkog uredjaja (strojeva, kotlova, aparata, instrumenata, alata, sprava, sastavnih i naknadnih dielova) i potrošnog materijala, u koliko se ne proizvodi u zemlji, i koji služi za svrhe proizvodnje, preradbe i prometa (uredjaji za prievoz, utovar i iztovar, samovozi, pogonsko-ogrjevni materijal) kao i za sve druge predmete i uredjaje, potrebne za poslovanje,

3. oprost od plaćanja državnih i samoupravnih sadašnjih i budućih pristojba i biljegovina, koje su propi-

sane zakonom o biljegovini i pristojbama ili zakonom o sudbenim pristojbama,

4. oprost od plaćanja državnih i samoupravnih trošarina i drugih pristojbi na električnu vlastitu ili zakupljenu snagu kao i na sirovine, polusirovine i ostali potrošni materijal, nabavljen u zemlji, koji služi za svrhe proizvodnje odnosnog poduzeća.

§ 3.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu u sporazumu s državnim rizničarom ustanovljuje naredbom, kojem će se poduzeću podieliti pogodnosti, navedene u § 2., a ustanovljuje i obseg i trajanje tih pogodnosti.

§ 4.

Poduzećima iz § 1. ove zakonske odredbe, a u svrhu što brže izgradnje i podizanja tvornica i pogona kao i proširenja ili preuredjenja postojećih tvornica i pogona osigurat će ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu s Državnom riznicom novčana sredstva, uz posebno ustanovljene uvjete, u obliku dugoročnih hipotekarnih navjera ili davanjem ovlaštenja za izdavanje vlastitih obveznica, i to najviše u visini dvostrukog iznosa istodobno uložene odnosno uplaćene glavnice.

Za podieljene navjere ili izdane vlastite obveznice poduzeća su dužna dati pravo zaloga na prvom mjestu na sve svoje nekretnine i pogone u zemlji uz uvjete, koje će propisati ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu u sporazumu s Državnom riznicom.

§ 5.

Pogodnosti, predvidjene u ovoj zakonskoj odredbi, mogu se dati samo domaćim poduzećima i to tako, da trajanje podieljenih pogodnosti ne može biti dulje od

šest godina iza dana izdanja odobrenja za upotrebu pogona odnosno uredjaja.

Kao domaće poduzeće u smislu ove zakonske odredbe smatra se svako ono poduzeće, kojemu su vlastnici državljani Nezavisne Države Hrvatske, ili u kojem je bare 51% udjela odnosno dionica vlastničtvo državljana Nezavisne Države Hrvatske.

§ 6.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru za obrt, veleobrt i trgovinu i državnom rizničaru.

§ 7.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 7. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCII-814-Z-1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 8. travnja 1942. broj 78.

ZAKONSKA ODREDBA
o ukidanju Kotarskug suda u Ivanić-Gradu i o osnutku Kotarskog suda u Vojnom Križu

§ 1.

Ukida se Kotarski sud u Ivanić-Gradu.

§ 2.

Danom 1. lipnja 1942. osniva se na područjū Sudbenog stola u Bjelovaru novi Kotarski sud sa sjedištem u Vojnom Križu, koji toga dana ima započeti s radom.

§ 3.

Područje Kotarskog suda u Vojnom Križu obuhvaća područje upravne obćine u Vojnom Križu, koje se izdvaja iz dosadašnjeg područja Kotarskog suda u Čazmi, i područje upravne obćine Ludina, koje se izdvaja iz dosadašnjeg područja Kotarskog suda u Kutini.

§ 4.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru pravosudja i bogoštovlja.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 7. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCIV-835-Z-1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 8. travnja 1942. broj 78.

Na temelju § 4. zakonske odredbe o ukidanju Kotarskog suda u Ivanić-Gradu i o osnivanju Kotarskog suda u Vojnom Križu od 7. travnja 1942. broj XCIV-835-Z-1942. izdajem ovu

PROVEDBENU NAREDBU

zakonskoj odredbi o ukidanju Kotarskog suda u Ivanić-Gradu i o osnivanju Kotarskog suda u Vojnom Križu.

§ 1.

Sve gradjansko-pravne i kazneno-pravne stvari s područja upravne obćine Vojni Križ, odnosno s područja upravne obćine Ludina, koje se na dan 1. lipnja 1942. zateknu na radu kod Kotarskog suda u Čazmi odnosno kod Kotarskog suda u Kutini, nastavit će i završiti Kotarski sud u Čazmi odnosno Kotarski sud u Kutini, ako je u tim stvarima bila već održana ustmena razprava.

Sve ostale nesvršene pravne stvari kao i gruntovne knjige, koje se odnose na područje upravne obćine Vojni Križ, odnosno na područje upravne obćine Ludina, predat će Kotarski sud u Čazmi, odnosno Kotarski sud u Kutini, Kotarskom sudu u Vojnom Križu.

§ 2.

Predaja sudbenih spisa u pravnim stvarima, navedenim u § 1., izvršit će se prema popisima, koji se imaju sastaviti u dva primjerka, od kojih jedan ostaje kod Kotarskog suda u Čazmi, odnosno kod Kotarskog suda u Kutini, a drugi se zajedno sa spisima šalje Kotarskom sudu u Vojnom Križu.

Popisi će se sastaviti posebno prema upisničkim oznakama, a podpisat će ih predstojnik suda i predstojnik sudbene pisarnice.

Kotarski sud u Vojnom Križu upisat će preuzete spise po redu, kako su upisani u popisima, a preko reda samo onda, ako su žurne naravi.

§ 3.

Sudbeni spisi Kotarskog suda u Čazmi, odnosno Kotarskog suda u Kutini, koji se odnose na svršene pravne stvari s područja upravne občine Vojni Križ odnosno upravne občine Ludina, ostaju i dalje u pismari Kotarskog suda u Čazmi, odnosno u pismari Kotarskog suda u Kutini, a Kotarskom sudu u Vojnom Križu predavat će se samo pojedinačno na njegov zahtjev prema potrebi, i on će ih nakon upotrebe vratiti Kotarskom sudu u Čazmi, odnosno Kotarskom sudu u Kutini.

§ 4.

Predsjednik Banskog stola u Zagrebu izdat će sve potrebne upute za izvršenje ove provedbene naredbe.

§ 5.

Ova provedbena naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 7. travnja 1942.

Broj: 836-Z-1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 8. travnja 1942. broj 78.

POGLAVNIKOVA ODREDBA O POMILOVANJU

JA POGLAVNIK NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE

odlučio sam, da povodom godištnjice obstojanja Nezavisne Države Hrvatske putem milosti podielim sliedeće pomilovanje:

I.

Opraštam i predajem zaboravi sve prestupke i prekršaje šumskih kradja, počinjenih do dana proglašenja ove odredbe, bez obzira na to, da li je postupak za te kradje poveden ili se nalazi u toku, ili je već izrečena osuda, bila ona pravomoćna ili ne, a ako postupak za te kradje nije poveden, nema se ni povesti.

II.

Svima, koji su osudjeni osudama redovnih sudova, izrečenima do dana proglašenja ove odredbe, na novčanu kaznu do iznosa od 10.000 Kuna, bilo prvobitno, bilo da im je izrečena kazna oduzeća slobode zamienjena novčanom kaznom, opraštam ovu kaznu u cielosti, a onim, koji su osudjeni na novčanu kaznu do 30.000 Kuna, opraštam novčanu kaznu u iznosu od 10.000 Kuna odnosno razmjerni dio kazne oduzeća slobode, koji je zamienjen novčanom kaznom.

III.

Svima, koji su osudjeni osudama redovnih sudova, izrečenima do dana proglašenja ove odredbe, na kaznu oduzeća slobode do dvanaest mjeseci ili do jedne go-

dine uključivo, opraštam ovu kaznu u cielosti odnosno ostatak neovršene kazne pod uvjetom, da pomilovana osoba u roku od jedne godine, računajući od dana proglašenja ove odredbe, ne počini ni jedno zločinstvo uobće, a prestupak ili prekršaj iz koristoljublja.

IV.

Svima, koji su osudjeni osudama redovnih sudova, izrečenima do dana proglašenja ove odredbe, na vremenitu kaznu oduzeća slobode preko dvanaest mjeseci ili preko jedne godine, opraštam:

1. jednu polovinu kazne osudjenicima, koji su osudjeni na kaznu preko dvanaest mjeseci do pet godina uključivo, ako prije nisu bili osudjivani zbog zločinstva, a jednu čevtrtinu, ako su prije bili osudjivani zbog zločinstva;

2. jednu trećinu kazne osudjenicima, koji su osudjeni na kaznu preko pet do deset godina uključivo, ako prije nisu bili osudjivani zbog zločinstva a jednu šestinu, ako su prije bili osudjivani zbog zločinstva;

3. dvie godine osudjenicima, koji su osudjeni na kaznu preko deset do petnaest godina uključivo, ako prije nisu bili osudjivani zbog zločinstva, a jednu godinu, ako su prije bili osudjivani zbog zločinstva;

4. tri godine osudjenicima, koji su osudjeni na kaznu preko petnaest do dvadeset godina uključivo, ako prije nisu bili osudjivani zbog zločinstva, a osamnaest mjeseci, ako su prije bili osudjivani zbog zločinstva;

5. dvie godine osudjenicima, kojima je smrtna kazna ili kazna doživotne težke tamnice zamienjena vremenitom kaznom oduzeća slobode, ako prije nisu bili osudjivani zbog zločinstva, a jednu godinu, ako su prije bili osudjivani zbog zločinstva.

V.

Onima, koji su se koristili odredbom o pomilovanju od 10. listopada 1941. broj 1678-Z. p.-1941. (Narodne novine od 10. listopada 1941. broj 149) opraštam jednu polovinu od odredjenog sniženja kazne u točkama II. do IV., ako prije nisu bili osudjivani zbog zločinstva, a jednu trećinu od ovog sniženja, ako su prije bili osudjivani zbog zločinstva.

VI.

Od pomilovanja, navedenog u točkama II. do IV., izuzimaju se:

1. oni, koji su pobjegli u inozemstvo ili su do dana ove odredbe sakrivali svoje boravište:

2. oni, koji su osudjeni zbog kažnjivih djela iz §§ 167. odj. 2. br. 4., 187. do 189., 215., 216., 234., 235., 314. do 317., 319., 326., 327., 328., 333. zadnja stavka, 334. do 337., 357. do 359. i 397. odj. 2. kaznenog zakonika od 27. siečnja 1929.;

3. oni, koji su osudjeni po zakonima, zakonskim odredbama ili naredbama, izdanim u svrhu suzbijanja skupoće ili osiguranja pučanstva živežnim namirnicama.

VII.

Onima, koji su već ovršili dio kazne, kao i onima, kojima je kazna bila već snižena odredbom o pomilovanju do 10. listopada 1941. broj 1678-Z. p.-1941., računa se sniženje kazne, odredjeno ovom odredbom, prema veličini kazne, izrečene u osudi, a kazna im se smanjuje od ostatka još neovršene kazne.

VIII.

Onima, koji su osudjeni na više kazna oduzeća slobode na temelju dviju ili više osuda zbog više kažnjivih djela, računa se sniženje kazne, odredjeno ovom odredbom, tako, kao da su osudjeni jednom osudom na ukupni iznos sviju kazna, na koje su osudjeni, izuzevši kazne za kažnjiva djela iz točke VI. br. 2. i 3. ove odredbe, pa se prema tom ukupnom iznosu računa sniženje kazne, odredjeno u točkama II. do IV.

IX.

Onima, koji su osudjeni na jednu kaznu oduzeća slobode zbog više kažnjivih djela u stjecaju po § 62. kaznenog zakonika, od kojih je za neka sada podieljeno pomilovanje, a za druga nije, opraštam tri četvrtine od odredjenog sniženja kazne u točkama II. do IV.

X.

Na one slučajeve, u kojima je na dan proglašenja ove zakonske odredbe sudbeni postupak još u tečaju, ima se ova odredba primieniti, kad sudbeni postupak bude pravomoćno dovršen.

XI.

U svim slučajevima pomilovanja ostaju netaknuta prava države i posebničkih osoba na naknadu štete kao i naknada troškova kaznenog postupka.

XII.

Ministar pravosudja i bogoštovlja rješavat će sva prieporna pitanja, ako nastane sumnja, kako se ima primieniti ova odredba o pomilovanju.*

U Zagrebu, dne 10. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: 844-Z-1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 10. travnja 1942. broj 79.

ZAKONSKA ODREDBA
o osnutku domobranskih škola

§ 1.

Na prvogodištnju uspomenu proglašenja Nezavisne Države Hrvatske osnivaju se:

a) Domobransko odgojilište Poglavnika Ante Pavelića;

b) Domobranska niža srednja škola Vojskovodje Slavka viteza Kvaternika i

c) Domobranska zastavnička škola.

§ 2.

U Domobransko odgojilište primat će se dječaci od 7do 10 godina, u prvom redu sinovi poginulih i zaslužnih boraca za slobodu Hrvatske, te sinovi invalida, a zatim djeca bez majke, kao i uobće djeca zaslužnih pripadnika domobranskog, ustaškog i oružničkog stališa, te konačno djeca gradjanskih i u prvom redu seljačkih obitelji, koje imaju veći broj djece.

§ 3.

Nastava u Domobranskom odgojilištu trajat će 4 godine i izvodit će se prema nastavnoj osnovi, koja vriedi za državne pučke škole.

Ministar hrvatskog domobranstva dopunit će nastavnu osnovu prema potrebama domobranskog odgoja.

§ 4.

U Domobransku nižu srednju školu primat će se u prvom redu svršeni pitomci Domobranskog odgojilišta, a zatim i ostali natjecatelji prema propisima § 2.

§ 5.

Nastava u Domobranskoj nižoj srednjoj školi traje 4 godine i izvodi se prema nastavnoj osnovi, koja odgovara osnovi za niže razrede srednjih škola.

Ministar hrvatskog domobranstva dopunit će nastavnu osnovu prema potrebama domobranskog odgoja i izobrazbe.

Na svršetku četvrte godine pitomci polažu niži tečajni izpit.

§ 6.

U Domobransku zastavničku školu primaju se u prvom redu svršeni pitomci Domobranske niže srednje škole, a zatim i ostali natjecatelji, koji su položili niži tečajni izpit u bilo kojoj srednjoj školi Nezavisne Države Hrvatske, a koji izpunjavaju shodne uvjete iz § 2.

§ 7.

Zadatak je Domobranske zastavničke škole odgajati i pripremati častnički podmladak za hrvatsko domobranstvo.

§ 8.

Ministar hrvatskog domobranstva može odrediti podjelu Domobranske zastavničke škole prema rodovima oružja.

§ 9.

Nastavnici i izobrazba u Domobranskoj zastavničkoj školi traje četiri godine i izvodi se prema nastavnoj osnovi, koju propisuje ministar hrvatskog domobranstva sporazumno s ministrom nastave.

Na svršetku četvrte godine polažu pitomci viši tečajni izpit.

§ 10.

Nakon uzpješno položenog višeg tečajnog izpita promiču se pitomci Domobranske zastavničke škole u čin zastavnika i udjeljuju prema potrebi na službu u hrvatsko domobranstvo.

§ 11.

Pitomci Domobranske zastavničke škole, koji na kraju četvrte godine ne navrše 18 godina, ostaju u zavodu do navršene 18. godine života.

§ 12.

U domobranskim školama položeni niži i viši tečajni izpiti izjednačuju se s takvim izpitima, položenim u ostalim srednjim školama.

§ 13.

U domobranske škole primaju se pitomci u pravilu bezplatno, a dok se ne ostvari zaklada po § 15., na teret države.

Ministar hrvatskog domobranstva može odlučiti, da se u škole prime i pitomci uz naplatu troškova.

§ 14.

Ministar Hrvatskog domobranstva predvidjet će u godištnjim proračunima potrebne svote za uzdržavanje ovom zakonskom odredbom osnovanih domobranskih škola.

§ 15.

U svrhu podmirenja troškova oko školovanja pitomaca ovom zakonskom odredbom osnovanih škola, utemeljuje se »Državna zaklada za pitomce domobranskih škola«.

Ministar hrvatskog domobranstva izdat će u sporazumu s državnim rizničarom potanje propise o ovoj zakladi i ustanovit visinu godištnjeg doprinosa, koji će joj država davati u razdoblju od 10 godina.

Nakon izmaka razdoblja od 10 godina troškovi za pitomce imaju se podmirivati iz sredstava zaklade, dok će troškove uzdržavanja škola i dalje snositi država.

§ 16.

Za pitomce domobranskih škola mogu se osnivati i posebničke zaklade iz doprinosa posebnika.

§ 17.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru hrvatskog domobranstva, koji će izdati postrojbene sastave i propisnike za ustrojstvo pojedinih domobranskih škola.

§ 18.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 10. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCVII-845-Z-1942.

Ministar hrvatskog domobranstva:
Doglavnik-Vojskovodja
Krilnik:

Slavko Kvaternik, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 10. travnja 1942. broj 79.

ZAKONSKA ODREDBA

o preinakama i nadopunama zakona o sudbenoj biljegovini i pristojbama (zakona o sudbenim taksama) od 30. svibnja 1930. sa svim kasnijim preinakama i nadopunama

§ 1.

U Tbr. 1 u stavci (1)

mjesto: »Din. 0.75« stavlja se: »Kuna 1.—«;
mjesto: »Din. 1.50« stavlja se: »Kune 2.—«;
mjesto: »Din. 4.50« stavlja se: »Kuna 5.—«;
mjesto: »Din. 7.50« stavlja se: »Kuna 8.—«;
mjesto: »Din. 10.50« stavlja se: »Kuna 12.—«;
mjesto: »Din. 15.—« stavlja se: »Kuna 20.—«;
mjesto: »Din. 22.50« stavlja se: »Kuna 30.—«;
mjesto: »Din. 30.—« stavlja se: »Kuna 40.—«;
mjesto: »Din. 37.50« stavlja se: »Kuna 50.—«;
mjesto: »Din. 60.—« stavlja se: »Kuna 75.—«;
mjesto: »Din. 90.—« stavlja se: »Kuna 100.—«;
mjesto: »Din. 150.—« stavlja se: »Kuna 175.—«;
mjesto: »Din. 225.—« stavlja se: »Kuna 250.—«;
mjesto: »Din. 300.—« stavlja se: »Kuna 400.—«

Točka 4) napomene VIII uz Tbr. 1 briše se, a dosadašnje točke 5), 6) i 7) uz ovaj Tbr. postaju točkama 4), 5) i 6).

§ 2.

U Tbr. 3 pod sl. a) mjesto: »Din. 4.50« stavlja se: »Kuna 5.—«, a mjesto: »Din. 9.—« stavlja se: »Kuna 10.—«.

Pod sl. b) mjesto: »Din. 1.50« stavlja se: »Kune 2.—«; mjesto: »Din. 3.—« stavlja se: »Kune 4.—«, a mjesto: »Din. 6.—« stavlja se: »Kuna 8.—«

§ 3.

U Tbr. 4 mjesto: »Din. 22.50« stavlja se: »Kuna 25.—«

§ 4.

U Tbr. 5 mjesto: »Din. 7.50« stavlja se: Kuna 8.—«, a mjesto: »Din. 22.50« stavlja se: »Kuna 25.—«

§ 5.

U Tbr. 6 u stavci (6) mjesto» Din. 30.—« stavlja se: »Kuna 50.—«, a mjesto: »Din 75.—« satvlja se: »Kuna 100.—«

§ 6.

U Tbr. 9 u stavci (1) mjesto: »Din. 4.50, 10.50 i 15.—« stavlja se: »Kuna 6.—, 12.— i 20.—«, a u stavci (2) mjesto: »Din. 3.—, 7.50 i 12.—« stavlja se: »Kuna 5.—, 10.— i 15.—«

§ 7.

U Tbr. 10 u točki 1) stavke (1)
mjesto: »Din. 7.50« stavlja se: »Kuna 10.—«;
mjesto: »Din. 22.50« stavlja se: »Kuna 25.—«;
mjesto: »Din. 30.—« stavlja se: »Kuna 40.—«;
mjesto: »Din. 37.50« stavlja se: »Kuna 50.—«.
U točki 2) mjesto: »Din. 7.50« stavlja se: »Kuna 10.—«

§ 8.

U Tbr. 12 mjesto: »Din. 6.— i 3.—« savlja se: »Kuna 10.— i 5.—«

§ 9.

U Tbr. 13. mjesto: »Din. 22.50« stavlja se: »Kuna 25.—«

§ 10.

U Tbr. 14. mjesto: »Din. 22.50« stavlja se: »Kuna 25.—«

§ 11.

U Tbr. 17 u stavci (1) mjesto: »Din. 7.50« stavlja se: »Kuna 10.—«;

u stavci (2) mjesto: »Din. 75.—« stavlja se: »Kuna 100.—«;

u stavci (3) mjesto: »Din. 150.—« stavlja se: »Kuna 200.—«.

Točka 3) napomene IV. uz Tbr. 17 briše se, a točke 4) i 5) postaju točkama 3) i 4).

§ 12.

U Tbr. 18 stavci (1) mjesto: »Din. 7.50« stavlja se: »Kuna 10.—«;

u stavci (3) mjesto: »Din. 37.50« stavlja se: »Kuna 50.—«

§ 13.

U Tbr. 19. sl. a) mjesto: Din. 6.—« stavlja se: »Kuna 10.—«, a pod sl. b) mjesto: »Din. 3.—« stavlja se: »Kuna 5.—«

§ 14.

U Tbr. 20. mjesto: »Din. 22.50« stavlja se: »Kuna 30.—«

§ 15.

U Tbr. 21 mjesto: »Din. 22.50« stavlja se: »Kuna 30.—«

§ 16.

U Tbr. 26 u stavci (1) mjesto: »Din. 75.—« stavlja se: »Kuna 100.—«;

u stavci (2) mjesto: »Din. 150.—« stavlja se: »Kuna 200.—«;

u stavci (3) mjesto: »Din. 15.—« stavlja se: »Kuna 50.—«

§ 17.

U Tbr. 27 u stavci (1) mjesto: »Din. 60.—« stavlja se: »Kuna 100.—«, a u stavkama (2), (3) i (4) mjesto: »Din. 30.—« stavlja se svagdje: »Kuna 50.—«

§ 18.

U Tbr. 27 u stavci (1)

u toč. 1) mjesto: »Din. 75.—« stavlja se: »Kuna 200.—«;

u toč. 2) mjesto: »Din. 75.—« stavlja se: »Kuna 100.—«;

u toč. 3) mjesto:» Din. 75.—« stavlja se: »Kuna 200.—«;

u toč. 4) mjesto: »Din. 150.—« stavlja: se »Kuna 200.—«;

u toč. 5) mjesto: »Din. 75.—« stavlja se: »Kuna 100.—«;

u toč. 6) mjesto: »Din. 150.—« stavlja se: »Kuna 200.—«;

u toč. 8) mjesto: »Din. 15.—, 30.— i 45.—« stavlja se: »Kuna 20.—, 40.— i 60.—«;

u toč. 9) mjesto: »Din 75.—« stavlja se: »Kuna 100.—«;

u toč. 10) mjesto: »Din. 30.—« stavlja se: »Kuna 50.—«;

u toč. 11) mjesto: »Din. 75.—« stavlja se: »Kuna 100.—«;

u toč. 13) mjesto: »Din. 15.—« stavlja se: »Kuna 20.—«

§ 19.

U napomeni II uz Tbr. 29 mjesto: »Din. 7.50« stavlja se: »Kuna 10.—«*

§ 20.

U Tbr. 31 u stavci (1) mjesto: »Din. 150.—« stavlja se: »Kuna 300.—«;

u stavci (2) mjesto: »Din. 75.—« stavlja se: »Kuna 200.—«;

u stavci (3) mjesto: »Din. 150.—« stavlja se: »Kuna 300.—«;

u stavci (4) mjesto: »Din. 30.—« stavlja se: »Kuna 50.—«

§ 21.

U Tbr. 34 u točki 1) mjesto: »Din. 450.—« stavlja se: »Kuna 600.—«, a u točki 3) mjesto: »Din. 150.—« stavlja se: »Kuna 200.—«

* Po izpravku u Narodnim novinama od 11. travnja 1942. broj 80.

§ 22.

U Tbr. 35 u toč. 1) mjesto: »Din. 1.500.—« stavlja se: »Kuna 2.000.—«;

u toč. 2) mjesto: »Din. 3.000.—« stavlja se: »Kuna 4.000.—«;

u toč. 3) mjesto: »Din. 2.250.—« stavlja se: »Kuna 3.000.—«;

u toč. 4) mjesto: »Din. 4.500.—« stavlja se: »Kuna 6.000.—«;

u toč. 5) mjesto: »Din. 750.—« stavlja se: »Kuna 1.000.—«;

u toč. 6) mjesto: »Din. 1.500.—« stavlja se: »Kuna 2.000.—«;

u toč. 7) mjesto: »Din. 2.250.—« stavlja se: »Kuna 3.000.—«;

u toč. 8) sl. a) mjesto: »Din. 150.—« stavlja se: »Kuna 300.—«;

u toč. 8) sl. b) mjesto: »Din. 1.500.—« stavlja se: »Kuna 2.000.—«

§ 23.

U Tbr. 37 u toč. 1) mjesto: »Din. 7.50« stavlja se: Kuna 30.—«;

u toč. 2) mjesto: »Din. 150.—« stavlja se: »Kuna 200.—«;

u toč. 3) mjesto: »Din. 150.—« stavlja se: »Kuna 200.—«;

u toč. 4) mjesto: »Din. 150—« stavlja se: »Kuna 200.—«;

u toč. 5) mjesto: »Din. 75.— stavlja se: »Kuna 100.—«

§ 24.

U Tbr. 38 mjesto: »Din. 75.—« stavlja se: »Kuna 300.—«

§ 25.

U Tbr. 39 mjesto: »Din. 7.500— i 3.000.—« stavlja se: »Kuna 10.000.— i 5.000.—«

§ 26.

U Tbr. 40 mjesto: »Din. 15.—« stavlja se: »Kuna 30.—«

§ 27.

U Tbr. 41 mjesto: »Din. 7.50« stavlja se: »Kuna 10.—«

§ 28.

U Tbr. 42 u stavci (1) sl. a) mjesto: »Din. 7.50, 12.—, 15.—, 22.50 i 30.—« stavlja se: »Kuna 10.—, 15.—, 20.—, 30.— i 40.—«, a pod slovom b) mjesto: »Din. 15.—« stavlja se: »Kuna 30.—«

§ 29.

U Tbr. 44 u stavci (1) toč. 2) sl. b) mjesto: »Din. 30.—« stavlja se: »Kuna 50.—«;

u toč. 4) sl. b) mjesto »Din. 75.—« stavlja se: »Kuna 100.—«;

u stavci (2) toč. 1) sl. a) mjesto: »Din. 30.—« stavlja se: »Kuna 50.—«

§ 30.

U Tbr. 45 mjesto: »Din. 75.—« stavlja se: »Kuna 100.—«

§ 31.

U Tbr. 49 toč. 1) mjesto: »Din. 15.—« stavlja se: »Kuna 30.—«, a u toč. 2) mjesto: »Din. 15.—« stavlja se: »Kuna 30.—«; u toč. 3) mjesto: »Din. 75.—« stavlja se: »Kuna 100.—«; u toč. 6) mjesto: »Din. 30.—« stavlja se: »Kuna 50.—«; u toč. 7) mjesto: »Din. 30.—« stavlja se: »Kuna 50.—«; u toč. 8) mjesto: »Din. 75.—« stavlja se: »Kuna 100.—«; u toč. 9) mjesto: »Din. 30.—« stavlja se: »Kuna 50.—«; u toč. 10) mjesto: »Din. 30.—« stavlja se: »Kuna 50.—«

§ 32.

U Tbr. 50 u stavci (1) toč. 1) mjesto: »Din. 15.—« stavlja se: »Kuna 20.—«, a u toč. 2) mjesto: »Din. 7.50« stavlja se: »Kuna 10.—«;

u stavci (3) mjesto: »Din. 15.—« stavlja se: »Kuna 20.—«

§ 33.

U Tbr. 52 sl. a) mjesto: »Din. 6.—« stavlja se: »Kuna 10.—«, a pod sl. b) mjesto: »Din. 3.—« stavlja se: »Kuna 5.—«

§ 34.

U Tbr. 53 mjesto: »Din. 75.—« stavlja se: »Kuna 100.—«

§ 35.

U Tbr. 57 mjesto:»Din. 15. stavlja se: »Kuna 20.—«

§ 36.

U Tbr. 58 stavci (1) mjesto: »Din. 75.—« stavlja se; »Kuna 100.—«

§ 37.

U Tbr. 61 stavci (1) mjesto: »Din. 4.50 i 9.—« stavlja se: »Kuna 5.— i 10.—«, a u stavci (3) mjesto: »Din. 1.50 i 3.—« stavlja se: »Kuna 2.— i 4.—«

Na koncu prve rečenice napomene III mjesto rieči: »u gotovom novcu« stavljaju se rieči: »u korist obćinske blagajne.«

§ 38.

Gdjegod su u zakonu o sudbenoj biljegovini i pristojbama (u zakonu o sudbenim taksama) upotriebljeni izrazi, koji su protivni duhu hrvatskog jezika i koji ne odgovaraju sadanjem državnom uredjenju, osobito rieči: »taksa«, »parnični«, »sreski sudovi«, »okružni sudovi«, »ministar financija«, »poreska uprava«, »financijska direkcija«, »zakon o taksama«, »Ministarstvo financija«, »kasa«, »docnije«, »tabak«, »obezbedjenje«, »Kraljevina Jugoslavija«, »svojina«, »zvanično«, »advokat«, »vrednosne hartije«, »akcionarska društva«, »jemstvo«, »Službene Novine«, »delimično«, »sopstvenik«, i »sprovodjenje«, zamienjuje se riečima: »biljegovina«, »parbeni«, »kotarski sudovi«, »sudbeni stolovi«, »državni rizničar«, »porezni ured«, »rizničko upraviteljstvo«, »zakon o biljegovini i pristojbama«, »Državna riznica«, »blagajna«, »kasnije«, »arak«, »osiguranje«, »Nezavisna Država Hrvatska«, »vlastničtvo«, »službeno«, »odvjetnik«, »vriednostni papiri«, »dionička družtva«, »jamstvo«, »Narodne novine«, »djelomično«, »vlastnik« i »provedba.«

§ 39.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se Državnoj riznici.

§ 40.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 7. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCV-837-Z-1942.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 10. travnja 1942. broj 79.

Na temelju § 1. zakona o ljekarnama i nadzoru nad prometom liekova od 7. travnja 1930., a radi zaštite pučanstva od malarije, izdajem sliedeću

NAREDBU

o upotrebi liekova chininum hydrochloricum i chininum sulfuricum

§ 1.

Chininum hydrochloricum i chininum sulfuricum smiju se upotrebljavati izključivu samo kao sredstva za liečenje i sprječavanje (profilaksu) kod malarije i to samo u čistom stanju bez primjesa bilo kojeg drugog lieka.

§ 2.

Zabranjuje se svaka druga upotreba liekova chininum hydrocloricum i chininum sulfuricum, pomiešanih s bilo kojim drugim liekom, u ma koje druge svrhe, osim u svrhe suzbijanja malarije, dakle kao antipiretikum, antineuralgikum, metrakinetikum i t. d., a navlastito u kozmetičke svrhe.

§ 3.

Kemijsko-farmaceutskim tvornicama, laboratorijima i ljekarnama zabranjuje se izradba bilo kakvih ljekovitih pripravaka (specijaliteta) s primjesom chininum hydrochloricum i chininum sulfuricum, bez predhodne posebne dozvole ministarstva zdravstva. Dosadašnje dozvole za izradbu ovakvih pripravaka stavljaju se izvan snage ovom naredbom. Postojeće zalihe ovakvih pripravaka mogu se razprodati.

Propis ovog paragrafa ne vriedi za tudje kemijsko-farmaceutske tvornice, u koliko se pripravci izradjuju izvan granica države.

§ 4.

Propiše li koji liečnik ili živinar na receptu chininum hydrochloricum ili chininum sulfuricum u druge svrhe osim u svrhe, navedene u § 1. ove naredbe, a osobito u smjesi s drugim liekovima, ljekarnik ne smije izdati liek po takvu receptu, već mora upozoriti liečnika, koji je propisao recept, na propis ove naredbe. U koliko liečnik, odnosno živinar, unatoč tome zatraži, da se liek izda, ili u koliko je ljekarniku nemoguće upozoriti liečnika, izdat će liek, ali će recept zadržati i poslati ga poštom ministarstvu zdravstva (odsjek za ljekarničtvo) s točnim naslovom liečnika, koji je recept propisao.

§ 5.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe, kaznit će se kaznom predvidjenom u § 35. zakona o ljekarnama i nadzoru nad prometom liekova.

§ 6.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* i tog dana prestaju vriediti sve njoj protivne odredbe.

Zagreb, dne 23. ožujka 1942.

Ministar zdravstva:

Dr. Petrić, v. r.

Broj: 17558-Z-1942.

---

* Narodne novine od 10. travnja 1942. broj 79.

Na temelju ovlaštenja iz zakonske odredbe o uredjenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe od 4. studenoga 1941. br. CCCXCIII-1935-Z-1941 propisujem

NAREDBU

o preinaci i nadopuni naredbe sa zakonskom snagom o osnivanju Povlašćenog hrvatskog industrijsko-trgovačkog d. d. u Zagrebu od 30. listopada 1940. broj 63.434/VII-1940.

§ 1.

U naredbi sa zakonskom snagom o osnivanju Povlašćenog hrvatskog industrijsko-trgovačkog d. d. u Zagrebu od 30. listopada 1940. broj 63.434/VII-1940. izrazi: »banovina Hrvatska«, »ban«, »Banska Vlast« zamjenjuje se nazivima: »Nezavisna Država Hrvatska«, »ministar za obrt, veleobrt i trgovinu«, »ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu«.

§ 2.

U stavci 3 člana 5. izostavljaju se rieči: »U slučaju otudjenja prvenstveno pravo odkupa ima banovina Hrvatska«.

§ 3.

Čl. 6. mienja se i glasi:

»Dioničku glavnicu upisuje i uplaćuje Nezavisna Država Hrvatska odnosno državne ustanove«.

§ 4.

Čl. 9. briše se.

§ 5.

Čl. 11. mienja se i glasi:

»Poslovima družtva upravlja ravnateljstvo. Broj članova ravnateljstva odredjuje ministar za obrt, veleobrt i trgovinu.

Izuzetno od propisa § 79. trgovačkog zakona ministar za obrt, veleobrt i trgovinu imenuje i razrješava dužnosti članove ravnateljstva. Isto tako imenuje ministar za obrt, veleobrt i trgovinu izmedju članova ravnateljstva predsjednika i podpredsjednika ravnateljstva te ih razrješava dužnosti«.

§ 6.

Čl. 12. mienja se i glasi:

»Poslovanje družtva nadzire nadzorni odbor. Broj članova nadzornog odbora ustanovljuje ministar za obrt, veleobrt i trgovinu.

Izuzetno od propisa § 179. trgovačkog zakona ministar za obrt, veleobrt i trgovinu imenuje i razrješava dužnosti članove nadzornog odbora«.

§ 7.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 3. ožujka 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Toth, v. r.

Broü: 551-Z-1942.

Državni rizničar:

Dr. Košak, v. r.

* Narodne novine od 10. travnja 1942. broj 79.

Na temelju § 2. zakonske odredbe o središtnjici za ogrjev od 30. travnja 1941. broj XLVIII-72-Z. p.-1941 i na temelju člana 3. i 23 provedbene naredbe od 25. srpnja 1941. broj 458-Z. p.-1941. izdajem

NAREDBU

o obvezatnom izpunjavanju upitnih araka potrošača ogrjevnog, celuloznog i taninskog drveta.

§ 1.

U cilju uredjenja proizvodnje, prometa, razpodjele, potrošnje, kao i načina upotrebe ogrjevnog, celuloznog i taninskog drveta imadu svi potrošači ogrjevnog celuloznog i taninskog drveta, navedeni u § 2., točno i s potrebnim obrazloženjima izpuniti po središtnjici za ogrjev izdane upitne arke, i ove vratiti potvrdjene po oblastima središtnjici za ogrjev najdalje u roku od mjesec dana nakon što ova naredba zadobije pravnu moć.

§ 2.

Prijavi u smislu ove naredbe podleže:

1. svi veleobrti i svi javni i privatni zavodi za razna iztraživanja na cielom području N. D. H., koji u svom pogonu upotrebljavaju ogrjevno, celulozno ili taninsko drvo za mehaničku ili kemijsku preradbu, za pogon strojeva, grijanje prostorija ili u bilo koju drugu svrhu;

2. svi obrti u gradovima N. D. H., koji u svom radu upotrebljavaju ogrjevno, celulozno i taninsko drvo za pogon strojeva, za obrtnu preradbu ili za grijanje prostorija;

3. svi javni i privatni uredi i zavodi, i razne druge poslovnice u svim gradovima N. D. H., u koliko nisu neposredno priključeni uz posebničke stanove;
4. sve bolnice, lječilišta, klinike, ambulante i slične ustanove na cielom području N. D. H., te sve škole, pitomišta, svratišta i razna obskrbišta u gradovima N. D. H.;
5. sve trgovine, ljekarne, zatim gostionice, kuhinje, javne kupaonice i slično u svim gradovima N. D. H., koje u svom pogonu upotrebljavaju ogrjevno drvo.

§ 3.

Sva gradska poglavarstva na području N. D. H. dostavit će u roku, odredjenom u § 1., središtnjici za ogrjev točan popis kućanstva na svom području i to prema traženju središtnjice za ogrjev.

§ 4.

Potrebne će upitne arke potrošači s područja grada Zagreba iz § 2. točke 1., 2. i 5., podignuti kod svojih komora, koje će izpitati i potvrditi navedene podatke, a potrošači iz § 2. točke 3. i 4., kod gradskog poglavarstva. Svi potrošači izvan područja grada Zagreba podignut će potrebne upitne arke kod svojih područnih kotarskih oblasti, odnosno gradskih poglavarstva, koje će unesene navode potrošača izpitati i potvrditi, te će potrošač ovako potvrdjene podatke dostaviti središtnjici za ogrjev.

§ 5.

Svako zlonamjerno, neizpravno i nemarno izpunjavanje upitnih araka, podnošenje poslie odredjenog roka ili propust prijave kaznit će se u smislu čl. 25. pro-

vedbene naredbe od 25. srpnja 1941. broj 458-Z-1941. novčanom kaznom do 5.000 Kuna.

§ 6.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 26. ožujka 1942.

Ministar šumarstva i rudarstva:

Ing. *Ivica Frković*, v. r.

Broj: 777-Z-1942.

* Narodne novine od 10. travnja 1942. broj 79.

ZAKONSKA ODREDBA
o osnivanju »Zaklade Ivana Peštaja« u Zagrebu

§ 1.

Povodom proslave prve godištnjice uzpostave Nezavisne Države Hrvatske osniva se na spomen i u počast vodje Hrvatskog radničkog saveza Ivana Peštaja kao sastavni dio oblasti »Pomoći« — »Zaklada Ivana Peštaja« u Zagrebu.

§ 2.

Svrha je zaklade, da iz svojih redovnih prihoda i stanovite svote, koju joj svake godine stavi na razpolaganje oblast »Pomoć«, podieljuje pripomoć siromašnoj radničkoj djeci, a napose za liečenje i oporavak radničke sirotčadi.

Ove godine stavlja oblast »Pomoć« na razpolaganje za podjeljivanje ovih jednokratnih pripomoći svotu od Kuna 50.000.—.

§ 3.

Zakladna je imovina:

1. temeljna svota od 500.000 Kuna, koju nakon zadobivanja pravne moći ove zakonske odredbe polaže oblast »Pomoć« kod Štedionice Nezavisne Države Hrvatske,
2. darovi utemeljitelja i dobrotvora,
3. dobrovoljni doprinosi,
4. kamati i ostali prihodi od imovine.

§ 4.

Utemeljitelji su one naravne i pravne osobe, koje polože zakladi jednom za svagda u gotovom novcu ili u pokretnoj ili nepokretnoj imovini najmanje 50.000 Kuna.

Dobrotvori su one naravne i pravne osobe, koje daju zakladi u ime dobrovoljnog uloga jednom za svagda najmanje 10.000 Kuna. U red dobrotvora ulaze i one osobe, koje ovaj ulog učine u pokretnoj ili nepokretnoj imovini u gornjoj ili većoj vriednosti izpod 50.000 Kuna.

Utemeljiteljima i dobrotvorima zaklade Ivana Peštaja izdaje oblast »Pomoć« povelje.

§ 5.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministarstvu udružbe, koje će sve, što je za nju potrebno, pobliže propisati.

§ 6.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 9. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCVIII-856-Z-1942.

Ministar udružbe:
Dr. Lovro Sušić, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 11. travnja 1942. broj 80.

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 Državni ured za oblikovanje ciena i nadnica izdaje

OBLASTNU ODLUKU

o preinaci točke VII. oblastne odluke o najvišim dozvoljenim postotcima ukupne (brutto) zarade kod prodaje živežnih namirnica, kolonijalne i delikatesne robe te ostale robe, koja se obično prodaje u ovoj struci u trgovini na veliko i na malo od 23. ožujka 1942. br. 751-Z-1942.

I.

Točka VII. oblastne odluke o najvišim dozvoljenim postotcima ukupne (brutto) zarade kod prodaje živežnih namirnica, kolonijalne i delikatesne robe te ostale robe, koja se obično prodaje u ovoj struci u trgovini na veliko i na malo od 23. ožujka 1942. br. 751-Z-1942 (Narodne novine od 1. travnja 1942. broj 74) preinačuje se i glasi:

»Pod trgovcem na veliko razumieva se u smislu ove oblastne odluke svaka naravna (fizička) ili pravna osoba, koja prodaje samo trgovcu na malo živežne namirnice, kolonijalnu, delikatesnu i ostalu robu, koja se obično prodaje u ovoj struci, a koju uvozi iz inozemtsva, ili je kupuje od tuzemnog proizvoditelja.

Pod trgovcem na malo razumieva se u smislu ove oblastne odluke svaka naravna (fizička) ili pravna osoba, koja prodaje izravno potrošaču živežne namir-

nice, kolonijalnu, delikatesnu i ostalu robu, koja se obično prodaje u ovoj struci, a koju uvozi iz inozemstva ili je kupuje od tuzemnog proizvoditelja ili trgovca na veliko.

Trgovci na veliko ne smiju prodavati živežne namirnice, kolonijalnu, delikatesnu i ostalu robu, koja se obično prodaje u ovoj struci, drugim trgovcima na veliko, ako se time mienjaju uvjeti na štetu potrošača.

Trgovac — glavni zastupnik inozemne tvrdke u našoj državi smije uvezene živežne namirnice, kolonijalnu, delikatesnu i ostalu robu, koja se obično prodaje u ovoj struci, prodati trgovcu na veliko ili trgovcu na malo, ali uz najveću ukupnu (brutto) zaradu od 3% od prodajne ciene.

Trgovac na malo — uvoznik može izravno uvezenu robu prodati trgovcu na veliko uz najvišu ukupnu (brutto) zaradu od 3% od prodajne ciene ili trgovcu na malo uz najvišu ukupnu (brutto) zaradu, ustanovljenu u točki I. ove oblastne odluke.

Trgovac, koji se bavi trgovinom na veliko i trgovinom na malo smije kod prodaje robe potrošačima računati samo najvišu ukupnu (brutto) zaradu, ustanovljenu u točki II. ove oblastne odluke.

Zabranjeno je proizvoditeljima i trgovcima na veliko izravno prodavati živežne namirnice, kolonijalnu, delikatesnu i ostalu robu, koja se obično prodaje u ovoj struci potrošačima.«

II.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se na temelju § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19.

studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941. preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

III.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 9. travnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

Broj: 4081-1942.

* Narodne novine od 13. travnja 1942. broj 81.

NAREDBA

ministarstva prometa i javnih radova, kojom se na temelju § 16 zakona o državnom prometnom osobľju preinačuje propis člana 4. pravilnika o polaganju stručnih izpita osoblja državnih željeznica od 15. lipnja 1926. s izmjenama i dopunama od 29. ožujka 1938.

§ 1.

U propisu člana 4. pravilnika o polaganju stručnih izpita osoblja državnih željeznica od 15. lipnja 1926. s izmjenama i dopunama istoga od 29. ožujka 1938. brišu se svagdje rieči »ukazni«.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 27. ožujka 1942.

Ministar prometa i javnih radova:

Ing. Bešlagić, v. r.

Broj: 20271/I-1942.

*** Narodne novine od 14. travnja 1942. broj 82.**

Na temelju § 44. zakona o nedržavnim putovima od 8. svibnja 1929., a u savezu s § 13. zakonske odredbe o obranbenom i putnom prirezu od 30. prosinca 1941. broj CDLXXVI-2359-Z-1941. izdajem

NAREDBU

o odredjivanju visine prosječne nadnice običnog radnika radi odmjere putne obveze u smislu propisa §§ 37. i 47. zakona o nedržavnim putovima.

§ 1.

U svrhu razrezivanja odkupnine osobnog rada u godini 1942. visina prosječne nadnice običnog radnika odredjuje se u iznosu od 20 (dvadeset) Kuna.

§ 2.

Na temelju visine nadnice navedene u § 1. ove naredbe, ima se u smislu § 38. toč. 3. zakona o nedržavnim putovima razrezati odkupnina osobnog rada prema § 40. u savezu s § 41. istog zakona svim osobama, koje plaćaju službenički porez, osim državnim službenicima i umirovljenicima, službenicima i umirovljenicima seoskih i gradskih obćina, kao i svećenicima, koji primaju beriva u obliku državne pomoći.

§ 3.

U smislu propisa § 41. zakona o nedržavnim putovima odredjuje se za g. 1942. plaćanje otkupnine osobnog rada za bivše banovinske putove s 3 (tri) jedinice.

§ 4.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama* s vriednošću od 1. siečnja 1942.

U Zagrebu, 8. travnja 1942.

Ministar prometa i javnih radova:

Ing. Hilmija Bešlagić, v. r.

Broj: 5868-III. 1942.

* Narodne novine od 14. travnja 1942. broj 82.

NAREDBA

ministarstva zdravstva, kojom se na temelju §§ 1., 2. i 3. zakona o zdravstvenim obćinama od 27. veljače 1930. osnivaju uzadružene zdravstvene obćine Bosanski Kobaš-Derventa-selo, Plehan-Osinja, Lužani Mulabegovi-Podnovlje u kotaru Derventa.

§ 1.

Na području kotara Derventa osnivaju se uzadružene zdravstvene obćine:

a) Bosanski Kobaš-Derventa-selo sa sjedištem obćinskog liečnika u Bosanskom Kobašu,

b) Plehan-Osinja sa sjedištem obćinskog liečnika u Ljupljanici,

c) Lužani Mulabegovi-Podnovlje sa sjedištem obćinskog liečnika u Božincima.

§ 2.

a) Uzadružena zdravstvena obćina Bosanski Kobaš-Derventa-selo obuhvaća upravne obćine Bosanski Kobaš i Derventa-selo u kotaru Derventa.

b) Uzadružena zdravstvena obćina Plehan-Osinja obuhvaća upravne obćine Plehan i Osinja u kotaru Derventa.

c) Uzadružena zdravstvena obćina Lužani Mulabegovi—Podnovlje obuhvaća upravne obćine Lužani Mulabegovi i Podnovlje u kotaru Derventa.

§ 3.

Upravne obćine Bosanski Brod i Derventa u kotaru Derventa ostaju samostalne zdravstvene obćine sa sjedištem obćinskog liečnika u Bosanskom Brodu i Derventi.

§ 4.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 27. ožujka 1942.

Ministar zdravstva:

Dr. Ivan Petrić, v. r.

Broj: 13838-1942.

* Narodne novine od 14. travnja 1942. broj 82.

Na temelju zakonske odredbe o uredjenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 u sporazumu s ministrom seljačkog gospodarstva izdajem

NAREDBU

o stavljanju naravnog, očišćenog i pečaćenog sjemenja crvene djeteline pod odsvojnu zabranu.

§ 1.

Sve zalihe naravnog (naturalnog), očišćenog i pečaćenog sjemenja crvene djeteline iz žetve 1941. i prijašnjih godina stavljaju se pod odsvojnu zabranu u svrhu osiguranja toga sjemenja za javne potrebe i za potrebe posebnika gospodara.

Promet, prodaja, izmjena ili otudjivanje spomenutog sjemenja po proizvoditeljima ili imaocima protivno propisima ove naredbe zabranjuje se.

§ 2.

Izključivo pravo odkupa sjemenja crvene djeteline pripada Državnoj poslovnoj središtnjici za zemaljske proizvode u Zagrebu, njezinim gospodarskim područnim postajama ili opunomoćenicima, koji će sjemenje odkupiti i preuzeti uz najviše ciene, koje su na snazi.

§ 3.

Na poziv gradskih i kotarskih poglavarstava dužni su svi proizvodjači, čistionice javnog i privatno-pravnog značaja, trgovci sjemenjem, državni komisionari

i ostali trgovci i imaoci sve svoje zalihe naravnog (naturalnog) te očišćenog i pečaćenog sjemenja crvene djeteline unutar roka od 5 dana prijaviti pismenim putem Državnoj poslovnoj središtnjici za zemaljske proizvode u Zagrebu odnosno njezinim nadležnim gospodarskim područnim postajama.

Gradska i kotarska poglavarstva dužna su u roku od 3 dana po primljenom zahtjevu Državne poslovne središtnjice za zemaljske proizvode u Zagrebu pozvati sve imaoce sjemenja crvene djeteline na prijavu i predaju zaliha, koje nadilaze gospodarsku potrebu imalaca spomenutog sjemenja.

§ 4.

Izuzete su od odsvojne zabrane one količine zaliha sjemenja crvene djeteline, koje služe proizvadjaču ili imaocu za njegovu vlastitu gospodarsku potrebu. Za potrebe sjetve u gotini 1942. može proizvadjač odnosno imalac zadržati naravnog sjemenja crvene djeteline za sjetvu po kat. jutru najviše 15 kg, a očišćenog i pečaćenog sjemenja najviše 10 kg za svako kat. jutro. Proizvadjač odnosno imalac sjemenja crvene djeteline može u gospodarskoj godini 1942. zasijati najviše onoliku površinu, koliku je sijao u minuloj gospodarskoj godini.

§ 5.

U smislu § 8. zakonske odredbe o uredjenju unutarnjeg prometa razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 dužne su sve državne i samoupravne oblasti i ustanove na zahtjev Državne poslovne središtnjice pružiti potrebnu pomoć, koju bi ona ili njezine gospodarske područne postaje u izvršenju propisa ove naredbe zatražile.

Državna poslovna središtnjica za zemaljske proizvode u Zagrebu dužna je odmah po proglašenju ove naredbe pristupiti odkupu i preuzimanju sjemenja crvene djeteline i o prijavljenim, odkupljenim i preuzetim količinama obaviestiti ministarstvo seljačkog gospodarstva.

§ 6.

Na odpremu željeznicom, poštom ili drugim prievoznim sredstvima smiju se odpremati samo one pošiljke sjemenja crvene djeteline, koje imaju odpremne listove Državne poslovne središtnjice za zemaljske proizvode u Zagrebu.

§ 7.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe, kaznit će se zatvorom do tri mjeseca ili novčanom kaznom 100.000 Kn ili obim kaznama.

Kazne izriču prvomolbene upravne oblasti, a novčane kazne idu u korist državne blagajne.

§ 8.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. travnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

Broj: U. M. 873/1942.

Ministar seljačkog gospodarstva:

Dr. Jozo Dumandžić, v. r.

---

* Narodne novine od 14. travnja 1942. broj 82.

Na temelju § 38. zakona o srednjim trgovačkim školama od 18. ožujka 1932., § 38. zakona o ženskim obrtnim i ženskim stručnim školama od 31. ožujka 1931., § 39. zakona o srednjim tehničkim i mužkim obrtnim školama od 31. ožujka 1931., § 43. zakona o pomorsko-trgovačkim akademijama sa svima preinakama i nadopunama od 10. ožujka 1939. i § 9. zakonske odredbe o stručnim kućanskim školama od 20. kolovoza 1941. broj CCLXI-1052-Z. p. 1941. izdajem

NAREDBU

o preinaci i nadopuni školskih stegovnih propisa od 1. listopada 1941. broj 52603-1941.

§ 1.

Paragrafu 4. školskih stegovnih propisa od 1. listopada 1941. broj 52603-1941. dodaju se sliedeće stavke:

»Za muslimane učenike odredjuje se, da u prvi petak, pošto počne školska nastava, poslie džume namaza imaju prisustvovati posebnom vazu vjersko-poučnom predavanju. Na kraju školske godine učenici muslimani prisustvovat će učenju hatma dove u džamiji.

Za muslimanske učenice u svim školama vjeroučitelji će u početku školske godine na prvom satu vjeronauka održati vjersko predavanje o nauku kao vjerskoj dužnosti muslimana i o vjerskoj dužnosti učenika i učenica, da budu u vladanju uljudni, a u nauci marljivi. Predavanje će završiti učenjem fatihe.

Petkom svi učenici muslimani imaju se na jedan sat prije džume namaza osloboditi nastave, da se pri-

preme za klanjanje. U džamiju idu pod vodstvom vjeroučitelja i nastavnika muslimana.

Uoči vjerskih blagdana Ramazani-šerifa, Ramazanskog bajrama, Kurbanskog bajrama, Lejlei-Regaiba, Lejlei-Berata i Lejlei-Kadera imaju se učenici osloboditi od nastave, da se pripreme za klanjanje jedan sat prije podnevnog (zuhr) namaza, kako bi u džamiji mogli klanjati podnevni namaz.

Uoči vjerskog blagdana Leilei-miradža-dana vakifa muslimani učenici i učenice svih škola oslobadjaju se nastave čitav dan i imaju prisustvovati proslavi ovog dana. Kako se ima izvršiti proslava dana vakifa za učenike, propisuje vjerska oblast.

Na dan Mevludi-šerifa svi učenici i učenice oslobadjaju se od nastave i dužni su pod vodstvom vjeroučitelja i nastavnika muslimana prisustvovati učenju Mevludi-šerifa.

Na državne blagdane učenici imaju prisustvovati klanjaju podnevnog namaza u džamiji, koje označe vjerske oblasti.

Učenici svih škola imaju se osloboditi za vrieme Ramazana prvi sat, ako je nastava prijepodnevna, a kada je nastava popodnevna, imaju se pustiti pol sata prije iftara.

§ 2.

Školski stegovni propisi za učenike i učenice trgovačkih akademija, dvorazrednih trgovačkih škola, trgovačko-pomorskih akademija, ženskih stručnih učiteljskih i stručnih kućanskih učiteljskih škola kao i svih ženskih stručnih i kućanskih škola zajedno s nadopunom § 4. imaju se primjenjivati i u svima srednjim tehničkim i obrtnim školama.

§ 3.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 23. ožujka 1942.

Ministra za obrt, veleobrt i trgovinu

Dr. Dragutin Toth, v. r.

Broj: 17239/1942.

---

* Narodne novine od 15. travnja 1942. broj 83.

Tumačenje § 25. zakonske odredbe o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika od 27. studenoga 1941. broj CDXXXVII-2115-Z-1941

Na temelju § 38 zakonske odredbe o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika od 27. studenoga 1941. broj CDXXXVII-2115-Z-1941 dajem ovo

TUMAČENJE

Propis § 25. zakonske odredbe o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika od 27. studenoga 1941. broj CDXXXVII-2115-Z-1941, prema kojemu se državnim umirovljenicima, koji primaju mirovinu po dosadašnjim propisima, imaju mirovinska beriva preobrediti prema propisima ove zakonske odredbe, odnosi se kako na osobne, tako i na obiteljske umirovljenike, koji su primali mirovinu po dosadašnjim propisima, kao i na sve osobe, koje prema propisima ove zakonske odredbe izpunjavaju uvjete za stjecanje prava na osobnu odnosno obiteljsku mirovinu. Prema tome pripada uz izpunjene ostalih uvjeta ove zakonske odredbe obiteljska mirovina i zakonitoj ženi i sirotčadi iza državnog službenika, umrlog prije proglašenja ove zakonske odredbe, pa im se obiteljska mirovina ima odmjeriti prema propisima § 24. ove zakonske odredbe, i ako im prema dosadašnjim propisima možda ne bi pripadala.

Ovo sliedi iz jasno izražene volje zakonodavca, da se mirovinska beriva svih državnih umirovljenika, koji su primali do sada mirovine na temelju raznih zakonskih propisa, zbog čega su mirovinska beriva za službe-

nike istog svojstva uz inače jednake uvjete bila nejednaka, imaju radi pravednosti ustanoviti prema jednom propisu, od čega zakonodavac nije izključio, niti je htio izključiti ni obitelji onih državnih službenika, koji su umrli prije proglašenja ove zakonske odredbe, ako izpunjavaju uvjete za stjecanje obiteljske mirovine prema propisima ove zakonske odredbe.*

U Zagrebu, 14. travnja 1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

Broj: 878-Z-1942.

---

* Narodne novine od 15. travnja 1942. broj 83.

Na temelju § 3. stavke 1. zakonske odredbe o osnutku Narodne zaštite Nezavisne Države Hrvatske od 15. srpnja 1941. broj CXCII-604-Z. p.-1941. izdajem

PROPISNIK

o znacima uzbune, svršetka napadaja i prestanka opasnosti u slučaju napadaja iz zraka na područje Nezavisne Države Hrvatske.

1. Po primitku viesti o pojavi neprijateljskih krilaša daje se u dotičnim mjestima odmah znak »uzbune« (zbjega).

2. Ako se dogodi, da dodje do napadaja, a da ne bude uzbuna prije objavljena, tada se pucnji protuzrakoplovne obrane i eksplozija prskača (bomba) imadu smatrati znakom »uzbune«.

3. Kod opasnosti zračnog napadaja valja razlikovati: vrieme od znaka »uzbune« do napadaja, vrieme samog napadaja, vrieme neposredno poslie napadaja, dok ne bude dan znak »svršetak napadaja« i konačno vrieme poslije danog znaka »prestanka opasnosti«.

4. Ako neprijateljski krilaši izbace otrovne prskače ili bojne otrove, a da se pučanstvo upozori i na tu opasnost, davat će čuvari susjedstva i drugi organi Narodne zaštite posebni znak »opasnost od otrova«. Kako će se ovaj znak kadkada moći dati tek poslije znaka »svršetak napadaja«, to može pučanstvo izaći iz skloništa, zakłona, kuća i sl. istom proslije znaka »prestanak opasnosti«.

5. Znak »uzbune« daje se na nekoliko posebnih ili upodpunjujućih načina:

a) jačanjem i slabljenjem zvuka sirene kroz 2 (dvie) minute (zavijajući znak),

b) izprekidanim žviždanjem tvorničkih žviždaljki i lokomotiva: 5 sekunada žviždanje, 3 sekunde stanka, naizmjence kroz 2 (dvie) minute,

c) krugovalnom objavom ili s pomoću osobitih zvučnika,

d) izprekidanim oštrim zvižducima ručnih zviždaljki organa Narodne zaštite.

6. Uzbuna traje sve do znaka »svršetak napadaja«, koji se daje tek onda kada se neprijateljski krilaši toliko udalje, da ne postoji više vjerajtnost njihova povratka.

7. Znak »svršetak napadaja« daje se:

a) jednolikim neprekidanim sviranjem sirena kroz (dvie) minute,

b) jednolikim i neprekidanim zviždanjem tvorničkih i drugih parnih zviždaljki kroz 2 (dvie) minute.

8. Znak »opasnost od otrova« davat će se:

a) čegrtanjem ručnih čegrtaljka,

b) zveckanjem kamenčića u limenim kutijama.

Taj znak daje se nekoliko puta u kratkim vremenskim razmacima, svakih 5 minuta po 1 do 2 minute.

9. Znak »prestanak opasnosti« dat će se zvonjavom:

a) crkvenih i velikih zvona,

b) malih ručnih zvona.

Tek iza toga znaka može se dozvoliti, da pučansvo oprezno izadje iz skloništa, zaklona i kuća.

10. Mjerodavne upravne i samoupravne oblasti izdat će u smislu ovog propisnika, a vodeći računa o mjestnim prilikama, svima svojim podredjenim uredima, željezničkim ravnateljstvima, ustanovama, tvornicama, poduzećima i sl. potrebne upute i naloge radi točnog i podpunog objavljivanja napried označenih znakova.

11. Sirene i tvorničke zviždaljke, koje su odredjene za objavljivanje opasnosti napadaja iz zraka, kao i zvučna sredstava, koja imadu sličan zvuk te bi mogla dovesti do zabune, ne smiju se ni u kom slučaju upotrebljavati za druge svrhe nego za objavljivanje uzbune.

12. Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, 27. ožujka 1942.

Ministar hrvatskog domobranstva:
Doglavnik-Vojskovodja:

Slavko vitez Kvaternik, v. r.

Broj: 831-Z-1942.

---

* Narodne novine od 15. travnja 1942. broj 83.

Broj: 28363-1942.

Naredba o premještavanju učiteljskog osoblja pučkih škola za školsku godinu 1942.-43.

Da bi se razmještaj učitelja pučkih škola za školsku godinu 1942-43. mogao izvršiti što bolje na korist školstva i što pravednije za učiteljstvo, proglašujem ovu

NAREDBU

I. za područje svih velikih župa

1. Premještenja na temelju molbe:

a) Pravo molbe ima svaka učiteljska osoba izuzevši one, koje su svoje sadašnje mjesto polučile molbom, a niesu u tom mjestu provele najmanje 3 godine, dok inače postoji mogućnost školskog rada u tom mjestu.

b) Molbe će se slati redovitim putem preko velikih župa, kamo moraju stići najkasnije do 5. svibnja 1942. Drugim putem i poslie stigle molbe ne će se uzimati u obzir.

c) Svaka molba mora biti biljegovana prema propisima, a ako se premještaj moli zbog posebnih razloga, mora biti obložena biljegovanim dokazalima (na primjer: molbi iz zdravstvenih razloga mora se priložiti liečnička svjedočba).

d) Molba mora biti naslovljena na: Ministarstvo nastave: odjel za pučku nastavu u Zagrebu.

e) Molba mora biti sastavljena kratko i jasno, a ima sadržavati ove podatke:

Sadašnje mjesto službovanja; mjesto, u koje se želi premještenje; službovno zvanje; činovni razred i plaćevni stupanj molitelja; broj godina službe molitelja; bračno stanje (kod oženjenih i udatih ime i zanimanje bračnog druga); učiteljski bračni parovi upućuju zajedničku (dvostruko biljegovanu) molbu; imena i starost djece, a ako ova polaze srednju ili visoku školu, naznačiti razred, odnosno semestar, koji svršava ove školske godine; zbog kojih se razloga moli premještaj.

Velike će župe sakupljene molbe podnieti ministarstvu nastave do 31. svibnja 1942. sa skupnim izkazom, u kojem će izpuniti ove stupce:

Redni broj; ime i prezime molitelja; zvanje, činovni razred i plaćevni stupanj; godine službe; bračno stanje; ime i zanimanje bračnog druga; imena, starost, školovanje djece; sadašnje službovno mjesto, kotar i velika župa; posljednja ocjena rada; mjesto, koje se moli; zbog kojih se razloga moli premještaj; obrazloženo mišljenje i priedlog (ako je zamoljeno mjesto u istoj velikoj župi, odgovara li molitelj zamoljenom mjestu, je li mjesto prazno, kakve su mogućnosti rada u sadašnjem i zamoljenom mjestu, te ostale okolnosti, koje mogu utjecati na donošenje odluke o ovom premještaju)

2. Premještenja zbog službene potrebe:

Velike će župe podnieti poseban izkaz učitelja, koje će trebati premjestiti zbog službene potrebe, uz izvještaj i obrazloženje potrebe i načina popunjenja mjesta, koje je zapremao učitelj, koji se predlaže na premještenje. Poseban će priedlog trebati za premještenje pridieljenih učitelja i onih na zamjeničnoj službi, u prvom redu u ona mjesta, gdje sada vrše službu, a prema potrebi i u koja druga.

Pri sastavljanju ovih priedloga imaju se velike župe rukovoditi potrebama škole i naroda u pojedinim mjestima, te sposobnosti učitelja obzirom na predloženo mjesto (orguljanje, gospodarstvo), a za tim i potrebama učiteljske osobe, u prvom redu radi školovanja djece.

Velike će župe pozvati ustaške stožere, da im ovi sa svoje strane podnesu svoje priedloge zbog učitelja, koji su ustaški dužnostnici, odnosno koji kao takovi dolaze u obzir u pojedinim mjestima.

Svi se priedlozi vel. župa moraju temeljiti na stvarnim razlozima i istinitim činjenicama. Pri njihovoj izradbi treba postupati najsavjestnije, jer odnosni činovnici za to preuzimlju punu odgovornost. Glavna misao vodilja ima biti interes škole u službi hrvatskog naroda i Nezavisne Države Hrvatske. Gdje ovi interesi niesu u sukobu s osobnim željama molitelja, neka se i te želje uvaže, ali samo onda, ako se time ne bi oštetilo starije ili preče pravo druge učiteljske osobe.

Ovom prilikom predložit će velike župe uz temeljito obrazloženje na umirovljenje ono učiteljsko osoblje, za koje drže da treba biti umirovljeno bilo zbog kojih razloga. I ti priedlozi moraju biti najsavjestnije utemeljeni i obrazloženi.

II. za područje gradskog školskog nadzorničtva u Zagrebu

Za učiteljsko službovanje na području grada Zagreba odredjuju se ovi uvjeti:

1. Na dječačke škole imaju u pravilu doći učitelji, a u gornja 2 razreda bez iznimke. Prednost imaju:

a) oženjeni mužkarci s većim brojem djece za školovanje u srednjim, a osobito u visokim školama (u

prvom redu oni, kojima su žene domaćice bez ikakvog drugog zanimanja);

b) učitelji, koji se bave pedagožko-književnim i drugim naučnim ili umjetničkim radom;

c) učitelji, koji su do dana oglašenja ove naredbe pridieljeni ustaškim ustanovama, ili su ustaški dužnostnici na području grada Zagreba.

Koliko nema takvih molitelja, uzet će se u obzir:

d) učitelji, koji su uz najmanje 12 godina službe bezuvjetno vezani zbog obiteljskih ili zdravstvenih prilika na boravak u Zagrebu;

e) učitelji, koji ne izpunjavaju niti jedan od uvjeta pod a) do d), ali imaju najmanje 18 godina službe na dan proglašenja ove naredbe.

2. Učiteljice će se postavljati redovito samo na djevojačke škole odnosno na odjele za djevojčice, a prednost će imati one s uvjetima, koji su malo prije nabrojeni za učitelje.

Prema iztaknutom u II. odlomku ove naredbe pod točkama 1. a) do d) i 2. pozvat će škol. nadzorničtvo sve ono učiteljstvo, koje službuje u gradu Zagrebu bilo s radom u razredu ili pridieljeno kojim drugim državnim ili samoupravnim uredima i družtvima, a ne izpunjava ni jedan od naznačenih uvjeta, da podnese molbe za premještenje iz Zagreba prema uputama u I. odlomku pod točkom 1. od a) do e), i to bez obzira na to, od kada odnosni učitelj ili učiteljica službuje u Zagrebu.

U svemu ostalom postupit će školsko nadzorničtvo za područje grada Zagreba kao što će i velike župe na svojim područjima prema ovoj naredbi.

III. ZAKLJUČAK

Premještenja, koja se izvrše na temelju molbe, ili zbog službene potrebe na temelju priedloga, ne će se više opozivati, a s tom činjenicom neka računa svaka premještena osoba.

Tko se javi bolestnim poslie premještaja ne nastupivši prije novo mjesto. smatrat će se, da se odupire službenom nalogu i s njim će se prema tome najstrože postupati. Isto će tako biti pozvan na odgovornost, tko bi bilo preko koga pokušao posredovanjem izmieniti odluku ministarstva nastave o premještenju.

Molbe, koje se sada nalaze kod ministarstva nastave, ne će se uzimati u postupak i imaju ih molitelji ponoviti, ako žele polučiti zamoljeni premještaj.*

U Zagrebu, dne 11. travnja 1942.

Ministar nastave:

Ratković, v. r.

Broj: 8782-42-I-67-1941.

Predsjedničtvo vlade
Glavno tajničtvo

* Narodne novine od 15. travnja 1942. broi 83.

CIENE SVILENIH ČAHURA

Po izkazanoj potrebi, a u svrhu promicanja svilarstva, te na priedlog odsjeka za stočarstvo

ODREDJUJEM,

da se u 1942. godini odkupe svilene čahure neposredno od odgajivača po sliedećoj cieni:
Kuna 70.— kilogram I. razrednih,
Kuna 50.— kilogram II. razrednih i
Kuna 25.— kilogram III. razrednih sirovih sviločahura ne uračunajući ovamo biljegovinu ni druga porezka obterećenja.*

U Zagrebu, dne 7. travnja 1942.

Ministar seljačkog gospodarstva:

Dr. Dumandžić, v. r.

Broj: 12260-I-1942.

* Narodne novine od 15. travnja 1942. broj 83.

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941. Državni ured za oblikovanje ciena i nadnica izdaje

OBLASTNU ODLUKU

o dnevnicama i nagradama upravljača traktora i o odšteti za upotrebu traktora

I.

Za svaki radni dan, koji traje 10 sati, pripada upravljaču traktora, dok je u najmu, dnevnica od Kn 120 dnevno.

II.

Osim dnevnice, ustanovljene u točki I. ove oblastne odluke, pripada upravljaču traktora još i posebna nagrada, koja mu se daje za svako uredno izorano katastralno jutro zemlje i to:

a) na težkim tlima:

1. za rad s 4-brazdnim plugom Kn 20 po jutru,
2. za rad s 3-brazdnim plugom Kn 23 po jutru,
3. za rad s 2-brazdnim plugom Kn 28 po jutru,

b) na lakim tlima:

1. za rad s 4-brazdnim plugom Kn 18 po jutru,
2. za rad s 3-brazdnim plugom Kn 20 po jutru,
3. za rad s 2-brazdnim plugom Kn 25 po jutru.

III.

Za svaki radni sat preko 10 sati dnevno pripada upravljaču traktora Kn 20 po radnom satu, kao i nagrade predvidjene u točki II. ove oblastne odluke.

Za rad nedjeljama i blagdanima pripada upravljaču traktora Kn 22 po radnom satu, kao i nagrade predvidjene u točki II. ove oblastne odluke.

IV.

Glede osiguranja upravljača traktora vriede propisi zakona o osiguranju radnika.

V.

Odšteta za upotrebu traktora ustanovljuje se s Kn 50 po danu.

VI.

Vlastnik, koji sam upravlja traktorom pripada dnevnica i nagrade ustanovljene u točkama I-III. ove oblastne odluke.

VII.

Najmoprimac traktora snaša sve stvarne (efektivne) troškove utrošenog pogonskog tvoriva (materijala) i maziva.

VIII.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

IX.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 15. travnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica

Maričić, v. r.

Broj: 4038-1942.

* Narodne novine od 16. travnja 1942. broj 84.

Na temelju §§ 1., 2. i 3. zakona o zdravstvenim obćinama od 27. veljače 1930. izdajem

NAREDBU

o izlučenju katastralne obćine Konjšćina, u kotaru Zlatar iz uzadružene zdravstvene obćine Sv. Ivan Zelina u kotaru Sv. Ivan Zelina i o priključenju njezinu uzadruženoj zdravstvenoj obćini Budinšćina u kotaru Zlatar.

§ 1.

Katastralna obćina Konšćina, u kotaru Zlatar izlučuje se iz uzadružene zdravstvene obćine Sv. Ivan Zelina u kotaru Sv. Ivan Zelina i priključuje uzadruženoj zdravstvenoj obćini Budinšćina u kotaru Zlatar.

§ 2.

Uzadružena zdravstvena obćina Budinšćina obuhvaća upravne obćine Budinšćina i Hrašćina-Trgovišće, a uzadružena zdravstvena obćina Sv. Ivan Zelina obuhvaća upravnu obćinu Sv. Ivan Zelina.

§ 3.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama i toga dana prestaju vriediti protivni joj propisi.*

U Zagrebu, dne 2. travnja 1942.

Ministar zdravstva:
Dr. Petrić, v. r.

Broj: 17735-Z-1942.

*** Narodne novine od 17. travnja 1942. broj 85.**

Na temelju § 65. stavke 3. zakonske odredbe o Hrvatskom sveučilištu od 23. listopada 1941. broj CCCLIX-1433-Z-1941. a na priedlog senata Hrvatskog sveučilišta izdajem

PROPISNIK

o asistentskom izpitu.

§ 1.

Asistenti vježbenici, pomoćnici asistenti i asistenti volonteri, koji nakon svršenog fakulteta nisu položili koji drugi državni stručni izpit, moraju polagati asistentski državni izpit poslije dvie godine, a najkasnije prije svršetka treće godine od dana izbora (§ 65. st. 1. zakonske odredbe o Hrvatskom sveučilištu).

§ 2.

Radi izpitivanja kandidata, koji žele polagati ovaj izpit, postoji izpitno povjerenstvo na Hrvatskom sveučilištu u Zagrebu.

§ 3.

Predsjednik izpitnog povjerenstva i po dva člana izpitivača za svaki predmet obćeg diela izpita imenuje za svaku godinu unapried na priedlog sveučilištnog senata ministar nastave i to iz redova stručnjaka. Za članove izpitivače iz stručnog diela asistentskog izpita dolaze po svom položaju profesori, odnosno docenti, kod kojih su postavljeni asistenti, koji polažu izpit.

Izpitno povjerenstvo ima i perovodju, kojega na priedlog sveučilištnog senata imenuje ministar nastave iz redova stalnih sveučilištnih pisarničkih činovnika.

§ 4.

Predsjednika zamjenjuje u slučaju bolesti ili dopusta po položaju najstariji član izpitnog povjerenstva za izpitivanje predmeta iz obćeg diela izpita. Ako se tečajem godine izprazni mjesto predsjednika, perovodje ili izpitivača za koji predmet obćeg izpita, popunit će ministar nastave to mjesto po propisima § 3. Ovako naknadno imenovanoj osobi traje članstvo do izmaka godine.

§ 5.

Pravo na polaganje asistentskog državnog izpita ima svaki asistent vježbenik, pomoćni asistent i asistent volonter, koji je svršio dvie godine pripravne službe, a od tih dviju godina najmanje posljednju godinu u struci, u kojoj se javlja za izpit.

§ 6.

Asistenti, koji su došli na sveučilište iz koje druge struke, a koji su iz struke, iz koje su izišli, položili državni stručni izpit, dužni su uroku od 6 mjeseci polagati iz obćeg diela izpit iz onih predmeta, koje nisu polagali u predhodnoj struci, a povrh toga i svoj stručni izpit, ako to izpitni odbor smatra potrebnim, jer inače ne mogu ostati asistenti.

Ako stalni činovnik druge koje struke bude u fakultetskom vieću izabran za sveučilištnog asistenta (stalnog), onda se on odmah još prije preimenovanja pušta na polaganje asistentskog izpita.

§ 7.

Asistentski se izpit može polagati u toku ciele naukovne godine.

Prijavu za polaganje tog izpita podnosi kandidat preko nadstojnika svoga ureda. Nadstojnik će ovoj molbi priložiti potvrdu o radu kandidata i njegovu vladanju, te će je dostaviti predsjedniku povjerenstva.

Prijavi za izpit se prilaže:

1. uredovna potvrda o godinama službe s naznakom, koliko je vremena kandidat proveo u drugoj kojoj službi, a koliko kao sveučilištni asistent;
2. svjedočbe o svršenim naukama:
3. domaći pismeni sastavak na hrvatskom jeziku. No ako je struka asistenta strani živi jezik ili latinski jezik, treba da je sastavak pisan na tom jeziku.

Zadatak za domaći sastavak odabire kandidat u sporazumu s onim članom izpitnog povjerenstva, koji će ga pitati na stručnom izpitu.

§ 8.

Pri izradbi domaćeg sastavka kandidat je dužan točno naznačiti svu književnost i gradju, kojom se je u radnji služio.

§ 9.

Kandidatima, koji imaju doktorat iz struke, u kojoj se javljaju za izpit, može se disertacija uzeti kao domaći sastavak.

Mjesto domaćeg sastavka može kandidat podnieti i kakav veći znanstveni rad (ako je tiskan, može biti i na stranom jeziku).

§ 10.

Ako su sve izprave u redu, predsjednik će za svakog kandidata sastaviti izpitni odbor od članova izpitnog povjerenstva, u koji će uz izpitivače na stručnom dielu izpita ući po jedan član za svaki onaj predmet obćeg izpita, koji kandidat polaže.

§ 11.

Domaći sastavak pregledava i daje o njemu svoj pismeni sud član izpitnog povjerenstva, koji će izpitivati na stručnom izpitu, no i ostali članovi izpitnog odbora mogu ga pregledati i uvjeriti se o njegovoj vriednosti.

§ 12.

Ako domaći sastavak pokaže nedovoljnu znanstvenu spremu ili slabu pismenost kandidata, izpitni ga odbor ne će pustiti na izpit, nego će mu dopustiti ili da sastavak izpravi ili da obradi drugi zadatak.

Ako ni izpravljeni odnosno ni novi sastavak ne bi zadovoljavao, gubi kandidat pravo na svako daljnje polaganje asistentskog izpita.

§ 13.

Ako domaći sastavk zadovoljava, pustiti će izpitni odbor kandidata na izpit i ustanoviti mu dane, kada će polagati.

§ 14.

Ako kandidat odredjenoga dana iz opravdanih razloga bude spriečen doći i ako o tome obaviesti predsjednika povjerenstva najmanje tri dana prije odredjenoga roka, ustanovit će mu se drugi dan za izpit.

Inače će se smatrati, da je odustao i da izpit nije položio.

U toku izpita može kandidat odustati: ako se razboli i to dokaže liečničkom svjedočbom, ili ako je opravdanim razlozima spriečen nastaviti izpit. U ovom slučaju ustanovit će mu se dan, kada će izpit nastaviti.

U svakom drugom slučaju, kao i kad ne dodje u ustanovljeni dan da izpit nastavi, smatrat će se, da izpit nije položio.

§ 15.

Asistentski državni izpit sastoji se od dva diela i to od obćeg i stručnog. Oni se mogu polagati i odvojeno, ali najviše u razmaku od deset dana.

§ 16.

Obći je dio samo ustmen i traje najviše dva sata.

Na tom dielu izpita treba kandidat pokazati:

1. da dobro vlada hrvatskim jezikom i njegovim pravopisom;
2. da se za stručnu potrebu dobro i lako služi kojim svjetskim jezikom;
3. da poznaje u glavnim crtama načela upravnog i ustavnog prava, zatim zakon o činovnicima i zakonsku odredbu o Hrvatskom sveučilištu;
4. da poznaje zakonske propise o berivima, svrstavanju i mirovinama državnih službenika, o državnom računovodstvu, i Računarskom dvoru i o proračunu Nezavisne Države Hrvatske.

§ 17.

Kandidati, koji su na diplomskom izpitu ili na ma kojem državnom stručnom izpitu položili koji od predmeta iz predhodnog paragrafa, oslobadjaju se od polaganja tog predmeta na ovom izpitu.

§ 18.

Na kraju obćeg izpita odlučuje izpitni odbor, da li je kandidat izpit položio. Ako ga nije položio, ne će se pustiti na stručni izpit. Kandidat, odbijen s ovoga iz-

pita, može izpit ponoviti poslije tri mjeseca, a ako i tada bude odbijen, gubi pravo na svako daljnje polaganje asistentskog izpita.

§ 19.

Stručni izpit polaže kandidat iz one nauke, za koju je izabran za asistenta. Na ovom izpitu kandidat ima pokazati, da ima dovoljno znanja iz te struke, u kojoj se javlja za izpit, da se zna služiti stručnom književnošću i da zna primieniti suvremena sredstva i teorije svoje nauke.

§ 20.

Stručni je izpit samo ustmen i traje najviše sat i pol.

§ 21.

Ako kandidat nije zadovoljio na ustmenom stručnom izpitu, odlučuje izpitni odbor prema ocjeni domaćeg sastavka i prema odgovorima na obćem i na stručnom dielu izpita, da li je kandidat asistentski državni izpit položio izvrstno, dobro ili dovoljno.

§ 22.

Ako kandidat nije zadovoljio na ustmenom stručnom izpitu, može taj izpit ponoviti poslije šest mjeseci, a ako i tada bude odbijen, gubi pravo na svako daljnje polaganje asistentskog izpita i stavlja se na razpolaganje ministarstvu nastave.

§ 23.

O uspjehu ili neuspjehu izpita obavještava kandidata ustmeno predsjednik povjerenstva odmah poslije izpita.

§ 24.

O cjelokupnom asistentskom državnom izpitu vodi se zapisnik, koji podpisuju svi članovi izpitnog odbora, i koji se zajedno s ostalim spisima izpitnog povjerenstva pohranjuje u rektoratu sveučilišta (§ 100. zakonske odredbe o Hrvatskom sveučilištu).

§ 25.

Odluku o izpitu zajedno s izvještajima o toku izpita predsjednik povjerenstva podnosi putem sveučilištnog rektorata ministarstvu nastave.

§ 26.

Kandidatu, koji položi izpit, izdaje izpitno povjerenstvo svjedočbu koju podpisuje rektor Hrvatskog sveučilišta i predsjednik povjerenstva.

§ 27.

Predsjedniku i članovima izpitnog odbora pripada nagrada kao i predsjedniku i članovima povjerenstva za profesorske izpite.

Perovodja dobiva isto toliku nagradu, koliku i svaki član izpitnog odbora.

Ako kandidat ponavlja samo obći ili samo stručni dio izpita (§§ 18. i 22.), dobivaju predsjednik, članovi i perovodja samo polovicu nagrade.

Za ponovnu ocjenu izpravljenog ili novog domaćeg sastavka (§ 12.) dobiva ocjenjivač podpunu nagradu.

Za ove nagrade potrebni iznos osigurava se u državnom proračunu.

§ 28.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 18. ožujka 1942.

Ministar nastave:

Ratković, v. r.

Broj: 11516-1942.

* Narodne novine od 17. travnja 1942. broj 85.

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 Državni ured za oblikovanje ciena i nadnica izdaje

OBLASTNU ODLUKU

o najvišim odkupnim cienama suncokretova i sojina sjemena iz uroda god. 1942.

I.

Najviša odkupna ciena suncokretova i sojina sjemena iz uroda godine 1942. ustanovljuje se kako sliedi:
sjeme suncokreta . . . . . . Kn 800.—
sojino sjemene . . . . Kn 900.—, sve za 100 kg zdravog, povremeno suhog i rešetanog sjemena na odkupnom mjestu u kraju proizvodnje, za gotovo bez ikakvih odbitaka.

II.

Tko odkupljuje suncokretovo ili sojino sjeme uz više ili uz niže ciene od ciena, ustanovljenih ovom oblastnom odlukom, te tko prodaje suncokretovo ili sojino sjeme uz više ciene od ciena, ustanovljenih ovom oblastnom odlukom, kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

III.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a istoga dana prestaje vriediti odluka o odkupnim cienama uljarica roda 1942. rboj 44335-1941. (Narodne novine od 22. rujna 1941. broj 133) u koliko ustanovljuje odkupne ciene suncokretova i sojina sjemena, dok svi ostali propisi iste odluke ostaju i dalje na snazi.

U Zagrebu, dne 11. travnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica

Maričić, v. r.

Broj: 4381-1942.

* Narodne novine od 17. travnja 1942. broj 85.

ODREDBA

Dok ne bude izdan novi zakon o ustrojstvu oružničtva, odredjujem, da svi oružnički častnici imaju od sada unapried vršiti ne samo stegovnu, odgojnu i nadzornu vlast i djelovanje nad svojom momčadi, nego im je i dužnost, da svaki na području svojeg zapovjedničtva vrši i redarstvenu vlast. To znači, da oružnički častnik u području kotara ima voditi preko svojih oružničkih organa očevidnost o pučanstvu (ljudima), te nadležne organe ministarstva unutarnjih poslova (velike župane i kotarske predstojnike) redovito obavješćivati o razpoloženju u narodu, o sumnjivim osobama, te o svakom sumnjivom dogovaranju ili kretanju u svome području. Ima nadalje na području cielog kotara obilaziti po pojedinim občinama, da se može i sam na licu mjesta osvjedočiti o stanju javnog poredka, te konačno ima svagdje, gdje nadje, da je potrebno u probitku javnog mira i poredka, u koliko bi ovaj bio poremećen, po vlastitoj pobudi odrediti zahvat po svojim oružnicima, ne čekajući zahtjeva političkih oblasti, uz dužnost, da o svakom zahvatu političku oblast obaviesti.

U mjestima, gdje postoji redovito državno redarstvo, kao što je to u sjedištima velikih župa i u gradovima s redarstvenim oblastima gore odredjeno, ne dolazi u obzir.

Pod vršenje redarstvene vlasti od strane oružničkih častnika po ovoj odredbi ne spada upravna redar-

stvena djelatnost kao što je izdavanje raznih dozvola i tome slično.

Ova odredba stupa na snagu odmah.

Dano u Zagrebu, dne 16. travnja 1942.*

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: 913-Z-1942.

---

* Narodne novine od 18. travnja 1942. broj 86.

Na temelju st. 1. § 3. zakonske odredbe o osnutku Narodne zaštite od 15. srpnja 1941. broj CXCII-604-Z.p. 1941., u skladu s propisom § 2. naredbe o prijavi pregledu, označivanju, upotrebi i upisu cestovnih samokretnih vozila od 26. ožujka 1942. broj 753-Z-1942. izdajem

NAREDBU*

o oznakama i upisivanju samokretnih cestovnih vozila Narodne zaštite.

§ 1.

Sva cestovna samokretna vozila Narodne zaštite, koja su vlastničtvo države, upisuju se u Zapovjedničtvu Narodne zaštite u Zagrebu, te se na njih imaju staviti upisne (registarske) pločice Narodne zaštite.

§ 2.

Pozivna cestovna samokretna vozila na službi u Narodnoj zaštiti imaju za sve vrieme trajanja te službe uz svoj dotadašnji upisni broj nositi posebnu oznaku Narodne zaštite.

§ 3.

Zapovjedničtvo Narodne zaštite u Zagrebu vodi upisne knjige samokretnih vozila posebno za vozila državnog vlastničtva, a posebno za pozivna vozila. Za svaku vrstu samokretnih vozila vodit će se zasebne upisne knjige.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 21. travnja 1942. broj 88.

§ 4.

U upisnu knjigu samokretnih vozila imaju se unositi ovi podatci:

1. tekući broj.
2. tvornička oznaka vozila,
3. tip,
4. nosivost u tonama,
5. broj sjedala,
6. u koju se svrhu vozilo upotrebljava,
7. broj motora,
8. vrst motora (benzinski ili Diesel),
9. jakost motora u K. S.,
10. broj cilindara,
11. vrst paljenja (magnetsko ili baterijsko),
12. jačina akumulatora,
13. dinamo: tip i broj,
14. magnet: broj,
15. razplinjač: tip i broj,
16. broj osovina i koje pokreće motor,
17. vrst i obujam guma,
18. vrst razsvjete,
19. protrošak goriva na 100 km (benzin, ulje),
20. oznaka, gdje se vozilo nalazi uneseno u imovniku (inventaru),
21. podatak o izpravnosti vozila za upotrebu,
22. oznaku, od kada se vozilo nalazi u službi Narodne zaštite, i
23. ime i prezime odnosno naslov vlastnika, mjesto njegova stanovanja i mjesto spremišta (garaže). Potonji će se podatak ubilježiti samo kod pozivnih vozila na službi u Narodnoj zaštiti.

§ 5.

Svako vozilo, prije nego bude uneseno u upisnu knjigu, mora pregledati stručno povjerenstvo od 3 člana, koje će izpitati stanje vozila i sposobnost za sigurnu vožnju.

Stanje i sposobnost za sigurnu vožnju vozila, već unesenih u upisnu knjigu, ima stručno povjerenstvo posebno utvrditi svake godine u mjesecu travnju.

§ 6.

Za svako pregledano i upisano samokretno vozilo izdaje Zapovjedničtvo Narodne zaštite prometnu knjižicu i istovjetno upisne pločice, označene u §§ 1. i 2. ove naredbe, i to za samovoz i motocikl po dvie, a za motocikl s prikolicom po tri.

Upisne pločice za samovoze izradjuju se od lima, a imaju biti dugačke 29 cm i široke 10 cm, te na rubovima u širini od 1 cm izpupčene (reliefno izbočene), ploština im ima biti gladko bielo obojena (emailirana), a upisne oznake i brojevi na njima izpupčeni sa smještajem tako, da lievo u sredini plohe bude izpupčen suhi pečat države s oznakom: NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA, MINISTARSTVO HRVATSKOG DOMOBRANSTVA, NARODNA ZAŠTITA; u srednjem dielu pločice nalaze se crno izpupčena slova NZ visoka 65 mm, a desno od toga u istoj visini imaju biti izpupčeni brojevi redom.

Upisne pločice za motocikle dugačke su 21 cm i široke 8 cm, te se izradjuju na isti način, kao i pločice za samovoze s veličinom slova i brojeva od 50 mm.

Oznaka za pozivna cestovna samokretna vozila u službi Narodne zaštite je limena pločica oblika kružnice s promjerom od 14 cm s 2 cm žuto obojenim

rubom, gdje se u sredini na crveno obojenom polju nalazi crnim slovima oznaka NZ veličine 65 mm, a izpod toga suhi pečat države.

§ 7.

Upravljači svih prema prednjim propisima upisanih samokretnih vozila moraju uviek pri vožnji imati uredovnu prometnu knjižicu, iz koje će biti vidljivi svi podatci o vozilu i u kojoj će biti utvrdjeno, da je samokretno vozilo upisano i da mu pripadaju odnosne upisne pločice. Upravljači su dužni na svaki poziv dužnostnika javne oblasti vozilo zaustaviti i na njegov zahtjev predočiti mu sve propisane dokaze.

§ 8.

Za upotrebu i kretanje samokretnih vozila Narodne zaštite vriede svi prometni propisi, koji se primjenjuju na vozila hrvatskog domobranstva.

§ 9.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 17. travnja 1942.

Ministar hrvatskog domobranstva:
Vojskovodja-Doglavnik:

Slavko Kvaternik, v. r.

Broj 504-Z-1942.

---

* Narodne novine od 18. travnja 1942. broj 86.

Na temelju ovlaštenja iz zakonske odredbe o uredjenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 izdajem

NAREDBU

o stavljanju ovčje vune i kožarske kozje dlake (kostrieti) pod odsvojnu zabranu

§ 1.

Ovčja vuna i kožarska kozja dlaka (kostriet) stavljaju se pod odsvojnu zabranu. Promet, prodaja, zamjena ili drugo otudjivanje spomenutih proizvoda po proizvoditeljima i držaocima ovih proizvoda protivno propisima ove naredbe zabranjuje se.

§ 2.

Izključivo pravo odkupa ovčje vune i kožarske kozje dlake (kostrieti) od proizvoditelja ili držalaca pripada Zajednici za tekstil u Zagrebu.

Pod proizvoditeljem vune u smislu ove naredbe razumieva se svaka naravna (fizička) ili pravna osoba te ustanove javno-pravnog značaja, koje posjeduju ili odgajaju ovce u svoje ime ili u ime trećega.

Pod proizvoditeljem kožarske vune i kožarske kozje dlake (kostrieti) u smislu ove naredbe razumieva se svako veleobrtno ili obrtno poduzeće, koje sa sirove kože prigodom njezine preradbe skida vunu i kozju dlaku (kostriet).

Pod držaocem u smislu ove naredbe razumieva se svaka naravna (fizička) ili pravna osoba te ustanove

javno-pravnog značaja, koje posjeduju ovčju vunu ili kožarsku kozju dlaku (kostriet), njome trguju ili promeću u svoje ime ili za račun trećega.

§ 3.

Na zahtjev Zajednice za tekstil dužne su kotarske oblasti i gradska poglavarstva sve proizvoditelje i držaoce proizvoda, spomenutih u § 1. ove naredbe, pozvati, da u odredjeno vrieme i na odredjenim mjestima predadu ovlaštenim organima Zajednice za tekstal zalihe vune i kožarske kozje dlake (kostrieti), koje nadilaze njihovu kućnu i gospodarsku potrebu.

§ 4.

Za pokriće potreba vlastitog kućanstva može svaka naravna (fizička) osoba — proizvoditelji vune — zadržati:

1. u I. proizvodnom području (§ 7. B. t. 1.) po jedno runo za svakog člana kućanstva,

2. u II. i III. proizvodnom području (§ 7. B. t. 2. i 3.) po dva runa za svakog člana kućanstva.

Proizvoditelji vune — naravne (fizičke) osobe — u II. i III. proizvodnom području mogu osim navedenog zadržati još jedno runo, koje mogu slobodno prodati po ustanovljenoj cieni ili inače otudjiti jednom pripadniku obćine, u kojoj stanuju, a koji ne posjeduje ovaca.

Vuna, koju proizvoditelji u smislu ovih propisa zadrže, može se upotriebiti samo za preradbu u kućnom obrtu. To isto vriedi i za stjecatelje vune od proizvoditelja iz II. i III. proizvodnog područja, koji su zadržali jedno runo više.

Proizvoditelj, koji ne može ili ne će vunu upotriebiti za preradbu u kućnom obrtu, ne smije ju zadržati, a možebitno zadržanu vunu može predati samo Zajednici za tekstil. Isto tako i držalac vune, stečene od proizvoditelja u II. i III. proizvodnom području koji ne može upotriebiti vunu za preradbu u kućnom obrtu, mora tako stečenu vunu predati jedino Zajednici za tekstil.

Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu na priedlog ministarstva seljačkog gospodarstva odobrava pravnim osobama i osobama javno-pravnog značaja, kao i posebničkim imanjima, koja uzgajaju ovce po načelima uzornog gospodarstva, da mogu zadržati stanovitu količinu vune za pokriće svojih potreba.

§ 5.

Zajednica za tekstil dužna je nakon proglašenja ove naredbe pristupiti postepenom svrsishodnom preuzimanju i odkupu proizvoda, navedenih u § 1. ove naredbe, i izvjestiti kotarske oblasti i gradska poglavarstva u koje će dane, na kojim mjestima i po kojim osobama pristupiti preuzimanju i odkupu zaliha vune i kožarske kozje dlake (kostrieti).

§ 6.

Ovlaštenim organima Zajednice za tekstil mora se predati:

1. sva strižena vuna proljetnog (prvog) i jesenskog (drugog) striženja,
2. sva kožarska vuna,
3. sva posteljna vuna, t. j. vuna, već upotrebljavana za posteljinu, a koja je namienjena prodaji,
4. sva ostala ovčja vuna, namienjena prodaji,
5. sva kožarska kozja dlaka (kostriet).

§ 7.

Ovčja će se vuna prigodom odkupa svrstati:

I. STRIŽENA VUNA:

A. *po vrsti u:*

1. merino-vunu t. j. vunu od merino ovaca i od njemačkih oplemenjenih ovaca (württenberžka ovca),

2. polumerino-vunu t. j. vunu od križanaca merino-ovaca i križanaca njemačkih oplemenjenih ovaca s pasminom, koja je u pogledu vune u nižem razredu,

3. cigaja-vunu t. j. vunu od čistih cigaja-ovaca,

4. polucigaja-vunu t. j. vunu od križanaca cigaja-ovaca i domaćih neoplemenjenih ovaca,

5. otočku vunu t. j. vunu od ovaca odlike pramenke s otoka i dalmatinskog primorja, po vrstnoći bolju od pramenke meke, izuzevši pažku merino-vunu i polumerino-vunu,

6. pramenku-vunu, t. j. vunu od domaćih neoplemenjenih ovaca, i to:

a) pramenka-meku (mekuša, ruda),

b) pramenka-oštru (oštrica),

B. *po podrietlu u:*

1. vunu iz I. proizvodnog područja, koje obuhvaća sliedeće velike župe: Vuka, Baranja, Bilogora, Zagorje, Prigorje, od velike župe Livac i Zapolje kotare Novsku, Daruvar, Pakrac te gradove i kotare Novu Gradišku i Požegu, od velike župe Posavje kotar i grad Brod na Savi i kotar Županju, od velike župe Gora kotar i grad Sisak te područje grada Zagreba,

2. vunu iz II. proizvodnog područja, koje obuhvaća sliedeće velike župe: Vinodol i Pogdorje, Bribir i Sidraga, Cetina, od velike župe Dubrava kotar i grad Dubrovnik, a od velike župe Hum kotar Metković,

3. vunu iz III. proizvodnog područja, koje obuhvaća sliedeće velike župe: Pokupje, Modruš, Lika i Gacka, Krbava i Psat, Sana i Luka, Pliva i Rama, Lašva i Glaž, Vrhbosna, Usora i Soli, Gora osim kotara i grada Sisak, Hum osim kotara Metković, Dubrava osim kotara i grada Dubrovnik, od velike župe Livac i Zapolje kotare Bosansku Dubicu, Bosansku Gradišku i Prnjavor, a od velike župe Posavje kotare Derventu, Gradačac, Brčko i Bieljinu,

C. *po boji:*

u vunu bielu i vunu u boji. Bielom vunom smatra se posve biela vuna bez ikakvih primjesa vune u boji. Sva ostala vuna smatra se vunom u boji,

D. *po striženju:*

1. u vunu proljetnog (prvog striženja),
2. u vunu jesenskog (drugog) striženja,
3. u janjeću vunu (jarina), t. j. vunu od janjaca do šest mjeseci,
4. u podstrig (počist) i orepke, t. j. vunu, koja se dobije striženjem nogu, repova i glava,

E. *po čistoći:*

1. u naravno mastnu vunu, t. j. vunu, koja je naravno mastna i nečista, te ne sadrži više od 17% vlage niti više od 3% krupne nečistoće (kamenja, pieska, smeća, čičaka, balega i t.d.),
2. u kupanu vunu na ovcama, t. j. vunu pranu na ovcama tri do četiri dana pred striženje, dobro sušenu, čistu od prašine i krupne nečistoće, a koja ne sadrži više od 17% vlage.

II. KOŽARSKA VUNA:

A. *po vrsti u:*

1. vunu odlike merino, polumerino i cigaja,
2. vunu odlike polucigaja, otočka i pramenka,

B. *po boji:*

u vunu bielu i vunu u boji, a na isti način, kako je propisano u točki I. C. ovog paragrafa.

§ 8.

Kožarska vuna i kožarska kozja dlaka (kostriet) mora biti čista od vapna i drugih krupnih nečistoća, te ne smije sadržavati više od 17% vlage. Odkupna ciena ustanovit će se na temelju najmanje 80% izdašnosti (randmana), t. j. 1 kg kožarske vune odnosno kožarske kozje dlake (kostrieti) mora dati najmanje 0.80 kg čiste, tvornički oprane vune odnosno kozje dlake (kostrieti).

Posteljna vuna mora biti oprana, čista od prašine i drugih nečistoća, a može biti biela ili u boji.

§ 9.

Odkup ovčje vune i kožarske kozje dlake (kostrieti) vršit će se po organima Zajednice za tekstil na ciene, ustanovljene po Državnom uredu za oblikovanje ciena i nadnica. Isto tako će Državni ured za oblikovanje ciena i nadnica ustanoviti prodajne ciene vune Zajednici za tekstil, postavno njezino skladište s plaćanjem unapried, uzevši u obzir ustanovljene odkupne ciene, troškove odkupa i uskladištenja kao i ostale možebitne opravdane troškove.

§ 10.

Zajednica za tekstil odkupljivati će striženu vunu preko svojih opunomoćenika.

Kožarsku vunu i kožarsku kozju dlaku (kostriet) preuzimat će Zajednica za tekstil od proizvoditelja izravno ili putem opunomoćenika.

Posteljnu i svu ostalu ovčju vunu, namienjenu prodaji, preuzimat će Zajednica za tekstil izravno ili putem opunomoćenika.

§ 11.

U svrhu nadzora nad količinama kožarske vune i kožarske kozje dlake (kostrieti) Zajednica za tekstil suradjivat će sa Zajednicom za kožu na način, da će Zajednica za kožu davati Zajednici za tekstil podatke o količinama preradjenih ovčjih i kozjih koža.

§ 12.

Razdiobu prikupljene vune vrši Zajednica za tekstil po ključu, koji odobrava ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu na priedlog Zajednice za tekstil.

§ 13.

Zajednici za tekstil pripada izključivo pravo odkupa i one vune, koju pojedine osobe dobiju u naravi kao naplatu za svoj rad oko striženja ili čuvanja ovaca. Takvu vunu dužni su Zajednici za tekstil ponuditi na odkup proizvoditelji za osobu, koja je radila oko striženja odnosno čuvanja ovaca.

§ 14.

Ovčja vuna i kožarska kozja dlaka (kostriet), bez obzira na količinu, smije se prevažati željeznicom,

brodom ili bilo kojim drugim prievoznim sredstvom samo uz odpremni list Zajednice za tekstil.

Od ovoga propisa izuzimaju se proizvoditelji vune, navedeni u § 2. stavka druga, kada vunu dovoze na prodaju ili utovar.

§ 15.

Prekršitelji ove naredbe kaznit će se zatvorom do 3 mjeseca ili novčanom kaznom do 100.000.— Kuna ili objema kaznama kao i zapljenom robe, koja je predmet prekršaja, u korist državne blagajne.

Novčane kazne idu u korist državne blagajne.

Kazne izriču prvomolbene upravne oblasti.

§ 16.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a istoga dana prestaju vriediti svi pravni propisi, koji su joj protivni.

U Zagrebu, dne 14. travnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

Broj: 3670/1942.

Sporazuman:
Ministar seljačkog gospodarstva:

Dr. Dumandžić, v. r.

---

* Narodne novine od 18. travnja 1942. broj 86.

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941. Državni ured za oblikovanje ciena i nadnica izdaje

OBLASTNU ODLUKU

o odkupnim cienama domaće ovčje vune i kožarske kozje dlake (kostrieti).

I.

Odkupne ciene domaće ovčje vune ustanovljuju se kako sliedi:

A. *vuna proljetnog (prvog) striženja u čitavom runu:*

1.	vuna odlike merino, posve biela	Kn	240.—
2.	vuna odlike polumerino, posve biela	Kn	220.—
3.	vuna odlike polumerino, u boji	Kn	200.—
4.	vuna odlike cigaja, posve biela	Kn	180.—
5.	vuna odlike cigaja, u boji	Kn	170.—
6.	vuna odlike polucigaja i otočka, posve biela	Kn	160.—
7.	vuna odlike polucigaja i otočka u boji	Kn	150.—
8.	vuna odlike pramenka Ia, posve biela	Kn	140.—
9.	vuna odlike pramenka IIa, posve biela	Kn	130.—
10	vuna odlike pramenka, u boji	Kn	120.—

B. *vuna jesenskog (drugog) striženja i janjeća vuna:*

1.	vuna odlike merino, polumerino i cigaja, posve biela	Kn	180.—
2.	vuna odlike merino, polumerino i cigaja, u boji	Kn	160.—

3. vuna odlike polucigaja, otočka i pramenka, posve biela Kn 140.—
4. vuna odlike polucigaja, otočka i pramenka, u boji Kn 120.—

sve za 1 kg naravno mastne vune od zdravih ovaca ili vune nenagrižene od moljaca, postavno mjesto preuzimanja u mjestu nastana proizvoditelja.

Odkupne ciene naravno mastne vune proljetnog (prvog) striženja, koja nije u čitavom runu nego razčupana, ustanovljuju se Kn 20.— po 1 kg manje od gore usatnovljenih ciena pod stavkom A.

Vuna podstriga (podčišta i orepaka t. j. vuna, koja se dobije kod striženja nogu, repa i glave), plaćat će se s Kn 30.— po 1 kg manje od gore ustanovljenih ciena pod stavkom A.

Vuna od nezdravih ovaca ili nagrižena od moljaca, posteljna vuna i ostala nespomenuta vuna, namienjena prodaji, odkupljivat će se po slobodnoj pogodbi.

II.

Za vunu, kupanu na ovcama, ustanovljuje se doplatak na čistoću do 30% na odkupne ciene, ustanovljene u točki I. ove oblastne odluke, tako, da se najviše dozvoljeni postotak doplatka na čistoću ustanovljuje za vunu, koja ima najmanje 65% izdašnosti (randmana).

III.

Za kožarsku vunu ustanovljuje se doplatak na čistoću do 60% na odkupne ciene, ustanovljene u točki I. B. ove oblastne odluke, tako, da se najviše dozvoljeni postotak doplatka na čistoću ustanovljuje za vunu, koja ima najmanje 80% izdašnosti (randmana).

IV.

Odkupna ciena kožarske kozje dlake (kostrieti) ustanovljuje se s Kn 80.— za 1 kg postavno željeznička kola na utovarnoj postaji odnosno postavno brod u pomorskoj ili teglenica (šiep) u riečnoj luci, s time, da kožarska kozja dlaka (kostriet) ima najmanje 80% izdašnosti (randmana).

Za kožarsku kozju dlaku (kostriet) s manje izdašnosti plaćat će se odgovarajući dio manje.

V.

Najviši dozvoljeni postotak naravne vlage kod vune i kožarske kozje dlake (kostrieti) ustanovljuje se s 17%, a postotak krupne nečistoće (kamenje, piesak, smeće, čičak, balega i t. d.) s 3%.

Vuni i kožarskoj kozjoj dlaci (kostrieti), koja sadržava veći postotak vlage odnosno krupne nečistoće od najvišeg dozvoljenog postotka, snizuju se odkupne ciene, ustanovljene u ovoj oblastnoj odluci, za onoliki postotak, za koliko stvarni postotak vlage ili krupne nečistoće prelazi najviši dozvoljeni postotak.

VI.

Tko odkupljuje vunu odnosno kožarsku kozju dlaku (kostriet) uz niže ili više ciene od ciena, ustanovljenih ovom oblastnom odlukom, i tko prodaje vunu odnosno kožarsku kozju dlaku (kostriet) uz više ciene od ciena, ustanovljenih ovom oblastnom odlukom, kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

VII.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a istoga dana prestaje vriediti naredba o najvišoj cieni domaće ovčje vune od 23. srpnja 1941. broj 826-Z-p-1941. (Narodne novine od 30. srpnja 1941. broj 89).

Zagreb, dne 14. travnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

Broj: 2656-1942.

* Narodne novine od 18. travnja 1942. broj 86.

ZAKONSKA ODREDBA

o osnutku »Radne službe« u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj

§ 1.

Osniva se obvezatna »Radna služba« u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj kao postrojba hrvatskog Domobranstva.

§ 2.

Zadaća je postrojbe »Radne službe«:

da u borbenom zaledju popunjuje i pomaže u radu redovnu oružanu snagu Nezavisne Države Hrvatske unutar i izvan njezinih granica;

da prema potrebi obavlja sve poljodjelske i šumske poslove;

da učestvuje u radovima oko izgradjivanja i uzdržavanja javnih, državnih i samoupravnih objekata;

da sudjeluje u radovima, kojima je svrha, da se pusta, neplodna i podvodna zemljišta pretvore u plodna područja, a slabija poljoprivredna zemljišta da se poboljšaju.

Postrojba »Radne službe« ima se napose upotriebiti za radove, predvidjene u zakonskoj odredbi za gradnju glavnih državnih cesta sa suvremenim kolovozima od 16. svibnja 1941. broj C-197-Z. p.-1941 i u zakonskoj odredbi za izvršenje velikih poboljšnih (melioracionih) i sreditbenih (regulacionih) radova u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj od 24. svibnja 1941. broj CXXII-260-Z- p.-1941.

§ 3.

Na radove, navedene u § 2., upućivat će potrebne jedinice »Radne službe« ministarstvo hrvatskog domobranstva na zamolbu ministarstva odnosno drugih oblasti i ustanova, nadležnih za izvedbu pojedinih radova.

Prema odredbi Poglavnika može potreban broj jedinica »Radne službe« biti izaslan na zamjenu radnika Hrvata, zaposlenih u inozemstvu. Tehničko ustrojstvo »Radne službe« provest će ministarstvo prometa i javnih radova, odjel za javne radove.

§ 4.

Djelatna je dužnost u »Radnoj službi« obća i obvezatna za sve pripadnike Nezavisne Države Hrvatske od navršene 18. godine života. Od te dužnosti oslobodit će se osobe, koje su nesposobne zbog bolesti ili starosti. Isto tako oslobodit će se od te dužnosti obvezanici, ako bi zbog vršenja djelatne dužnosti u »Radnoj službi« bio ugrožen opstanak ili uzdržavanje njihove obitelji.

Oslobodjenje vriedi za vrieme, dok za to postoje razlozi.

O oslobodjenju odlučuje ministarstvo hrvatskog domobranstva.

§ 5.

Sva obćinska (gradska) poglavarstva imaju bezodvlačno sastaviti točan popis svih obvezanika »Radne službe« na svom području i predložiti ga putem nadležnih nadzornih oblasti ministarstvu hrvatskog domobranstva. Na isti način ima se postupati s promjenama, koje nastanu nakon obavljenog popisa.

§ 6.

Obvezanici »Radne službe« svrstavaju se prema pješačkim postrojbama hrvatskog domobranstva u domobranske jedinice i to u bojne, satove, vodove i rojeve. Svaka bojna, koja ima najviše 800 radnika, sastoji se od 4 sata, svaki sat od 4 voda, svaki vod od 4 roja. Svakoj bojni, svakom satu i svakom vodu dodjeljuje se kao zapovjednik po jedan častnik, a svakom roju kao rojni zapovjednici dodjeljuju se po 2 dočastnika iz oružanih snaga države.

§ 7.

Za vrieme djelatne »Radne službe« podpadaju njezini obvezanici pod kazneno sudovanje domobranskih sudova.

§ 8.

Izdatci za postrojenje i uzdržavanje postrojbe »Radne službe« imaju se pokriti iz izvanrednih sredstava, koja će Državna riznica staviti na raspolaganje.

§ 9.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministarstvu hrvatskog domobranstva i ministarstvu prometa i javnih radova, odjel za javne radove, u sporazumu sa ostalim mjerodavnim ministrima.

§ 10.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 18. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: XCIX-812-Z-1942.

Ministar hrvatskog domobranstva:
Doglavnik-Vojskovodja
i
Krilnik:

Kvaternik, v. r.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 20. travnja 1942. broj 87.

ZAKONSKA ODREDBA

o izlučenju katastralne obćine Tušilovićki Cerovac iz upravne obćine Tušilović u kotaru Vojnić i o pripojenju njezinu upravnoj obćini Vukmanić, istoga kotara

§ 1.

Katastralna obćina Tušilovićki Cerovac izlučuje se iz upravne obćine Tušilović u kotaru Vojnić i pripaja upravnoj obćini Vukmanić, istoga kotara.

§ 2.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru unutarnjih poslova.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 18. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CIV-779-Z-1942.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 20. travnja 1942. broj 87.

ZAKONSKA ODREDBA

o izlučenju porezne občine Melnice od upravne občine Brlog, kotar Otočac, i o pripojenju njezinu upravnoj občini Brinje, kotar Brinje

§ 1.

Porezna občina Melnice izlučuje se od upravne občine Brlog, kotar Otočac, i pripaja se upravnoj občini Brinje, kotar Brinje.

§ 2.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministarstvu unutarnjih poslova.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 18. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: C-820-Z-1942.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 20. travnja 1942. broj 87.

ZAKONSKA ODREDBA*
o komorama i stručnim zajednicama

§ 1.

Za skladno gajenje, promicanje i usavršavanje narodnog života i narodnih vrlina na polju narodnog gospodarstva, za zastupanje, zaštitu i promicanje probitaka cjelokupnog obrta, veleobrta i trgovine, te novčarstva i osiguranja, kao i za skladno i pravedno uredjenje medjusobnih odnosa pripadnika ovih djelatnosti, a sve sa svrhom čvrste izgradnje, održanja i jačanja naroda i države postoje komore.

Pod komore podpada cjelokupna djelatnost obrta, veleobrta i trgovine, te novčarstva i osiguranja.

Trgovina obuhvaća još i gostioničarstvo i promet, a veleobrt brodogradnju, rudarstvo i talioničtvo.

§ 2.

Osnivaju se ove komore:

1. veleobrtna,
2. obrtna,
3. trgovinska i
4. komora za novčarstvo i osiguranje.

Sve komore imaju svoje sjedište u Zagrebu, a područje njihova rada obuhvaća čitavo državno područje.

Područni su organi komora pokrajinske izpostave sa sjedištem u Zagrebu, Osieku, Sarajevu i Dubrovniku i županske izpostave u sjedištima velikih župa.

Pokrajinske i župske izpostave osnivat će komore prema potrebi ili će za vršenje njihovih zadataka imenovati povjerenike.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 21. travnja 1942. broj 88.

§ 3.

Komore stoje pod nadzorom ministra za obrt, veleobrt i trgovinu. Potanji propisi o pravnoj naravi, zadatcima i ustrojstvu komora i njihovih izpostava, odsjeka i pododsjeka, komorskog ureda, obraničkog suda, ustanova za osiguranje, propise o postanku i prestanku komorskog pripadničtva, o dužnostima i pravima pripadnika komora i komorskog osoblja, o kažnjavanju pripadnika komora, o prikupljanju prihoda i uzdržavanju komora, o državnom nadzoru i o odnosu komora prema državnim i samoupravnim oblastima izdat će se naredbenim putem. Isto tako izdat će se propisi o likvidaciji dosadanjih komora, o podjeli njihove imovine i obveza, njihovih ustanova, zavoda, zaklada i poduzeća, o njihovu osoblju, te o likvidaciji i osoblju priradničkih družtava (prinudnih udruženja) i o prienosu njihove imovine i obveza na komore, osnovane ovom zakonskom odredbom.

§ 4.

Sve fizičke i pravne osobe, koje obavljaju neki gospodarski rad na temelju obrtne izkaznice ili obrtne dozvole, moraju biti pripadnici nadležnih komora.

§ 5.

Komorama pripadaju državna i samoupravna poduzeća i ustanove, u koliko obavljaju neki gospodarski rad, bez obzira na to, podpadaju li pod odredbe obrtnog zakona ili ne.

Komorama pripadaju sve štedionice, osnovane na temelju uredbe o obćinskim štedionicama od 24. studenoga 1938. M. s. broj 1117.

Izuzetno od propisa st. 1. § 53. zakona o priradnim zadrugama od 24. rujna 1937. komorama pripadaju sve gospodarske zadruge.

Komorama pripadaju i svi ovlašteni inženjeri, koji samostalno rade poslove ovlaštenih inženjera s područja izvršivanja (gradjenja), koji su poslovi navedeni u toč. 4. § 16. zakona o ovlaštenim inženjerima od 30. kolovoza 1937., odnosno koji obavljaju bilo kakav rad, koji podpada pod odredbe obrtnog zakona.

§ 6.

Sve prienose vlastničtva u svezi s propisima ove zakonske odredbe provest će na zahtjev novo osnovanih komora zemljištno-knjižni sudovi bez naplaťe prienosnih i sudbenih pristojbi.

§ 7.

Za rješavanje poslovno-gospodarskih pitanja postoje priradne stručne zajednice i njihove poslovne središtnjice. Potanje propise o ustrojstvu i djelokrugu stručnih zajednica i poslovnih središtnjica izdat će naredbom ministar za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 8.

Obrtna, veleobrtna, trgovinska komora i komora za novčarstvo i osiguranje osnovat će radnu zajednicu pod imenom Predstavničtvo hrvatskih priradnih komora, koje će djelovati kao savjetodavni organ državne vlade. Potanje propise o ustrojstvu i djelokrugu Predsjedničtva hrvatskih priradnih komora izdat će naredbom ministar za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 9.

Stručne ustrojbe i prinudna udruženja, na koje se odnose propisi, sadržani u trećem dielu obrtnog zakona

od 5. studenoga 1931., ukidaju se, a poslovi njihova djelokruga prelaze na komore odnosno na njihove izpostave.

Osnivanje drugih gospodarskih ustanova i družtava sa zadatcima komora, stručnih zajednica i poslovnih središtnjica nije dozvoljeno.

§ 10.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru za obrt, veleobrt i trgovinu i državnom rizničaru.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu ovlašten je naredbe, propisnike i pravila, izdana na temelju ove zakonske odredbe, nadopunjavati, mienjati, izpravljati, ukidati, nove izdavati i tumačiti.

§ 11.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* kojim danom prestaju vriediti svi protivni joj propisi.

U Zagrebu, dne 18. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CI-825-Z-1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:
Dr. Dragutin Toth, v. r.

Državni rizničar:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 20. travnja 1942. broj 87.

ZAKONSKA ODREDBA

o zaposlivanju osoba kod priradnih poduzeća i gospodarskih ustanova

§ 1.

Ovlašćuje se ministar za obrt, veleobrt i trgovinu, da može osobe, zaposlene kod javnih i posebničkih priradnih poduzeća i gospodarskih ustanova, bez obzira na njihov položaj, dodieliti privremeno na rad drugim javnim i posebničkim poduzećima odnosno gospodarskim ustanovama.

Ovu dodjelbu na rad vršit će ministar za obrt, veleobrt i trgovinu ureda radi ili na temelju obrazloženog priedloga zanimanog poduzeća odnosno ustanove, a u sporazumu s nadležnim ministrom.

§ 2.

Službeni odnos osoba, koje budu dodieljene, ne prekida se i ne može se odkazati, dok traje dodjelba.

Visinu ukupnih beriva na rad dodieljenim osobama za vrieme trajanja dodjelbe ustanovljuje ministar za obrt, veleobrt i trgovinu po slobodnoj razsudbi.

Povrh ustanovljenih beriva dužno je poduzeće ili ustanova, kojoj je osoba dodieljena, plaćati i sva javna podavanja, koja proizticu iz službovnog odnosa, kao i sve troškove, skopčane s dodjelbom.

U koliko bi koja osoba bila dodieljena na rad u toku mjeseca, poduzeće ili ustanova, kojoj je dodieljena, naknadit će poduzeću ili ustanovi, od koje je ta osoba preuzeta, razmjerni dio ukupnih beriva i

javnih podavanja, koja su već izplaćena ili se imaju platiti za taj mjesec.

§ 3.

Osobe, koje bez opravdanog razloga ne nastupe odredjenu im službu, kao i odgovorne osobe poduzeća ili ustanove, koje sprieče ovaj nastup, kaznit će se novčanom kaznom do 100.000 Kn i zatvorom do tri mjeseca, a u težim slučajevima i kaznom prisilnog rada u trajanju do tri mjeseca.

Kazne izriče ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu, a novčane kazne idu u korist državne blagajne.

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 18. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CII-826-Z-1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 20. travnja 1942. broj 87.

ZAKONSKA ODREDBA

o ravnateljstvima šuma i o ovlaštenjima ministru šumarstva i rudarstva, da naredbama uredjuje šumarsku službu

§ 1.

Osnivaju se ravnateljstva šuma sa sjedištenm u Hrvatskoj Mitrovici, Novoj Gradiški, Bjelovaru, Ogulinu, Travniku, Omišu i Dubrovniku.

§ 2.

Dosadašnja ravnateljstva državnih šuma u Vinkovcima, Zagrebu, Gospiću, Banjoj Luci, Tuzli, Sarajevu i Mostaru te nadzorničtvo za pošumljivanje krša i goleti u Senju mienjaju naziv u »Ravnateljstvo šuma«.

§ 3.

Za ustrojstvo i poslovanje ravnateljstava šuma vriede svi dosadašnji propisi, koji su vriedili za ravnateljstva državnih šuma odnosno za nadzorničtvo za pošumljivanje krša i goleti.

§ 4.

Područja novih ravnateljstava odnosno novo razgraničenje svih ravnateljstava propisat će ministar šumarstva i rudarstva naredbom.

§ 5.

Ovlašćuje se ministar šumarstva i rudarstva, da može naredbom osnivati nova ravnateljstva šuma, šumarije

i šumske manipulacije, te ukidati postojeće, zatim da može mienjati njihove nazive, sjedišta i granice, a sve to kad to traže šumsko-gospodarski razlozi i prometne prilike.

U svrhu preustrojstva cjelokupne šumarske službe ovlašćuje se ministar šumarstva i rudarstva, da naredbama ukida i mienja postojeće, te da izdaje nove propise o ustrojstvu šumarske službe i o ustrojstvu područnih šumarskih ustanova ministarstva šumarstva i rudarstva i da po potrebi osniva i nove područne ustanove, a sve to kako u pogledu nadzorne šumarske službe i bujičarstva, tako i u pogledu uprave i gospodarenja u državnim šumama, i da izdaje propise o novčanom poslovanju u suglasnosti sa državnim rizničarom.

§ 6.

Upravitelji dosadašnjih ravnateljstava državnih šuma, ravnateljstava šuma krajiških imovnih obćina i dosadašnjeg nadzorničtva za pošumljivanje krša i goleti stavljaju se na razpolaganje ministru šumarstva i rudarstva. Ovi mogu biti imenovani i na druga zvanja i niži* položaj, zadržavajući sadanji činovni razred.

§ 7.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru šumarstva i rudarstva, koji će provedbenom naredbom propisati rok u kome će novoosnovana ravnateljstva šuma početi radom. Isto tako propisat će postupak, kako će se na njih prenositi poslovi, bilo uslied promjene prostorne nadležnosti dosadašnjeg ravnateljstva državnih šuma i nadzorničtva za pošumljivanje krša i goleti, bilo uslied prestanka krajiških imovnih obćina.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 21. travnja 1942. broj 88.

§ 8.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 18. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CIII-760-Z-1942.

Ministar šumarstva i rudarstva:

Ing. Ivica Frković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 20. travnja 1942. broj 87.

NAREDBA*

ministra unutarnjih poslova od 17. travnja 1942. broj 2429-I-A-1942 o ustanovljenju državnih upravnih jedinica i občina, u kojima njemačko stanovništvo u omjeru prema hrvatskom sačinjava više od 20, odnosno više od 10 posto.

Na temelju § 6. zakonske odredbe od 30. listopada 1941. br. CCCLXXII-1893-Z-1941. (Nar. novine od 30. listopada 1941. broj 166), a nakon saslušanja vodje Njemačke narodne skupine u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Kao državne upravne jedinice i občine, u kojima njemačko stanovništvo u omjeru prema hrvatskom iznosi više od 20% (dvadeset posto) ustanovljuju se:

1. gradske občine: Vukovar, Vinkovci, Osiek, Zemun i Ruma,

2. upravne občine: Andrijaševci, Stara Pazova, Ivankovo, Bogdanovci, Beočin, Nuštar, Babska—Novak, Drenovci, Djakovo, Tordinci, Obrež, Surčin, Našice, Vodjinci, Bežanija, Čačinci, Orolik, Krčedin, Gašinci, Ilača, Lukavac—tvornica, Laslovo, Opatovac, Djakovački Selci, Hrtkovci, Erdevik, Gorjani, Vrbica, Djakovačka Satnica, Antunovac, Čalma, Semeljci, Drenje, Svinjarevci, Nikinci, Tompojevci, Stari Jankovci, Lovas, Cerić, Retfala, Viškovci, Bečmen, Novi Banovci,

* Po izpravku u Narodnim novinama od 21. travnja 1942. broj 88.

Beška, Sotin, Šidski Banovci, Windhorst, Berak, Bukovac, Putinci, Kula—Josefsfeld, Jovanovac, Adolfstal, Indjija, Blagorodovac, Ernestinovo, Jarmina, Neudorf, Sarvaš, Eichendorf, Krndija, Schönborn i Nova Pazova.

3. kotarske oblasti: Stara Pazova, Djakovo, Osiek, i Hrvatski Karlovci,

4. velika župa: Vuka u Vukovaru.

§ 2.

Kao državne upravne jedinice i obćine, u kojima njemačko stanovničtvo u omjeru prema hrvatskom iznosi više od 10% (deset posto) ustanovljuju se:

1. upravne obćine: Gunja, Ašanja, Badljevina, Vrdnik, Voganj, Čepin, Klenak, Piškorovci, Veliki Bastaji, Hrastin, Lipovac, Lipik, Gaj, Mihaljevci, Niemci, Cerna, Vrpolje, Suhopolje, Aljmaš, Velika Pisanica, Sot, Laćarak, Novi Jankovci, Gornji Smrtići, Ilok, Bingula, Cabuna, Rajevo selo, Ladimirevci, Tovarnik, Grgurevci, Vuka, Banoštor, Grabovci, Račinovci, Novi Slankamen, Kukujevci, Petrievci, Štrbci, Tenje, Dobanovci i Djulaves,

2. gradske obćine: Petrovaradin i Hrvatska Mitrovica,

3. kotarske oblasti: Šid, Zemun, Ruma, Ilok, Daruvar, Vukovar i Vinkovci,

4. velika župa: Baranja u Osieku.

§ 3.

Ustanova § 3. zakonske odredbe od 30. listopada 1941. broj CCCLXXII-1893-Z-1941 o porabi njemačkog jezika, njemačke zastave i njemačkih oznaka u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj ne odnosi se na uredovanja kod velikim županama i kotarskim oblastima podredjenih

nižih upravnih jedinica i obćina, koje same za sebe nemaju više od 20% odnosno više od 10% njemačkog stanovničtva.*

U Zagrebu, dne 17. travnja 1942.

Ministar unutarnjih poslova:

Dr. Artuković, v. r.

Broj: 2429-I-A-1942.

* Narodne novine od 20. travnja 1942. broj 87.

Na temelju § 1. zakonske odredbe, kojom se ovlašćuje ministar zdravstva, da propisuje bolničke troškove u bolnicama, lječilištima, bolničkim i lječilištnim ambulantama i oporavilištima od 27. prosinca 1941. broj CDLXVI-2279-Z-1941. propisujem

NAREDBU*

o ambulantnim pristojbama i nuzpristojbama u državnim, gradskim ili obćinskim i privatnim bolnicama s pravom javnosti.

§ 1.

A. *Mali kiruržki zahvati*

1. Incizije i manji operativni zahvati (bez materijala	Kuna	100—300.—
2. Sternalna punkcija	„	80.—
3. Punkcija limfinih žliezda	„	70.—
4. Punkcija slezene	„	150.—
5. Lumbalna punkcija	„	100.—
6. Punkcija pleure	„	50.—
7. Venepunkcija	„	30.—
8. Venesekcija	„	50.—
9. Mali zavoj	„	20.—
10. Srednji zavoj	„	30.—
11. Veliki zavoj	„	50.—
12. Manji očni zahvati	„	40.—
13. Veći očni zahvati	„	100.—
14. Elektrolizacija	„	40.—

* Po izpravku u Narodnim novinama od 21. travnja 1942. broj 88.

Materijal za prednje zahvate plaća se po nabavnoj cieni.

B. *Različiti zahvati*

1. Cistokopija: a) mala	Kuna	50.—
b) velika	„	80.—
c) panendoskopija	„	120.—
2. Paljenje papiloma	„	80.—
3. Elektroresekcija	„	100.—
4. Litotripsija	„	100.—
5. Uretroskopija	„	50.—
6. Uretroskopija s paljenjem	„	50.—
7. Paljenje polipa uretre	„	50.—
8. Paljenje polipa uretre s injekcijom	„	60.—
9. Buživanje uretre, jednjaka, rektuma	„	20.—
10. Buživanje uretre, jednjaka, rektuma u serijama	„	10.—
11. Izpiranje uretre (Janet)	„	20.—
12. Gyjon	„	10.—
13. Katetriziranje	„	20.—
14. Katetriziranje u serijama	„	10.—
15. Vaginalno izpiranje	„	20.—
16. Izpiranje želudca	,	40.—
17. Izpiranje uha	„	30.—
18. Izpitivanje vida	„	30.—
19. Krioterapija	„	30.—
20. Jonto-foreza	„	30.—
21. Pirquet, Mantoux	„	20.—
22. Echinantigen kožna reakcija bez reagensa	„	20.—
23. Ciepljenje	,	20.—
24. Pneumothorax	„	150.—

C. *Davanje injekcija*

		Kuna
1. Podkožne injekcije (bez lieka)	„	10.—
2. Intramuskularne injekcije (bez lieka)	„	20.—
3. Intravenozne injekcije (bez lieka)	„	30.—
4. Intralumbalne injekcije (bez lieka)	„	50.—
5. Subkonjunktivalne injekcije (bez lieka)	„	20.—

D. *Zubarski zahvati*

1. Konzervativno liečenje zubi, plomba od amalgana ili silikata	„	50.—
2. Liečenje koriena	„	80.—
3. Vadjenje zubi ili koriena	„	10.—
4. Vadjenje zuba ili koriena s injekcijom	„	30.—
5. Ambulantni operativni zahvati: alveotomija, resekcija bez materijala	„	60.—
6. Ortodontski radovi prema dnevnim cienama.		

E. *Metabolizam plinova*

1. Bazalni metabolizam prvi	„	80.—
Bazalni metabolizam ponovni	„	50.—
2. Odredjivanje potroška kisika i produkcije ugljične kiseline	„	80.—
3. Odredjivanje respiratornog kvocienta nakon raznih dieta	„	70.—
4. Odredjivanje obujma disanja	„	50.—
5. Odredjivanje vitalnog kapaciteta disanja	„	50.—
6. Odredjivanje plinova (CO_2, O_2, N_2) u krvi	„	80.—

	Kuna
7. Odredjivanje totalnog kapaciteta kisika u krvi	„ 50.—
8. Odredjivanje R. N. (preostalog dušika u krvi)	„ 50.—

F. *Različite pretrage*

1. Podpuna krvna slika	Kuna 60.—
2. Broj leukocita, eritrocita ili trombocita	„ 30.—
3. Odredjivanje hemoglobina (Sahli)	„ 20.—
4. Vrieme krvarenja ili zgrušavanja krvi	„ 10.—
5. Sedimentacija eritrocita (S. E.)	„ 20.—
6. Rezistencija eritrocita	„ 40.—
7. Odredjivanje krvne grupe	„ 40.—
8. Pretraga krvi na malariju	„ 30.—
9. Odredjivanje kalcija u krvi	„ 80.—
10. Fosfor u krvi	„ 80.—
11. Natrium Chlorid i Chlor	„ 80.—
12. Indikan u krvi	„ 80.—
13. Jod u krvi	„ 80.—
14. Šećer u krvi	„ 80.—
15. Acidum uricum u krvi	„ 70.—
16. Ustanovljivanje krivulje šećera u krvi	„ 150.—
17. Obterećenje dekstrozom i višekratna pretraga šećera u krvi	„ 150.—
18. Kvantitativno odredjivanje diastaze u krvi i mokraći	„ 40.—

	Kuna	
19. Bilirubin u serumu (kvalitativno)	„	30.—
20. Bilirubin u serumu (kvantitativno)	„	50.—
21. Takata-Ara reakcija u serumu	„	40.—
22. Razmaz na bakterije (mikroskopski)	„	30.—
23. Antiformin preparat	„	30.—
24. Pregled punktata sekreta i t. d. (mikroskopski)	„	30.—
25. Pregled punktata sekreta i t. d. (bakteriložki)	„	30.—
26. Seroložki pregled krvi (Bordet-Wasserman i t. d.)	„	50.—
27. Pregled stolice na parazite	„	30.—
28. Pregled stolice na olkultnu krv	„	40.—
29. Pregled stolice na mast	„	40.—
30. Kvalitativna pretraga urina	„	20.—
31. Kvantitativna pretraga urina	„	30.—
32. Pregled sedimenta urina	„	30.—
33. Pretraga gastrointestinalnog želudčanog soka	„	40.—
34. Volhardov pokus dilucije i koncentracije	„	70.—
35. Diazo r. u krvi (H. v. Bergh)	„	20.—
36. Meulengracht r.	„	20.—
37. Weltmann r.	„	40.—
38. E. K. G.	„	110.—

G. Sadreni zavoji

1. »Minerva« — velika	„	500.—
mala	„	300.—

		Kuna
2. Steznik — veliki	„	400.—
mali	„	250.—
3. Sadreni krevet veliki	„	400.—
mali	„	250.—
4. Tutor za rameni zglob veliki	„	300.—
mali	„	200.—
5. Tutor za lakat veliki	„	150.—
mali	„	100.—
6. Tutor za ručni zglob veliki	„	100.—
mali	„	70.—
7. Tutor za sakralni zglob veliki	„	300.—
mali	„	200.—
8. Tutor za kuk:		
a) sa stopalom veliki	„	400.—
mali	„	250.—
b) bez stopala veliki	„	350.—
mali	„	200.—
c) kratki do koljena veliki	„	300.—
mali	„	200.—
9. Tutor za oba kuka:		
a) sa stopalom veliki	„	450.—
mali	„	300.—
b) bez stopala veliki	„	400.—
mali	„	250.—
10. Sadreni zavoj za kongenitalnu luksaciju kuka		
za 1 kuk	„	200.—
za 2 kuka	„	300.—
11. Tutor za koljeno:		
a) sa stopalom veliki	„	200.—
mali	„	150.—

		Kuna
b) bez stopala veliki	„	150.—
mali	„	100.—
12. Tutor za skočni zglob veliki	„	100.—
mali	„	70.—

H. Sadreni modeli

1. »Minerva« model veliki	„	250.—
mali	„	150.—
2. Steznik model veliki	„	170.—
mali	„	100.—
3. Model za rameni zglob veliki	„	120.—
mali	„	70.—
4. Model za lakat veliki	„	80.—
mali	„	50.—
5. Model za ručni zglob veliki	„	50.—
mali	„	30.—
6. Model za sakralni zglob veliki	„	150.—
mali	„	80.—
7. Model za kuk:		
a) sa stopalom veliki	„	170.—
mali	„	80.—
b) bez stopala veliki	„	150.—
mali	„	80.—
c) kratki do koljena veliki	„	150.—
mali	„	80.—
8. Model za koljeno:		
a) sa stopalom veliki	„	100.—
mali	„	70.—
b) bez stopala veliki	„	80.—
mali	„	50.—

	Kuna	
9. Model za skočni zglob veliki	„	60.—
mali	„	40.—
10. Model za uložke veliki	„	70.—
mali	„	50.—
11. Model za ortopedske cipele:		
a) za 1 nogu veliki	„	50.—
mali	„	30.—
b) za 2 noge veliki	„	100.—
mali	„	60.—
12. Šinja velika	„	100.—
mala	„	50.—

I. Hidromehanoterapija

1. Obična kupka	„	20.—
2. Obični tuš	„	10.—
3. Tuš i kupka	„	30.—
4. Parna kupka ili tuš	„	30.—
5. Škotski tuš	„	30.—
6. Parni kombinirani tuš	„	30.—
7. Kupka sa zračnim mjehurićima	„	30.—
8. Bič-kupka	„	40.—
9. Kupka s kisikom	„	40.—
10. Crievna kupka (Enterocleaner)	„	80.—
11. Kupka s ugljičnom kiselinom	„	50.—
12. Radioaktivna kupka jakosti 48.000M. M. C.	„	40.—
13. Radioaktivna kupka dvostruko jaka s dodatkom 6% CO_2	„	70.—

	Kuna	
14. Kupka s masažom	„	30.—
15. Masaža s tušem i kupkom	„	40.—
16. Masaža podvodna rukom	„	40.—
17. Masaža podvodna mehanička	„	60.—

J. Elektrohelioterapija

1. Ormarić sa žaruljama	„	30.—
2. Ormarić sa žaruljama i tuš	„	40.—
3. Velika Solux-žarulja 15 minuta	„	30.—
4. Diatermija kratkim valovima 15 minuta	„	40.—
5. Diatermija kratkim valovima 20 minuta	„	50.—
6. Diatermija kratkim valovima 25 minuta	„	60.—
7. Diatermija kratkim valovima 30 minuta	„	70.—
8. Diatermija dugim valovima do 30 minuta	„	40.—
9. Teslinizacija	„	30.—
10. Solari	„	30.—
11. Galvanizacija ili faradizacija	„	40.—
12. Galvanska kupka 30 minuta	„	50.—
13. Veliki aparat za suhi zrak 60 minuta s tušem	„	50.—

	Kuna	
14. Ultra-crveno svietlo, plinski žarnjak do 30 minuta	„	30.—
15. Ultra-crveno svietlo, električni žarnjak do 30 min.	„	40.—
16. Električni žarnjak (Panoksol)	„	20.—
17. Kremena svjetiljka do 30 minuta	„	30.—
18. Kremena svjetiljka i obruč žarulja do 30 min.	„	40.—
19. Kromaver zračenje	„	30.—
20. Finzen po jednom obasjavanju	„	30.—

K. Röntgen

1. Odšteta za uporabu zavodskog röntgena po jednom pregledu ili po jednoj snimci	„	100.—
2. Terapija po jednoj sjednici i jednom polju bez obzira na filter i dubinu	„	40.—
3. Potrošeni materijal, potreban za pregled, snimku ili terapiju, po nabavnoj cieni		

§ 2.

Spomenute zahvate, pretrage i radove plaćaju bolestnici i ustanove u savezu s naredbom o bolničkim troškovima u državnim, gradskim ili obćinskim i privatnim bolnicama s pravom javnosti od 27. prosinca 1941. broj 2353-Z-1941, te u savezu s naredbom o obskrbnim troškovima u državnim lječilištima i oporavilištima od 14. ožujka 1942. broj 638-Z-1942.

§ 3.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a toga dana prestaju vriediti svi protivni propisi.

U Zagrebu, dne 26. ožujka 1942.

Ministar zdravstva:

Dr. Petrić, v. r.

Broj: 6958-Z-1942.

* Narodne novine od 20. travnja 1942. broj 87.

NAREDBA

predsjedničtva vlade Nezavisne Države Hrvatske, kojom se na temelju zakonske odredbe o ovlaštenju za prienos poslova s ministarstava na velike župe od 25. studenoga 1941. broj CDXXVIII-2098-Z-1941 prenose na velike župe neki poslovi iz djelokruga odjela za javne radove ministarstva prometa i javnih radova.

§ 1.

Na velike župe kao prvomolbene državne upravne oblasti prenose se iz djelokruga odjela za javne radove ministarstva prometa i javnih radova sliedeći poslovi:

1. oni poslovi, koji se po zakonu o nedržavnim putovima od 8. svibnja 1929. sa svim njegovim izmjenama odnose na obćinske putove, a za koje su bile nadležne bivše banske uprave;

2. oni poslovi po zakonu o vodnom pravu od 31. prosinca 1891, koji po istom zakonu spadaju u nadležnost bivših županijskih oblasti (st. 1. § 73., §§ 105., 150. i dalje) na području bviše kraljevine Hrvatske i Slavonije;

3. poslovi po gradjevinskom zakonu od 7. lipnja 1931. i to:

a) odobravanje nacrta (projekata) obćinskih gradjevina i posebničkih gradjevina, namienjenih javnoj upotrebi, izuzevši zgrade monumentalnog značaja, velikog obujma, neobičnog oblika ili osobite konstruk-

cije, zgrada za srednje i visoke škole, za pučke i stručne škole s više od 4 razreda, bolnice, zdravilišta (sanatoriji), kupališta, paviljona za izložbe, zdravstvenih i veterinarskih domova (postaja), svratišta (hoteli i penzioni) s više od 15 soba za goste, kavana, gostionica (restauracija) većeg obsega i boljeg komfora, dvorana za zabave, ples, kazalištne i slikokazne predstave i slično, koje služe za više od 200 osoba (§ 87. st. 2.);

b) odobravanje obćinskih propisnika (pravilnika) o gradjevinskim pristojbama (§ 103. st. 2.);

c) imenovanje članova gradjevinskog odbora, ako ih u propisanom roku ne imenuje gradsko zastupstvo (§ 106. st. 3.);

d) izdavanje gradjevinskih dozvola za javne gradjevine za gradjevine, namienjene javnoj upotrebi, i to u selima, veleobrtnim i rudarskim naseljima, kupalištima, lječilištima, klimatskim i turističkim mjestima (§ 131. st. 1. i § 132. st. 1.);

4. riešavanje u prvoj molbi povodom prigovora, podnesenih proti razrezu izvanrednog doprinosa, a prema propisima uredbe o vanrednom putnom doprinosu od rujna 1937. M. g. broj 35000 (Službene novine br. 232. LXVIII. od 13. listopada 1937.);

5. odobravanje proračuna i zaključnih računa područnih obćina, koji se odnose na odkupninu osobnog rada;

6. rješavanje povodom prigovora, podnesenih protiv razreza poreznih ureda o doprinosu za poboljšni (melioracioni) fond.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 12. ožujka 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Predsjednik Vlade:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: 6738-Z-1942.

* Narodne novine od 21. travnja 1942. broj 88.

Odredjivanje najnižih i najviših nadnica poljodjelskih radnika na području velike župe Modruš

Na temelju § 11. zakonske odredbe br. CXCVI-677-Z. p. od 15. VII. 1941. o odredjivanju najniže nadnice za radnike i najniže dopustive plaće za privatne namještenike, te na temelju § 7. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. XI. 1941. br. CDIV-2038-1941 i ovlaštenja istog ureda od 28. III. 1942. broj 3828-42. Velika župa Modruš u Ogulinu propisuje ovu

NAREDBU

o najnižim i najvišim nadnicama i plaćama poljodjelskih radnika na području velike župe Modruš.

§ 1.

Poljodjelskim radnicima smatraju se:

a) one osobe, koje kao radnici ulaze na dulje odredjeno ili neodredjeno vrieme u koje poljodjelsko ili seosko gospodarstvo i u njemu slično kao ukućani rade, stanuju i hrane se uz dobivanje odjeće i obuće ili bez toga;

b) one osobe, koje kao radnici sa svojim ručnim orudjem ili bez ovoga obavljaju uz nadnicu sa hranom ili bez hrane odredjene ili različite gospodarske radove u poljodjelskim ili seoskim gospodarstvima bez obzira na godištnje doba.

§ 2.

Plaće i nadnice poljodjelskih radnika ugovaraju se slobodnom pogodbom izmedju pojedinih poljodjelskih

radnika odnosno njihovih priznatih predstavnika s jedne strane, i pojedinih vlastnika poljodjelskih ili seoskih gospodarstava, odnosno njihovih priznatih predstavnika s druge strane.

§ 3.

Sklopljene pogodbe ne mogu biti u suprotnosti s propisima ove naredbe, te se u takovom slučaju smatraju, kao da nisu ni sklopljene. Pogodbe sklopljene bilo u kojem obliku, ako ugovorno vrieme traje dulje od 15 dana, imaju poslodavci s kratkim bitnim sadržajem prijaviti nadležnom obćinskom poglavarstvu u mjestu zaposlenja.

§ 4.

Djeca izpod 12 godina ne mogu biti uobće uposlena uposlene u noćnom radu.

Djeca izpod 12 godina ne mogu biti uobće uposlena kao samostalni najamni radnici, već jedino za najlakše, neopasne i nenaporne poslove samo kao pomagači uz radnike-roditelje, stariju rodbinu odnosno skrbnike-radnike, kojima se plaća odnosno nadnica u takovom slučaju povisuje za 10—15% redovite plaće odnosno nadnice.

Djeca od 12—16 godina života mogu biti uposlena samo u neopasnim, nenapornim i neodgovornim poljodjelskim poslovima.

§ 5.

Poljodjelski poslovi imadu se svršavati na uobičajeni način od zore do mraka, a svako izigravanje smatrat će se sabotažom, te će se suditi i kažnjavati po pokretnom priekom sudu.

§ 6.

Godištnja najniža odnosno najviša plaća poljodjelskih radnika navedenih pod sl. a) § 1. ove naredbe, koji primaju stan i hranu, ali ne dobivaju odjeću i obuću ustanovljuje se:

a) od 1400—1600 Kuna kod osoba navršene 12. do navršene 16. godine života;

b) 2300—2600 Kuna kod soba iznad 16. godine života.

Godištnja najniža odnosno najviša plaća poljodjelskih radnika navedenih pod sl. a) § 1. ove naredbe, koji primaju stan i hranu, ali ne dobivaju odjeću i obuću ustanovljuje se:

a) 2500—2800 Kuna kod osoba od navršene 12. do navršene 16. godine života;

b) 3400—3800 Kuna kod osoba iznad 16 godina.

§ 7.

Za poljodjelske radnike-nadničare odredjuju se sliedeće najniže odnosno najviše nadnice:

Vrst rada: košnja, vršitba (na ručni pogon) i ostali težki i stručni radovi mužki sa hranom 50 do 70 Kn; bez hrane 80 do 100 Kn;

kopanje, sušenje siena, žetva, berba i ostali obični radovi mužki sa hranom 30 do 40 Kn, bez hrane 50 do 60 Kn.

Sprežna stoka za oranje i prievoz gnjoja i priroda: sa hranom za stoku i gonića volovska 150 do 200 Kn, konjska 200 do 250 Kn, bez hrane volovska 350 do 400 Kn, konjska 400 do 450 Kn.

Prema godištnjoj dobi, težini i sličnosti posla, a i prema razvijenosti radnika i radnoj sposobnosti plaćat će se gornje najniže ili najviše nadnice, ili one, koje

po iznosu stoje izmedju pojedinih najnižih i najviših nadnica.

Za iznimni rad, ako je to uslied vremenskih prilika potrebno, te za rad nedjeljom i blagdanom, mogu se ove nadnice povisiti za 20%.

§ 8.

Povremenim (sezonskim) poljodjelskim radnicima, koji dolaze na rad iz drugih mjesta i krajeva, dužni su poslodavci u svakom slučaju davati stan i hranu prema postojećim mjestnim običajima, a osim toga su dužni plaćati onu nadnicu, koja je predvidjena ovom naredbom za radnike s hranom.

§ 9.

Plaće za akordne poslove ili poslove po komadu imadu se unapried ugovoriti. U ovom poslu treba poljodjelski radnik da zaradi bar 20% više od nadnice istovrstnog radnika, predvidjene ovom naredbom.

§ 10.

Nadnice se plaćaju koncem tjedna, mjesečne plaće koncem mjeseca, a godištnje u četvrtgodištnjim obrocima u koliko nije pogodbom drugačije odredjeno.

§ 11.

U slučaju medjusobnih sporova o nadnicama i radnim uvjetima, koji proiztiču iz ove naredbe, dužni su se poslodavci i posloprimci poslužiti:

a) neposrednim pregovorima izmedju poslodavaca i posloprimaca,

b) pregovorima kod obćinskog poglavarstva, i

c) razpravom kod kotarske oblasti.

U ovom postupku vriede shodno propisi čl. 1-12 uredbe o rješavanju radnih sporova od 4. svibnja 1940., s time, da se posredovanje mjesto nadležnih poslodavačkih i posloprimačkih komora ima vršiti kod obćinskog poglavarstva.

Obćinsko poglavarstvo dužno je posredovanje započeti i završiti u roku od tri dana. Biljegovina i postupovni troškovi se ne plaćaju.

Kotarska oblast je dužna odrediti razpravu u roku od tri dana i postupak provesti i završiti po propisima zakona o obćem upravnom postupku.

Nezadovoljnoj stranci pripada pravo utoka protiv odluke u roku od 8 dana na Veliku župu Modruš u Ogulinu

§ 12.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe kaznit će se (izuzvši propise § 6. i 7.) se:* ako su poslodavci globom do 10.000.— Kuna ili zatvorom do 30 dana, a ako su posloprimci globom do 3.000.— Kuna ili zatvorom do 10 dana. Globa se u slučaju neutjerivosti pretvara u zatvor računajući za svakih 50.— Kuna jedan dan zatvora. Globe idu u korist obćinske gospodarske zaklade, a kazne izriču kotarske oblasti.

§ 13.

Tko se ogrieši o propise § 6. i 7. ove naredbe, te naplati ili zatraži veće nadnice i plaće od onih najviših, odredjenih ovom naredbom, ili plati manje od onih najnižih, odredjenih ovom naredbom, kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941., broj CXIV-2038-Z-1941., preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. I. 1942. broj

* ?

XV-104-Z-1942. (Narodne novine broj 15. od 19. I. 1942.) t. j. zatvorom do 6 mjeseci i novčanom kaznom do Kuna 500.000.—, a osim ovih kazni mogu se prekršitelji uputiti u sabirne i radne logore.

U težim slučajevima, kada bi netko naplatio ili zatražio za svoj rad cienu veću od one, koja je određjena ovom naredbom, i kada bi takova ciena dovela u pitanje pravovremenu obradbu zemljišta i prema tome poremetila ravnovjesje gospodarskog života, kaznit će se po propisima zakonske odredbe o proširenju nadležnosti priekog suda i pokretnog priekog suda od 22. IX. 1941. broj CCCIX-1502-Z. p. 1941.

§ 14.

Ova naredba stupa na snagu danom 20. travnja 1942. i toga dana prestaje važiti naredba Velike župe Modruš o najnižim nadnicama i plaćama poljodjelskih radnika od 30. VII. 1941. broj 391-41.*

Ogulin, 17. travnja 1942.

Veliki župan

J. Marković, v. r.

Broj: 1930-1942.

---

* Narodne novine od 21. travnja 1942. broj 88.

NAREDBA

predsjedničtva vlade Nezavisne Države Hrvatske kojom se na temelju zakonske odredbe o ovlaštenju za prienos poslova od ministarstva na velike župe od 25. studenoga 1941. broj CDXXVIII-2098-Z-1941 prenose na velike župe neki poslovi iz djelokruga ministarstva zdravstva

§ 1.

Na velike župe prenose se iz djelokruga ministarstva zdravstva sliedeći poslovi:

Izravni nadzor nad vršenjem zdravstvene službe na području velike župe; briga oko izpitivanja životnih prilika pučanstva i oko odstranjivanja svega onoga, što može štetno djeľovati na zdravlje pučanstva, i briga oko stvaranja što povoljnijih zdravstvenih uvjeta; izvršavanje svih propisanih mjera i predlaganje shodnih i potrebnih mjera za čuvanje i podizanje obćeg zdravstvenog stanja na području velike župe.

Napose se prenosi u djelokrug velikih župa:

a) očevidnost o mieni pučanstva i promicanju populacije;

b) izravni nadzor nad zdravstvenim prilikama i briga za odstranjivanje nehigijenskih uvjeta;

c) suradnja kod izradbe sredidbenih osnova, gradjevnih osnova većih zgrada, vodoobskrbnih i kanalizacionih uredjaja;

d) sprječavanje i suszbijanje zaraznih bolesti;

e) izravni nadzor nad svim bolnicama, lječilištima, oporavilištima, zdrvstvenim postajama, ambulantama

i drugim zdravstvenim ustanovama, rudnim vrelima i kupalištima;

f) briga za dovoljan broj bolničkih postelja, liečnika i ostalog stručnog pomoćnog osoblja;

g) nadzor nad ljekarnama i izdavanje dozvola za držanje priručnih ljekarna;

h) izravni nadzor nad stručnim radom područnih liečnika, cjelokupnog zdravstvenog osoblja i očevidnost o njima;

i) pomaganje i medjusobno uskladjivanje rada svih liečnika i zdravstvenih ustanova i

j) izdavanje mjestnih dozvola za rad zdravstvenom pomoćnom osoblju, kao primaljama, zubotehničarima i drugima.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske
Predsjednik Vlade:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: 8777-1942-I-98-1941.

---

* Narodne novine od 22. travnja 1942. broj 89.

NAREDBA

ministarstva unutarnjih poslova od 15. travnja 1942. broj 4395-II-B-1942 o promjeni imena mjesta Kamenica u kotaru Hrvatski Karlovci

Na temelju člana 1. zakona o imenima mjesta od 18. veljače 1930. (Službene novine od 25. veljače 1930. broj 44-XVI) propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Ime mjesta Kamenica u kotaru Hrvatski Karlovci mienja se u »Kamenica na Dunavu«.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 15. travnja 1942.

Ministar unutarnjih poslova:

Dr. Artuković, v. r.

Broj: 4395-II-B-1942.

---

* Narodne novine od 22. travnja 1942. broj 89.

NAREDBA

ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 8. travnja 1942. broj 30021-42 o preradbi i upotrebi zemnog ulja i njegovih proizvoda

Na temelju ovlaštenja iz zakonske odredbe o uredjenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe od 4. studenoga 1941. br. CCCXCIII-1935-Z-1941 izdajem ovu naredbu:

§ 1.

Od dana proglašenja ove naredbe dozvoljeno je preradjivati zemno ulje i njegove proizvode u drugu robu samo na temelju dozvole ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu.

Molbe za preradbu podnose se s naznakom količine i vrste robe, koja će se preraditi, te s naznakom vrste i količine robe, u koju će se ona preraditi.

§ 2.

Zabranjuje se prodaja i upotreba proizvoda zemnog ulja za mazanje podova.

Zabranjuje se upotreba zemnog ulja i njegovih proizvoda svuda, gdje se može zamieniti drugim nadomjestkom (surogatom), koji se proizvodi u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

Iznimke od toga dozvoljavat će ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 3.

Državne oblasti i ustanove, domobranske i ustaške postrojbe, te sve pravne i naravne (fizičke) osobe, koje upotrebljavaju maziva (mineralna) ulja bilo koje vrste, za podmazivanje strojeva, moraju svakog 1. siečnja, 1. travnja, 1. srpnja i 1. listopada u godini prodati Paklini, povlašćenom petrolejskom d. d. u Zagrebu, Kumičićeva ul. broj 5, sve količine spomenutih ulja, koje su upotrebom postale nesposobne za prvobitno odredjene svrhe.

Od propisa prednje stavke izuzimaju se oni potrošači, koji imaju strojeve za čišćenje ulja, kojima mogu to ulje ponovno osposobiti za prvobitno odredjenu svrhu. Imaoci takvih strojeva moraju na dane, navedene u prednjoj stavci, dostaviti ministarstvu za obrt, veleobrt i trgovinu izvještaj o zalihama neupotrebljivog i pročišćenog ulja za prošlo tromjesečje.

§ 4.

Paklina, povlašćeno petrolejsko d. d., mora sve količine ulja, spomenutih u prednjem paragrafu, kupiti, preuzeti i odmah nakon preuzeća izplatiti.

Troškove odpreme i prievoza snosi Paklina.

Ciene ulju odredit će Državni ured za oblikovanje ciena i nadnica.

§ 5.

Paklina je dužna skupljeno ulje pročistiti, osposobiti za upotrebu i uskladištiti ga u svrhu prodaje.

Izvještaj o prikupljenim i za upotrebu ponovno osposobljenim količinama ulja za prošlo tromjesečje dostavit će Paklina svakog 1. veljače, 1. svibnja, 1. kolovoza i 1. studenoga u godini ministarstvu za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 6.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe, kaznit će se zatvorom do tri mjeseca ili globom do 100.000 Kuna, a može se izreći i kazna zabrane poslovanja do jedne godine dana.

U slučaju neutjerivosti globa se zamjenjuje kaznom zatvora računajući po 100 Kuna za jedan dan zatvora, ali ukupna kazna zatvora ne može biti veća od tri mjeseca.

Kazne izriču upravne oblasti prve molbe.

§ 7.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu: dne 8. travnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

Broj: 30021-1942.

* Narodne novine od 22. travnja 1942. broj 89.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 8. travnja 1942. broj 3709-42 o najvišim prodajnim cienama podplatne kože za opanke u pojasima (fašama)

Na temelju § 2. zaoknske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem oblastnu odluku:

I.

Najviša prodajna ciena podplatne kože za opanke u pojasima (fašama) ustanovljuje se za proizvoditelje kako sliedi:

1. pojasi (faše) Ia — Kn 190.—
2. pojasi (faše) IIa — Kn 150.—
3. pojasi (faše) IIIa — Kn 110.—

za 1 pojas (fašu),

4. okrajine Ia — Kn 35.—
5. okrajine IIa — Kn 20.—
6. oglavine Ia — Kn 45.—
7. oglavine IIa — Kn 25.—

za 1 kg, a sve postavno skladište proizvoditelja, bez skupnog poreza na poslovni promet.

II.

Najviša prodajna ciena podplatne kože za opanke u pojasima (fašama) u prodaji na malo ustanovljuje se kako sliedi:

1. pojasi (faše) Ia	Kn 250.—
2. pojasi (faše) IIa	Kn 190.—
3. pojasi (faše) IIIa	Kn 140.—
za 1 pojas (fašu),	
4. okrajine Ia	Kn 50.—
5. okrajine IIa	Kn 30.—
6. oglavine Ia	Kn 60.—
7. oglavine IIa	Kn 35.—
za 1 kg.	

III.

Najviša prodajna ciena za rezanu podplatnu kožu za pojedine parove opanaka u prodaji na malo ustanovljuje se kako sliedi:

1. za prvi par Ia	Kn 130.—
2. za prvi par IIa	Kn 95.—
3. za prvi par IIIa	Kn 75.—
4. za srednji par Ia	Kn 90.—
5. za srednji par IIa	Kn 65.—
6. za srednji par IIIa	Kn 45.—
7. za par do vrata Ia	Kn 50.—
8. za par do vrata IIa	Kn 40.—
9. za par do vrata IIIa	Kn 30.—

IV.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga

1941. broj CDIV-2038-Z-1941, preinačene i dopunjenje zakonskom odredbom od 17. siečnja 1842. broj XV-104-Z-1942.

V.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 8. travnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

Broj: 3709-1942.

* Narodne novine od 22. travnja 1942. broj 89.

OBJAVA

o početku poslovanja Velike župe Krbava i Psat u Bihaću

Velika župa Krbava i Psat u Bihaću odpočela je sa poslovanjem 16. lipnja 1941. god. što se u smislu § 12. zakonske odredbe o Velikim županama naknadno proglašuje.

Uredske prostorije nalaze se u Bihaću, Poglavnikova ulica novogradnja bivše vlastničtvo braće Kavezon.

Velikoj župi Krbava i Psat pripadaju kotarevi — Bihać, Bos. Krupa, Bos. Petrovac i Cazin, te kotarske izpostave — Vel. Kladuša i Kulen Vakuf.*

Broj brzoglasa — 37, 38, 40 i 42.

U Bihaću, 14. travnja 1942.

Velika župa Krbava i Psat.

---

* Narodne novine od 22. travnja 1942. broj 89.

NAREDBA

Državne riznice, kojom se na temelju ovlaštenja iz čl. 23 zakona o obćem carinskom pristojbeniku od 19. lipnja 1925. daje naputak o carinjenju baršuna, pliša i njima sličnih tkanina

§ 1.

Baršun, pliš i njima slične tkanine s prorezanim florom, kad im je osnovno tkanje bilo koje predje osim svilene, a flor od umjetnih celuloznih vlakana, carine se po broju 332 toč. 1 ili 2 uvoznog carinskog pristojbenika prema tome, da li flor iznosi preko 10% do 50% ili preko 50% ukupne težine tkanine. Ako osnovno tkanje sadrži i svilu, postotci svile dodaju se floru.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 27. ožujka 1942.

Državni rizničar:

Dr. Košak, v. r.

Broj: 2622-42.

---

* Narodne novine od 23. travnja 1942. broj 90.

NAREDBA

ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 3. travnja 1942. broj 28601-42 o prometu stokom

Na temelju ovlaštenja iz zakonske odredbe o uredjenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe od 4. studenoga 1941. br. CCCXCIII-1935-Z-1941 izdajem ovu naredbu.

§ 1.

Prema svojoj gospodarskoj namjeni razlikuju se u smislu propisa ove naredbe sliedeće vrste stoke:

1. stoka za klanje, pod kojom se razumievaju: sva goveda, mužka i ženska telad, nesposobna za razplod, konji, ždrebad, ovce i ovnovi, janjad, koze i jarci, jarad, svinje i prasad, odredjena za klanje, u koliko po nadležnom veterinaru ne budu pronadjeni sposobni za razplod odnosno u koliko po postojećim propisima nije zabranjeno klanje te stoke (nedorasla stoka),
2. razplodna stoka, pod kojom se razumievaju: licencirani pastuh, dobro gradjena i suždrebna kobila, dobro gradjena ženska ždrebad, krava steona, krava s teletom, junica, prvorazredni bik bez stalnih zubi, nerast, suprasna krmača i krmača s praščićima, ovan, ovca s janjetom, ovca sposobna za razplod, jarac, koza s kozlićem i koza, sposobna za razplod.

Na sajmovima i prigodom prinudnog odkupa smatra se razplodnom stokom i sva ona stoka iz točke 1. ovog paragrafa, koju nadležni veterinar pronadje sposobnom za razplod i koju kupac odnosno držalac namieni u tu svrhu,

3. radna stoka, pod kojom se razumievaju: sprežni konji i ostali kopitari i neugojeni tegleći volovi,

4. stoka za držanje, pod kojom se razumievaju: mlada stoka (telad, junad, ždrebad, jarad, janjad i prasad) i odrasla neutovljena stoka, odredjena za daljnje držanje odnosno za tov.

§ 2.

U slučaju sumnje, u koju skupinu spada pojedini komad stoke, odlučuje na sajmu službujući veterinar.

Za stoku, koju veterinar nadje nesposobnom za razplod, označuje to u marvinskoj putnici propisanom zaporkom, koju sam podpisuje.

§ 3.

Kupoprodaja stoke smije se vršiti, osim ovom naredbom predvidjenim iznimaka, samo na dozvoljenim sajmovima, unutar za to odredjenog sajmenog prostora i za vrieme trajanja sajma.

§ 4.

Izvan sajma mogu kupovati stoku javne oblasti, i to samo za razplodne svrhe, a osim toga:

a) registrirani tovljači obrtnici, koji tove više od 20 svinja, na temelju pismene dozvole Zajednice za promet stokom i stočnim proizvodima i to od većih odgajivača svinja,

b) posebni od Zajednice odredjeni kotarski nakupni povjerenici u onim kotarima, gdje stočni sajmovi ne mogu pokriti potrebe pučanstva ili ih nema; ovi povjerenici kupuju pojedine komade stoke na zahtjev i za račun prehranbenih odbora a na temelju posebne dozvole kotarske oblasti za svaku pojedinačnu nabavu;

na temelju dozvole kotarske oblasti mogu nakupni povjerenici takodjer za račun prehranbenih odbora kupovati stoku, koja se kolje iz nužde ili koju odgajivač ne može prehraniti niti prodati osobi, koja bi živinče odhranila.

Na temelju iznimnih dozvola ne može se vršiti prisilni odkup stoke.

Sve dozvole kotarskih oblasti moraju se u priepisu dostaviti Zajednici za promet stokom i stočnim proizvodima, a dan i broj dozvole mora se ubilježiti u marvinsku putnicu i u očevidnik stoke,

c) organi Poslovne središtnjice za promet stokom i stočnim proizvodima kod vršenja prinudnog odkupa.

§ 5.

Doprema i dogon stoke na sajam smije se vršiti izključivo uz propisne marvinske putnice s oznakom smjera za dotični sajam, a doprema i odgon sa sajma uz potvrdu izvršenog prienosa odnosno uz potvrdu, da stoka nije prodana. Putnice se moraju nalaziti kod pratioca stoke.

Doprema i odprema pješke ili prievoznim sredstvima smije se vršiti samo javnim putovima, a zabranjeno je: služiti se stranputicama, koje narod redovito ne upotrebljava, zatim zadržavanje stoke po dvorištima ili inače, kao i pazarenje izvan sajamskog prostora.

Na uredjenom sajmištnom prostoru mora biti na odieljenim i pločama označenim mjestima posebno smještena svaka vrsta stoke, a osim toga stoka za klanje mora se smjestiti odvojeno od ostale stoke.

§ 6.

Odprema žive stoke za klanje izvan područja kotara, na kojem je održan sajam, smije se vršiti samo uz na-

bavnu dozvolu i odpremni list Zajednice za promet stokom i stočnim proizvodima.

Odprema stoke, koja nije za klanje, iz mjesta, u kojem se održava sajam, u drugo mjesto istoga kotara vrši se uz propisnu potvrdu nadležnog kupčeva obćinskog poglavarstva o potrebi takve stoke i o kupčevoj mogućnosti, da nabavljenu stoku odhrani. Za odpremu takve stoke izvan kotara, u kojem se drži sajam, potreban je uz navedenu potvrdu kupčeva obćinskog poglavarstva još i odpremni list Poslovne središtnjice Zajednice za promet stokom i stočnim proizvodima. U svakom slučaju sajamsko povjerenstvo stavlja na marvinsku putnicu zaporku »za daljnje držanje«.

Za razplodnu stoku, koju nabavljaju javne oblasti, ne treba takve potvrde niti odpremnog lista.

§ 7.

Kupovanje stoke za klanje smiju vršiti izključivo ovlašteni nakupci Poslovne središtnjice, u svakom slučaju uz propisni odpremni list i obdržavanje propisa naredbe o zabrani klanja nedoraslih svinja i ženske teladi od 24. studenoga 1941. br. 2128-Z-1941.

§ 8.

Nabavne dozvole i odpremne listove izdaje Zajednica za promet stokom i stočnim proizvodima za stanoviti sajam.

Na nabavnim dozvolama i odpremnim listovima, izdanim za odpremu žive stoke za klanje, osim one, koja se prevozi željeznicom, potvrdjuje nakon pregledbe službujući veterinar težinu i vrstu stoke. Osim toga sajamsko povjerenstvo na putnicama unosi zaporku »za klanje«.

Neizkorištene nabavne dozvole i odpremni listovi moraju se vratiti.

Troškove izdavanja nabavnih dozvola i odpremnih listova snosi kupac.

§ 9.

Potvrda obćine iz § 6. o potrebi nabave i mogućnosti odhrane stoke, koja nije za klanje, mora sadržavati oznaku sajma, na kojem bi stoka imala biti nabavljena. Ta se potvrda u jednom primjerku prilaže odnosnoj stavci zapisnika o prienosu marvinskih putnica, dok je u dvopisu čuva kupac stoke uz marvinsku putnicu.

Ako potvrda ne bi bila izkorištena na sajmu, za koji je bila izdana, može obćina produžiti njezinu vriednost na drugi točno označeni sajam.

Potvrda obćine služi i kao temelj za izdanje nabavne dozvole i odpremnog lista.

§ 10.

Prodavati stoku smiju samo neposredno odgajivači i vlastnici stoke, koji su došli u posjed stoke u smislu postojećih propisa.

Pretržtvo je zabranjeno.

§ 11.

Osobe, koje su se do sada bavile trgovinom konja, smiju u buduće kupovati konje, samo ako za to izhode odobrenje Zajednice. Ove se osobe ne smiju u buduće baviti trgovinom konja za vlastiti račun, već nabavu mogu vršiti samo za račun privatnih kupaca ili Zajednice, i to konja za daljnje držanje, klanje ili za izvoz.

Odobrenje trgovcima za kupovanje konja davat će Zajednica prema slobodnoj razsudbi.
Odprema konja južno od područja Save i Kupe smije se vršiti samo uz nabavnu dozvolu i odpremni list Zajednice za promet stokom i stočnim proizvodima.

§ 12.

Stoka se ne smije prodavati ni kupovati uz cienu, višu od oblastno ustanovljene.
U općinama, gdje postoji vaga, ima se sva stoka, osim stoke za razplod, sprežnih i jahaćih konja, prodavati i kupovati samo na vagu, a ne popreko.

§ 13.

Marvinske putnice smiju se izdavati samo za zdravu stoku, unesenu u očevidnik. Za stoku, koju je vlastnik uzgojio, putnice se izdaju na temelju uredne potvrde seoskog starješine o vlastničtvu i zdravlju stoke, a za stoku, koju je vlastnik nabavio, treba uz to predočiti staru putnicu, providjenu urednom zaporkom o prienosu vlastničtva.
Nova putnica za nabavljenu stoku ne smije se izdati prije, nego li je od nabave proteklo 40 dana.
Opis stoke u putnici mora biti što podpuniji i točniji.
S putnicom izručuje se vlastniku istodobno i popunjena tiskanica »izvješće o neprodanoj stoci« ostavivši neizpunjeno mjesto i nadnevak njezina izdanja.

§ 14.

Kod prienosa prava vlastničtva stoke nadležno sajamsko povjerenstvo izpunjava u tri primjerka tiska-

nicu »izvješće o prodanoj stoci«. Jedan primjerak ostaje kod občine, gdje je izvršen prienos, a ostali primjerci šalju se občinama kupčeva i prodavaočeva prebivališta. Kada je Zajednica kupac, nije potrebno obaviestiti njezinu nadležnu občinu.

U zapisniku o prienosu prava vlastničtva mora biti unesen kod dotične stavke tekući broj bloka, u kojem su izvješća uvezena.

Ako su i kupac i prodavalac iz občine, u kojoj je prienos izvršen, dovoljno je unieti izvršenje prienosa u očevidniku stoke bez izpunjavanja tiskanica izvješća.

§ 15.

Ako stoka na sajmu nije prodana, sajamsko povjerenstvo oduzima na izlazu »izvješće o neprodanoj stoci«, izpunjava nepopunjeno mjesto i nadnevak izdanja i u roku od 24 sata šalje ga občini vlastnikovoj. Dotična občina ubilježuje to u očevidnik stoke i u zapisniku o izdavanju ili produljenju marvinske putnice, na koju tik uz oznaku smjera dogona stoke unosi zaporku »nije prodana«. Poslije toga uručuje putnicu vlastniku stoke.

Marvinska putnica, na kojoj je izvršen prienos vlastničtva, ne može se produljivati, niti se na njoj smije vršiti ponovni prienos.

Prienos vlastničtva putnice izvan mjesta i vremena održanja sajma nije dozvoljen, osim u slučajevima, predvidjenim § 4. ove naredbe.

§ 16.

Svu stoku, osim one za klanje, dužan je vlastnik držati barem kroz 40 dana od dana kupnje i kroz to je vrieme ne smije ni otudjiti ni zaklati, osim kod sud-

bene prodaje i u slučaju klanja iz nužde uz potvrdu nadležnog veterinara. U spomenutom roku ne može se za istu stoku izdati nova marvinska putnica ni izvršiti prienos vlastničtva.

§ 17.

Obćinska poglavarstva dužna su voditi očevidnik stoke po vrstama, utvrdjenim u § 1., a po uputama Zajednice za promet stokom i stočnim proizvodima.

Na temelju izvješća o kupljenoj ili prodanoj stoci odnosno na temelju zapisnika o izvršenoj kupoprodaji obćine su dužne svaku promjenu u vlastničtvu stoke u roku od pet dana unieti u očevidnik, te stoku iz popisa prodavaočeva odpisati, i unieti u kupčev popis.

Obćine su dužne svakog petnaestog u mjesecu izviestiti Zajednicu o stanju stoke prvog dana u mjesecu i to o ukupnom stanju: bikova, volova, krava, junaca, junica, teladi, nerastova, razplodnih krmača, mršavih svinja u tovu, prasadi, ovnova, ovaca, janjadi, jaraca, koza, jaradi, pastuha, konja, kobila, ždrebati, magaraca, magarica, mazgi i mula.

§ 18.

Stalni nadzor nad sajmovima vrše uredovni veterinari. Po njihovim uputama uredjuju organi obćina, članovi sajamskog povjerenstva, redarstvenih oblasti i Zajednice za promet stokom i stočnim proizvodima.

U seoskim obćinama dužni su obćinski načelnik ili njegov zamjenik prisustvovati svakom stočnom sajmu.

§ 19.

Tko se ogrieši o propise §§ 5. i 6. ove naredbe, kaznit će se novčanom kaznom do 50.000 Kn i zapljenom stoke.

Tko neovlašteno kupuje stoku i tko proda stoku neovlaštenom kupcu, kaznit će se novčanom kaznom do 100.000 Kn il kaznom zatvora do tri mjeseca ili obim kaznama a u svakom slučaju i zapljenom stoke. Ako je prekršaj počinio priradnik, može se povrh toga kazniti još i zabranom poslovanja do godine dana.

Tko se ogrieši o propise §§ 12. i 16. ove naredbe ili tko stoku dotjeranu na sajam, izvede iz sajmištnog prostora prije nego što se svrši postupak, predvidjen §§ 14. i 15. ove naredbe, kaznit će se novčanom kaznom do 50.000 Kn, ili zatvorom do tri mjeseca a u svakom slučaju i zapljenom stoke.

Tko se ogrieši o ostale propise ove naredbe, kaznit će se kaznom do 50.000 Kn, ili zatvorom do tri mjeseca ili obim kaznama.

§ 20.

Kazne izriču upravne oblasti prve molbe.

Novčane kazne idu u korist državne blagajne.

Od protuvriednosti zaplienjene stoke, nakon odbitka nastalih troškova, 75% ide u korist računa za promicanje stočarstva kod Zajednice za promet stokom i stočnim proizvodima, a 25% može se upotriebiti kao nagrada osobama, koje su odkrile ili pomogle odkriti prekršitelje. Nagrade odobrava i njihovu visinu odredjuje ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 21.

Svi propisi sajamskih pravilnika i obći veterinarsko-redarstveni propisi, kao i propisi o izvozu stoke, ostaju i dalje na snazi, u koliko se ne protive propisima ove naredbe.

Sve dozvole za kupovanje stoke za klanje, koje su izdane prije proglašenja ove naredbe od ma koje oblasti ili ustanove, osim Zajednice za promet stokom i stočnim proizvodima, stavljaju se izvan snage.

§ 22.

Sve obrazce, tiskanice i pečate, potrebne kod provedbe ove naredbe, propisat će Zajednica za promet stokom i stočnim proizvodima.

§ 23.

Danom proglašenja ove naredbe stavlja se izvan snage naredba o prometu stoke na sajmovima od 10. prosinca 1941. broj 2201-Z-1941.

§ 24.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 3. travnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Toth, v. r.

Broj: 28601-1942.

Ministar seljačkog gospodarstva:

Dr. Dumandžić, v. r.

* Narodne novine od 23. travnja 1942. broj 90.

NAREDBA

ministarstva udružbe od 16. travnja 1942. broj 1941-II-1942 o proširenju skupnog ugovora izmedju gradjevinarskih poslodavaca i H. R. S-a na čitavo područje Nezavisne Države Hrvatske

Na temelju stavke 1. člana 14. uredbe o utvrdjivanju minimalnih nadnica, zaključivanju skupnih ugovora, pomirenju i arbitraži od 12. veljače 1937. (Službene novine od 13. veljače 1937 broj 33-XI) propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Skupni ugovor, sklopljen 13. travnja 1942. izmedju Zagrebačke inženjerske komore u Zagrebu, Zbora ovlaštenih graditelja u Zagrebu i Saveza hrvatskih obrtnika u Zagrebu, kao predstavnika poslodavaca s jedne strane i Hrvatskog radničkog saveza u Zagrebu kao predstavnika posloprimaca s druge strane, proširuje se u cielosti na čitavo područje Nezavisne Države Hrvatske i na radove svih struka navedenih u tom ugovoru, bez obzira tko i kako ih izvodi.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, 16. travnja 1942.

Ministar udružbe:
Dr. Lovro Sušić, v. r.

Broj: 1941-II-1942.

* Narodne novine od 23. travnja 1942. broj 90.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 16. travnja 1942. broj 4587-42 o plaćama radničtva, zaposlenog kod gradjevinarskih poslova

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem obalstnu odluku:

I.

Propisi ove oblastne odluke odnose se na sve radničtvo, koje je zaposleno kod gradjevinarskih poslova niže navedenih struka, bez obzira, tko i kako ih izvodi, i to:

1. kod gradnje cesta, željeznica, munjovoznih pruga, mostova, tunela, luka kao i kod njihova popravljanja i izgradjivanja,

2. kod vodogradnja, sreditbi (regulacija) rieka i kanala i izgradnja vodobranika,

3. kod gradjne kuća, t. j. kod zidanja, tesanja gradje, pomoćnih radova, popravaka, rušenja zgrada, pokrivanja krovova i slično.

4. kod unutarnjeg uredjenja zgrada, t. j. kod postavljanja peći, glinenih pločica i kaljeva, keramita, mozaika i asbest-podova, slikanja i ličenja soba i kod drugih sličnih radova,

5. kod proizvodnje sirovina iz kamena i zemlje t. j. kod lomljenja i izradjivanja kamena, granita, mramora, kod izradbe umjetnog kamena, kod vadjenja i izradbe tucanika, kopanja pieska te kod ostalih sličnih radova.

II.

Plaće gradjevinarskih radnika i radnica ustanovljuju se kako sliedi:

I. skupina: za radničtvo, zaposleno kod vodogradnja i prometnih putova:

1. za nestručne radnje iznad 18 godina Kn 8.— po radnom satu,
2. za nestručne radnike izpod 18 godina te za radnice Kn 6.— po radnom satu.

II. skupina: za radničtvo, zaposleno kod lakših radova na zgradama (gradnjama i uredjenjima zgrada) i slično:

1. za nestručne radnike iznad 18 godina Kn 10.— po radnom satu,
2. za nestručne radnike izpod 18 godina te za radnice Kn 8.— po radnom satu.

III. skupina: za radničtvo, zaposleno kod težkih radova na gradnjama i u većim dubinama te u vodi:

1. za nestručne radnike iznad 18 godina Kn 12.— po radnom satu,
2. za nestručne radnike izpod 18 godina te za radnice Kn 10.— po radnom satu.

Na plaće, ustanovljene u I., II. i III. skupini, ustanovljuju se sliedeći doplatci:

a) za sve radničtvo u gradovima Kn 2.— po radnom satu,

b) za polustručne radnike izvan gradova 25% od satne plaće po radnom satu,

c) za polustručne radnike u gradovima 38% od satne plaće po radnom satu,

d) za stručne radnike izvan gradova 50% od satne plaće po radnom satu,

e) za stručne radnike u gradovima 75% od satne plaće po radnom satu,

f) za specijalne radnike izvan gradova 75% od satne plaće po radnom satu,

g) za specijalne radnike u gradovima 100% od satne plaće po radnom satu.

Doplatak u postotcima računa se od temeljne plaće nestručnih radnika one skupine, u kojoj su polustručni, stručni ili specijalni radnici zaposleni, a u gradovima od temeljne plaće nestručnih radnika, povećane doplatkom za gradove.

III.

Plaća za akordni rad ustanovljuje se s 10% više od plaće, koju bi isti radnik dobio zaposlenjem u dotičnoj struci prema propisima točke II. ove oblastne odluke.

IV.

Specijalnim radnicima u smislu ove oblastne odluke smatraju se pećari, klesari, gipseri, fasadisti, rezbari, kalupari, izradjivači umjetnog kamena (mozaičari), tesari za izradbu kupola, stubišta i galerija, dekorativni slikari, plastičari i ličilci, ali samo onda, ako poslovnom knjžicom dokažu, da su izučeni radnici u smislu obrtnog zakona.

V.

Gradovima u smislu ove oblastne odluke smatraju se Zagreb, Karlovac, Sisak, Varaždin, Sarajevo, Dubrovnik, Osiek, Banja Luka, Zemun, Mostar, Brod na Savi, Senj i Omiš.

VI.

Plaće, ustanovljene ovom oblastnom odlukom, imaju se izplaćivati počam od 10. travnja 1942.

VII.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

VIII.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 16. travnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

* Narodne novine od 23. travnja 1942. broj 90.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 20. travnja 1942. broj 4428-42 o cienama čistog benzina, benzinske smjese i plinskog ulja

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem oblastnu odluku:

I.

Ciena čistom benzinu ustanovljuje se za potrošače s Kn 22.50 za 1 kg, a kod prodaje u vagonima cisternama u punom tovaru s Kn 21.65, postavno svaka željeznička postaja.

II.

Ciena benzinskoj smjesi od 76 težinskih dielova čistog benzina, 20 težinskih dielova dehidriranog etilnog alkohola i 4 težinska diela metilnog alkohola ustanovljuje se za potrošače s Kn 22.60 za 1 kg odnosno s Kn 16.85 za 1 lit., a kod prodaje u vagonima cisternama u punom tovaru s Kn 21.75 za 1 kg, postavno svaka željeznička postaja.

III.

Ciena plinskom ulju ustanovljuje se za potrošače:

1. kod prodaje u vagonima cisternama u punom tovaru s Kn 13.55 za 1 kg, postavno svaka željeznička postaja;

2. kod prodaje u bačvama s Kn 14.40 za 1 kg, postavno svaka željeznička postaja odnosno postavno skladište preprodavača.

Kod prodaje postavno skladište preprodavača može se cieni od Kn 14.40 za 1 kg priračunati obćinska uvoznina.

U mjestima bez željezničke postaje može se ciena povisiti za stvarno izdane prievozne troškove do skladišta preprodavača.

IV.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

V.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a istoga dana prestaje vriediti oblastna odluka o cienama čistog benzina, benzinske smjese i plinskog ulja od 12. prosinca 1941. broj 2263-Z-1941. (Narodne novine od 17. prosinca 1941. broj 205).

Zagreb, dne 20. travnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

---

* Narodne novine od 23. travnja 1942. broj 90.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 18. travnja 1942. broj 4670-42 o odkupnim cienama krumpira

Na temleju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem oblastnu odluku:

I.

Odkupne ciene krumpira za proizvoditelja i ostale imaoce zaliha ustanovljuju se:

1. ruževac rani Kn 300.—
2. kresnik (šneflok) Kn 250.—
3. Ela i ruževac kasni Kn 250.—
4. Wohltmann Kn 200.—

za 100 kg zdravog, neizklijanog, biranog, nenagriženog krumpira, bez zemlje i pieska, za ljudsku hranu i za sjemenske svrhe, te

5. krumpir za stočnu hranu i veleobrtne svrhe Kn 150.—

za 100 kg zdravog, neizklijanog krumpira, bez zemlje i pieska, a sve postavno skladište komisionara-nakupca Državne poslovne središnjice za zemaljske proizvode na odkupnom mjestu u kraju proizvodnje, odnosno postavno željeznička kola ili teglenica (šlep).

II.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog

ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

III.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom 15. svibnja 1942., a istoga dana prestaje vriediti točka I. oblastne odluke o odkupnim cienama i o oblikovanju najviših prodajnih ciena krumpira, mahunastih plodova, heljde i prosa od 4. ožujka 1942. broj 543-Z-1942 (Narodne novine od 6. ožujka 1942. broj 54), dok svi ostali propisi iste oblastne odluke ostaju i dalje na snazi.*

Zagreb, dne 18. travnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

* Narodne novine od 23. travnja 1942. broj 90.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 18. travnja 1942. broj 3331-42 o najvišim cienama sirovih svinjskih čekinja (perajica) i dlake, konjske grive, konjskih i govedjih repova za sakupljače

Na temleju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem oblastnu odluku:

I.

Najviše prodajne ciene sirovih svinjskih čekinja (perajica) za sakupljače, članove Zajednice za promet stokom i stočnim proizvodima, ustanovljuju se kako sliedi:

1. posve svietle bosanske čekinje (perajice), preko 100 mm dugačke, osobito tvrde, bez nečistoće — Kuna 750.—
2. tvrde bosanske čekinje (perajice) s najmanje 80% posve svietlih čekinja i s najmanje 70% dugačkih preko 90 mm, s najviše 10% nečistoće — Kuna 400.—
3. tvrde čekinje (perajice), miešane s najmanje 50% svietlih i najmanje 60 mm dugačkih čekinja, s najviše 15% nečistoće — Kuna 300.—
4. manje tvrde čekinje (perijace), miešane i najmanje 50 mm dugačke, s najviše 20% nečistoće — Kuna 220.—,

sve za 1 kg čiste težine (netto) s najviše 7% vlage, postavno željeznička kola na utovarnoj postaji saku-

plјača-prodavaoca, bez skupnog poreza na poslovni promet i bez omota (embalage).

II.

Najviše prodajne ciene zimskoj i ljetnoj svinjskoj dlaci za sakupljače, članove Zajednice za promet stokom i stočnim proizvodima, ustanovljuju se kako sliedi:

1. zimska svinjska dlaka s 50% izkorištenja Kn 20.—,
2. ljetna svinjska dlaka s 50% izkorištenja Kn 18.—,

sve za 1 kg čiste težine (netto) s najviše 10% vlage, postavno željeznička kola na utovarnoj postaji sakupljača-prodavaoca, bez skupnog poreza na poslovni promet i bez omota (embalage).

Svaki postotak većeg izkorištenja priračunat će se razmjerno osnovnoj cieni, a svaki postotak manjeg izkorištenja odbit će se razmjerno od osnovne ciene.

III.

Najviše prodajne ciene konjske grive i konjskih repova za sakupljače, članove Zajednice za promet stokom i stočnim proizvodima, ustanovljuju se kako sliedi:

1. konjska griva, složena i vezana na oba kraja — Kuna 170.—,
2. konjska griva, razbacana i nevezana — Kuna 90.—
3. konjski repovi, složeni, vezani na oba kraja, preko 60 cm dugački — Kuna 400.—
4. konjski repovi, složeni, vezani na oba kraja, 40 do 60 cm dugački — Kuna 340.—
5. konjski repovi, složeni, vezani, do 40 cm dugački — Kuna 280.—
6. konjski repovi, nevezani i nesloženi, bez obzira na duljinu — Kuna 250.—
7. konjski repovi miešani s konjskom grivom u naravnom omjeru 2 : 1 — Kuna 220.—,

sve za 1 kg čiste težine (netto) s najviše 3% vlage, postavno željeznička kola na utovarnoj postaji sakupljača-prodavaoca, bez skupnog poreza na poslovni promet i bez omota (embalage).

IV.

Najviše prodajne ciene govedjim repovima za sakupljače, članove zajednice za promet stokom i stočnim proizvodima, ustanovljuju se kako sliedi:

1. govedji repovi oprani, bez kosti, suhi s najviše 8% vlage Kuna 200.—
2. govedji repovi s kostima suhi, s najviše 12% vlage Kuna 90.—
3. govedji sirovi repovi do 50% vlage Kuna 55.—

V.

Sirovim svinjskim čekinjama(perajicama), konjskoj grivi, konjskim i govedjim repovima, koji sadržavaju veći postotak vlage i nečistoće od najviše dozvoljenog postotka, snizuje se prodajna ciena za onoliki postotak, za koliki stvarni postotak vlage odnosno nečistoće prelazi najviše dozvoljeni postotak.

VI.

Prodajna ciena konjskih repova, miešanih s konjskom grivom u većem omjeru od naravnog omjera 2 : 1, ustanovit će se tako, da će se o trošku sakupljača utvrditi točan omjer konjskih repova i konjske grive, te posebno platiti konjski repovi, a posebno konjska griva, i to po cienama, ustanovljenim u točki III. ove oblastne odluke.

VII.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

VIII.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 18. travnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

---

* Narodne novine od 23. travnja 1942. broj 90.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 18. travnja 1942. broj 4969/1942, kojom se na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 (Narodne novine od 20. studenoga 1941. broj 183) preinačuje oblastna odluka o najvišim dozvoljenim postotcima ukupne (brutto) zarade kod prodaje tekstilne robe u trgovini na veliko i u trgovini na malo od 31. ožujka 1942. broj 3971-1942.

I.

Točka IV. oblastne odluke o najvišim dozvoljenim postotcima ukupne (brutto) zarade kod prodaje tekstilne robe u trgovini na veliko i u trgovini na malo od 31. ožujka 1942. broj 3971-1942 (Narodne novine od 3. travnja 1942. broj 76) preinačuje se i glasi:

»Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom 15. svibnja 1942., a istoga dana prestaju vriediti točke I. i II. oblastne odluke o oblikovanju ciena kod prodaje tekstilne robe u trgovini na veliko i u trgovini na malo od 20. veljače 1942. broj 460-Z-1942 (Narodne novine od 26. veljače 1942. broj 47), koje ustanovljuju najviše dozvoljene postotke ukupne (brutto) zarade kod prodaje svih vrsta tekstilne robe u trgovini na veliko i u trgovini na malo, dok svi ostali propisi iste oblastne odluke ostaju i dalje na snazi.«

II.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 18. travnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

* Narodne novine od 23. travnja 1942. broj 90.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 18. travnja 1942. br. 4576/42 o najvišim dozvoljenim postotcima ukupne (brutto) zarade kod prodaje željezne i kovinske robe u trgovini na veliko i na malo

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem oblastnu odluku:

I.

Željezna i kovinska roba dieli se u smislu ove oblastne odluke u pet skupina i to:

Prva skupina:

betonsko željezo, šibkasto i obručno željezo, fazonsko željezo, nosači i tračnice svih vrsta i profila;

Druga skupina:

lim od željeza, cinka i pocinčani, trgovački i kanalizacioni liev;

Treća skupina:

čelik svih vrsta, čelične šibke za vršalice (Trommel-Schienen, olovo i proizvodi iz olova, bakar, aluminij, nikalj, tutija (cink), kalaj i ostale neželjezne kovine kao i njihove slitine, žica željezna, pocinčana i pobakrena, pera za pokućstvo, bodljikava žica, žično pletivo za ograde, žična užeta i izradjevine od žičnog pletiva, žični

čavli, kovani čavli, podkove za konje, magarce, mazge i volove, podkivački čavli, oštrice i prihvatnici, osovine za kola i kočije, gospodarske sprave i strojevi, plužne glave i ostala plužna roba, motike, lopate, štihače (ašovi), vile, grablje, budaci, pijuci (krampi) i batovi za kamen, sjekire svih vrsta, vijčana roba svih vrsta, lanci, žvalje i češala, crno-limena roba, peći i štednjaci, sisaljke za vodu, plinske i ostale željezne i pocinčane cievi, te sanitarni predmeti od željeza ili drugih kovina;

Četvrta skupina:

šibke, cievi, žica i lim od neželjeznih kovina i njihovih slitina, žične tkanine, izradjevine od tih tkanina, obućarske potrebštine od željeza i drugih kovina, dielovi za osovine, pera i ostali pribor za kola, doknadni dielovi za gospodarske sprave i strojeve, kose, srpovi i pribor za kose i srpove vinogradarske štrcaljke i sumporače, okovi za gradnje i željezni okovi za pokućstvo, vrata i ostali pribor za glinene peći i štednjake, kuhinjsko posudje, gladila za rublje, praljače, vage i utezi svih vrsta, vodovodne armature i dielovi za spajanje cievi;

Peta skupina:

dielovi za prskalice i sumporače, alat za sve grane obrta, okovi za gradnje od mjedi i ostalih neželjeznih kovina, lokoti (katanci), okovi za pokućstvo iz neželjeznih kovina i umjetne kosti, kuhinjske i kućne potrebštine, koje nisu navedene u trećoj skupini, osobito okove za gradnje i pokućstvo (Spezialbeschläge), svjetiljke (lampaši) i njihov pribor, sitna čelična i galanterijska roba, te sva ostala željezna i kovinska roba, koja nije navedena u ovoj oblastnoj odluci.

Propisi ove oblastne odluke ne odnose se na traktore, traktorske plugove, strojeve za žetvu, kosačice, sijačice za pšenicu i kombinirane sijačice, selektore i trijere, motore svih vrsta, mljekarske strojeve i štrcaljke prievozne.

II.

Najviši dozvoljeni postotci ukupne (brutto) zarade kod prodaje svih vrsta željezne i kovinske robe ustanovluju se:

A. *u trgovini na veliko i u trgovini na malo kod prodaje robe, nabavljene od veletrgovaca:*

Prva skupina	8%
Druga skupina	10%
Treća skupina	12%
Četvrta skupina	15%
Peta skupina	18%

B. *u trgovini na malo kod prodaje robe, nabavljene izravno od tvornica ili izravno uvezene iz inozemstva:*

Prva skupina	12%
Druga skupina	15%
Treća skupina	18%
Četvrta skupina	22%
Peta skupina	25%

III.

Najviši dozvoljeni postotak ukupne (brutto) zarade računa se od prodajne ciene robe.

Prodajna ciena robe ustanovljuje se tako, da se stvarna nabavna ciena robe podieli s ostatkom, koji se dobije, ako se najviše dozvoljeni postotak ukupne (brutto) zarade odbije od brojke 100, a količnik pomnoži sa 100.

Stvarna nabavna ciena robe je ciena po računu dobavljača, povećana s porezom na poslovni promet, željezničkim i ostalim prievoznim utovarnim, pretovarnim i iztovarnim troškovima, obćinskom trošarinom, gradskom uvozninom i javnim daćama, a kod uvezene robe s carinom, svim nuzpristojbama na carinarnici, kao i ostalim troškovima, skopčanim s njezinim uvozom.

Tvornički nadoplatak na manje količine (manjinski nadoplatak) kod željeza smije se računati u stvarnu nabavnu cienu najviše s 10 banica po 1 kg bez obzira, u kojoj visini je plaćen tvornici.

Ostali oblastno dozvoljeni i ustanovljeni nadoplatci tvornicama računaju se prema računu tvornice.

U stvarnu nabavnu cienu ne spada ležarina i stojarina, ako nastanu krivnjom nabavljača te putni troškovi oko nabave robe.

Od ciene robe po računu odbija se trgovački popust (rabat), dok se skonto ne odbija.

Možebitni manjak ili raztep ne smije se uračunati kod izračunavanja stvarne nabavne ciene robe.

Ako u jednom računu ima više vrsta robe uz razne nabavne ciene, moraju se troškovi razmjerno podieliti prema nabavnoj cieni robe, a porez na poslovni promet i ostale javne daće onako, kako su propisani pristojbenicima.

IV.

Ustanovljeni najviši postotci ukupne (brutto) zarade sadržavaju sve režijske troškove, kakve god vrste oni bili, kao i čistu zaradu trgovca, te se osim njih ne smije ništa pridodati stvarnoj nabavnoj cieni robe.

V.

Pod trgovcem na veliko razumieva se u smislu ove oblastne odluke svaka naravna ili pravna osoba, koja željeznu ili kovinarsku robu uvozi izravno iz inozemstva ili je kupuje od tuzemnog proizvoditelja u svrhu prodaje trgovcu na malo.

Pod trgovcem na malo razumieva se u smislu ove oblastne odluke svaka naravna ili pravna osoba, koja željeznu ili kovinsku robu uvozi izravno iz inozemstva ili je kupuje od tuzemnog proizvoditelja ili trgovca na veliko u svrhu izravne prodaje potrošačima.

Trgovac na veliko smije željeznu ili kovinsku robu prodavati trgovcima na malo, a od potrošača samo veleobrtnim poduzećima te državnim i javnim ustanovama, dok trgovac na malo samo potrošačima.

Zabranjuje se u smislu ove oblastne odluke prodaja željezne ili kovinske robe po trgovcu na veliko drugom trgovcu na veliko, ako se time mienja uvjet na štetu potrošača.

Trgovac-glavni zastupnik inozemne tvrdke u našoj državi smije uvezenu željeznu ili kovinsku robu prodati trgovcu na veliko ili trgovcu na malo, ali uz najveću ukupnu (brutto) zaradu od 3% od prodajne ciene.

Trgovac na malo, uvoznik, može izravno uvezenu robu prodati trgovcu na veliko uz najvišu ukupnu (brutto) zaradu od 3% od prodajne ciene ili trgovcu na malo, ali uz najveću ukupnu (brutto) zaradu ustanovljenu u točki II. A. ove oblastne odluke.

Proizvoditelji smiju željeznu ili kovinsku robu prodavati trgovcima i zadrugama, a od potrošača samo veleobrtnim poduzećima te državnim i javnim ustanovama.

Kod prodaje željezne ili kovinske robe veleobrtnim poduzećima te državnim i javnim ustanovama, koje

robu nabavljaju u svrhu proizvodnje ili preradbe ili u velikim količinama, smije trgovac zaračunati samo ukupnu (brutto) zaradu, ustanovljenu u točki II. A. ove oblastne odluke.

Trgovac, koji se bavi trgovinom na veliko i na malo, smije kod prodaje robe potrošačima zaračunati samo najvišu ukupnu zaradu, ustanovljenu u točki II. B. ove oblastne odluke, ali uz ograničenje iz predhodne stavke ove točke.

VI.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

VII.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć 11. svibnja 1942.*

Zagreb, dne 18. travnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

---

* Narodne novine od 23. travnja 1942. broj 90.

Na temelju § 2. i 6. zakonske odredbe o unovčenju podržavljenih zgrada i gradilišta od 6. veljače 1942. broj XLVI-313-Z-1942 izdajem sliedeću

NAREDBU
o ustanovljenju procjenbenog povjerenstva

§ 1.

Procjenbeno povjerenstvo sačinjavaju po 3 predstavnika:

a) Gradskog poglavarstva u Zagrebu i to: ing. Ante Pavelić, pročelnik gradskog gradjevnog odjela; ing. Marijan Dubsky, gradski viši inženjer; ing. Stanislav Bakrač, gradski viši inženjer;

b) ministarstva prometa i javnih radova i to: ing. Dinko Buić, viši tehnički savjetnik; ing. Ivo Žuljević, tehnički viši pristav; ing. Milivoj Sažunić, tehnički pristav;

c) Državne riznice i to: Dr. Zvonimir Kralj riznički savjetnik; ing. Josip Spiller, riznički savjetnik; Dr. Josip Muža, zamjenik državnog zastupnika.

Dužnost pročelnika povjerenstva vrši ing. Ante Pavelić.

§ 2.

Povjerenstvo ustanovljuje prometnu vriednost stanbenih zgrada i gradilišta, koja se izlažu prodaji, na temelju uredovnih podataka, koje su mu na njegov zahtjev dužne staviti na razpolaganje odnosne državne i samoupravne oblasti, kao i na temelju precjenbenih elaborata pojedinih procjenitelja odnosno procjenbenih odbora.

§ 3.

Procjenbeno povjerenstvo odredjuje sporazumno s Državnom riznicom pojedine procjenitelje, a po potrebi i posebne procjenbene odbore. Pročelnik procjenbenog povjerenstva može dužnost procjenitelja odnosno članova procjenbenih odbora povjeriti i pojedinim članovima.

§ 4.

Visinu troškova procjene i ustanovljivanje prometne vriednosti (zadnja stavka § 4. uvodno navedene zakonske odredbe) odredjuje državni rizničar na priedlog procjenbenog povjerenstva.

§ 5.

Ova naredba stupa na snagu danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 23. travnja 1942.

Državni rizničar:

Dr. Košak, v. r.

Broj: 28396-42.

* Narodne novine od 24. travnja 1942. broj 91.

NAREDBA

ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 14. travnja 1941. broj 31256-1942, kojom se na temelju zakonske odredbe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 (Narodne novine od 6. studenoga 1941. broj 171) preinačuje naredba o ograničenju prodaje proizvoda zemnog ulja, izdana 17. prosinca 1941. broj 2285-Z-1941.

§ 1.

Paragraf 2. preinačuje se i glasi: »Zabrana iz § 1. ne odnosi se na prodaju spomenutih proizvoda dioničarima Pakline povlaštenog petrolejskog d. d., radi stavljanja na skladište u svrhu vršenja redovitog poslovanja.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 14. travnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

---

* Narodne novine od 24. travnja 1942. broj 91.

NAREDBA
ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 18. travnja 1942. broj 32987-42 o ograničenju upotrebe kovina

Na temelju ovlaštenja iz zakonske odredbe o uredjenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe od 4. studenoga 1941. br. CCCXCIII-1935-Z-1941 izdajem ovu naredbu:

§ 1.

U svrhu štednje kovina, potrebnih za obrtnu i veleobrtnu proizvodnju, ograničuje se upotreba sliedećih kovina za izradbu i popravak predmeta odnosno za izvršenje radova nabrojenih u ovom paragrafu:

A. bakar i nikalj te njihove slitine ne smiju se upotrebljavati za izradbu i popravak:

zvona svih vrsta,
namještaja,
okova za vrata, prozore i namještaj,
ograda i štitnika za vrata, prozore, stubišta i staklobrane,
cjevovoda,
ukrasnih slova,
svake vrste posudja,
ukrasnih i zaštitnih letava,
armatura i njihovih dielova,
podkrovnih, krovnih i odvodnih žliebova, njihovih dielova i kuka za pričvršćivanje istih,
uredjaja za peći kupaonica,
pribora za umivanje, naprava za grijanje vode i sl.,

predpećnjaka i pribora za loženje,
posudja za ugljen i koks,
vješalica za šešire i haljine te kukica,
nadpisnih ploča za kuće, tvrdke i stanove
uredjaja za izloge,
okvira za staklene krovove i prozore,
okvira za zrcala i slike,
ukrasnih dielova peći,
šibki za zastore i sagove,
utega i zdjela za vage,
mužara i tučkova,
kotlova i kotlića,
truba za ventilaciju,
nakita na tornjevima i krovovima,
sprovodnika električnih vodova visokog napona; te za pokrivanje, oblaganje, zaštićivanje zidova kao i ukrasa svake vrste;

B. žuta mjed ne smije se upotrebljavati za izradbu i popravak:
okova za gradnju (spojnica, kvaka, gumba, štitova i držaka za vrata i prozore, ukrasnih i sigurnostnih ograda, ružica i t. d.),
reliefa,
armature za vodovod i zdravstvene uredjaje;

C. olovo i njegove slitine ne smiju se upotrebljavati za izradbu i popravak:
uložaka za obterećenje,
utega,
plomba,
za pokrivanje, oblaganje, zaštićivanje zidova i ukrasa svake vrste;

D. kalaj i njegove slitine ne smiju se upotrebljavati za izradbu:

kalaja za spajanje i svarivanje s više od 40% čistog kalaja,

glava za boce i tube,

tuba,

za oplemenjivanje cinka kod pocinčavanja:

E. cinčani lim ne smije se upotrebljavati:

za vanjsko ili untarnje oblaganje zidova, pokrivanje krovova i ukras gradjevina, tornjeva i sl.

U slučaju sumnje da li je koji predmet ili rad obuhvaćen ovim ograničenjem, Zajednica za željezo i kovine davat će zanimaocima potrebne upute.

§ 2.

Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu može dozvoliti upotrebu spomenutih kovina za izradbu predmeta odnosno izvršenje radova, nabrojenih u § 1., u sliedećim slučajevima:

a) za njihovo dovršenje, ako su se na dan proglašenja ove naredbe nalazili u izradbi, odnosno ako su bili u toku,

b) za njihov popravak u neobhodnim slučajevima,

c) kada to zahtievaju javni probitci,

d) kada se na kakvoću tvoriva postavljaju osobiti zahtjevi fizičke ili kemijske naravi s obzirom na izdržanje tlaka, odpornosti protiv kiselina i sl.

Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu dozvoljava zanimaocima navedene izuzetke po slobodnoj razsudbi na temelju obrazložene i dokazalima podkriepljene molbe.

§ 3.

Upotreba kovina, navedenih u § 1., za prevlačenje predmeta tankim slojem ne podpada pod ograničenje, propisano ovom naredbom.

§ 4.

Zabranjeno je pretapanje kovina, navedenih u § 1., u blokove, šibke i ploče kao i njihova kemijska preradba. Iznimke od toga odobravat će Zajednica za željezo i kovine.

§ 5.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe, kaznit će se globom do 100.000 Kn ili zatvorom do tri mjeseca, a u težim slučajevima i obim kaznama. U svakom slučaju proglašuje se roba, koja je predmetom prekršaja, propalom u korist Zajednice za željezo i kovine. Ako prekršaj počini priradnik, može se osim spomenutih kazna izreći i kazna zabrane rada do godine dana.

Novčane kazne idu u korist državne blagajne.

Kazne izriču upravne oblasti prve molbe.

§ 6.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 18. travnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

Broj: 32987-1942.

---

* Narodne novine od 24. travnja 1942. broj 91.

UPUTE

ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 18. travnja 1942. br. 32988-42 o upisu u Zajednicu za papir

Na temelju § 3. naredbe o osnivanju Zajednice za papir od 31. siečnja 1942. broj 276-Z-1942 izdajem ovu upute:

1. Pojedinačno i obvezno ulaze u članstvo Zajednice za papir sliedeća poduzeća:

a) proizvoditelji celuloze i drvenjače,

b) proizvoditelji papira, kartona i ljepenke,

c) preradjivaći papira, kartona i ljepenke, u koliko zaposluju više od 10 namještenika i radnika,

d) veletrgovci papirom, kartonom i ljepenkom.

2. U Zajednici bit će zastupani putem svojih nadležnih komora svi trgovci na malo i preradjivači, koji ne ulaze pojedinačno u članstvo Zajednice.

3. Svi proizvoditelji, preradjivači i veletrgovci iz toč. 1. dužni su u roku od 10 dana Zajednici priposlati sliedeće podatke preporučenim pismom:

a) upisni (protokolirani) naziv tvrdke, odnosno ime i prezime vlastnika,

b) sjedište poduzeća,

c) godinu osnutka tvrdke,

d) broj radnika odnosno namještenika u godini 1938., 1939., 1940. i 1941., i to posebno namještenika i činov-

nika tehničkih i administrativnih, kvalificiranih i nekvalificiranih radnika.

4. Proizvoditelji i preradjivači iz toč. 1. dužni su u istom roku priposlati Zajednici još sliedeće podatke:

a) opis tehničkog uredjaja tvornice (pogonske snage, broj strojeva i vrsta, starost strojeva),

b) godištnji kapacitet u vrstama i količini,

c) godištnju potrebu najvažnijih sirovina i polupreradjevina,

d) količinu proizvodnje u godini 1938., 1939., 1940. i 1941.,

e) količinu pojedinih sirovina, polusirovina i gotovih proizvoda, utrošenu u godinama 1938., 1939., 1940. i 1941. i to posebno i pojedinačno iz inozemstva i tuzemstva,

f) zalihe sirovina polupreradjevina i gotove robe na dan 1. ožujka 1942. prema pojedinim vrstama, veličini i težini.

5. Veletrgovci iz toč. 1. dužni su u istom roku Zajednici priposlati još sliedeće podatke:

a) godištnju potrebu papira, kartona i ljepenke u kilogramima, i to po sliedećim vrstama papira: papir bolji od bezdrvnog papira, bezdrvni, srednje fini, tiskovni, rotacioni, omotni, kartoni, ljepenke i ostali,

b) količine prodaje u godinama 1938., 1939., 1940. i 1941. prema prednjim vrstama,

c) zalihe gotovog papira, kartona i ljepenke na dan 1. ožujka 1942. prema prednjim vrstama.

d) stanje neizvršenih naloga kod tvornica, i to posebno za tuzemstvo, a posebno za inozemstvo.

6. Za točnost podataka jamči uprava odnosno vlastnik poduzeća, koji su dužni izaslaniku Zajednice radi provjere priposlanih podataka dati i uvid u sve poslovne knjige i dopisivanje.*

U Zagrebu, dne 18. travnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Toth, v. r.

Broj: 32988-1942.

* Narodne novine od 24. travnja 1942. broj 91.

ZAKONSKA ODREDBA
o posebnom doplatku za službovanje u oružničtvu Nezavisne Države Hrvatske

§ 1.

Posebni doplatak za službovanje u oružničtvu pripada svima djelatnim oružničkim častnicima, oružničkim dočastnicima i ostalim oružnicima, a odredjuje se u mjesečnim iznosima prema vriemenu službovanja u oružničtvu, i to:

do 5 god. službe	Kuna 700	Kuna 300
od 5 do 10 „ „	„ 800	„ 400
od 10 do 15 „ „	„ 900	„ 500
od 15 do 20 „ „	„ 1000	„ 600
od 20 do 25 „ „	„ 1100	„ 700
od 25 do 30 „ „	„ 1200	„ 800
nakon 30 „ „	„ 1250	„ 850

§ 2.

Vrieme službovanja prema § 1. računa se počev od 10. travnja 1941., a doplatak pripada od 1. srpnja 1941.

§ 3.

Častnici, dočastnici i oružnici gube pravo na doplatak iz § 1. za vrieme službovanja izvan oružničtva i za vrieme provedeno u zatvoru na temelju sudbene osude.

§ 4.

Ovaj doplatak ubraja se u temelj za odredjivanje mirovine u postotcima prema godinama priznate službe

za mirovinu i to istom nakon navršenih deset godina službovanja u oružničtvu.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 24. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj CXIV-970-Z-1942.

Ministar domobranstva:
Doglavnik-Vojskovodja

Kvaternik, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92.

ZAKONSKA ODREDBA

o oprostu od plaćanja državne trošarine na odjevne predmete za hrvatsko domobranstvo

§ 1.

Na odjevne predmete svake vrste, koji se dobavljaju za potrebe hrvatskog domobranstva i ustaške vojnice, ne plaća se državna trošarina.

Ovo vriedi za takve predmete, dobavljene poslie 10. travnja 1941., ako za njih državna trošarina nije već ubrana.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a njezina se provedba povjerava Državnoj riznici.

U Zagrebu, dne 24. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXI-851-Z-1942.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92.

ZAKONSKA ODREDBA
o doplatcima za službenike hrvatskih državnih željeznica, koji vrše službu u inozemstvu

§ 1.

Ovlašćuje se ministar prometa i javnih radova, da u sporazumu s državnim rizničarom naredbom propiše i prema potrebi u pojedinim slučajevima ustanovi doplatke za službenike hrvatskih državnih željeznica, koji vrše službu u jedinicama hrvatskih državnih željeznica izvan područja Nezavisne Države Hrvatske. Visina tih doplataka ustanovit će se prema činu službenika u razmjeru sa skupoćom u dotičnoj državi i to s kriepošću od 1. siečnja 1942.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 24. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CX-824-Z-1942.

Ministar prometa i javnih radova:
Ing. Hilmije Bešlagić, v. r.

Državni rizničar:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92.

ZAKONSKA ODREDBA
o priradnim nadzornicima

§ 1.

Za obavljanje onih poslova iz struke ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu, koji prema postojećim propisima spadaju u djelokrug velikih župa odnosno kotarskih oblasti, ustanovljuje se pri navedenim oblastima posebni izvjestitelji kao organi obće uprave, koji nose naslov »župski priradni nadzornici« odnosno »kotarski priradni nadzornici«.

Župski priradni nadzornici vršit će i poslove trgovinskih izvjestitelja, koji su predvidjeni u § 8. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941.

§ 2.

Priradnim nadzornikom može biti imenovana samo ona osoba, koja je svršila pravni fakultet ili ekonomsko-komercijalnu visoku školu.

Ovlašćuje se ministar za obrt, veleobrt i trgovinu, da u pomanjkanju osoba s propisnom izobrazbom može privremeno povjeriti vodjenje i vršenje poslova priradnih nadzornika i osobama s drugačijom stručnom spremom.

§ 3.

Za obavljanje poslova iz § 1. može se uz priradne nadzornike imenovati potreban broj stručnih službenika.

Osoblje iz struke ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu, koje već postoji kod pojedinih velikih župa vrši i dalje uz priradnog nadzornika naložene mu poslove.

§ 4.

Osobni i stvarni izdatci za potrebe priradnih nadzornika i priradnih stručnih službenika podmirit će se iz redovitog proračuna ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu i iz drugih sredstava, koja će odobriti Državna riznica.

§ 5.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 6.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 24. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CV-857-Z-1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:
Dr. Dragutin Toth, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Državni rizničar:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

*** Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92.**

ZAKONSKA ODREDBA
o danu ustaša sveučilištaraca i podjeljivanju nagrada školskoj mladeži

§ 1.

Dan ustaša sveučilištaraca, 25. travnja, proglašuje se danom hrvatske školske mladeži.

§ 2.

U svim državnim školama dielit će se taj dan posebne nagrade najboljim učenicima.

§ 3.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru nastave u sporazumu s državnim rizničarom.

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Dano u Zagrebu 25. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXVI-972-Z-1942.

Ministar nastave:
Prof. *Stjepan Ratković*, v. r.

Državni rizničar:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---
* Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92.

ZAKONSKA ODREDBA

o ustrojstvu i djelokrugu Zavoda za promicanje obrta i veleobrta i za tehnoložko izpitivanje sirovina i proizvoda

§ 1.

Pri ministarstvu za obrt, veleobrt i trgovinu osniva se Zavod za promicanje obrta i veleobrta i za tehnoložko izpitivanje sirovina i proizvoda. Zavod djeluje pod nazivom: »GOSPODARSTVENO-TEHNIČKI ZAVOD«.

§ 2.

Zadatci Zavoda jesu:

1. da u svrhu promicanja obrta i veleobrta vrši tehnička iztraživanja i proučavanja iz tog područja.

2. da daje stručna mišljenja i savjete iz područja tehničkih i tehnoložkih pitanja obrta i veleobrta u svezi s vodjenjem državne priradne politike,

3. da vrši izpitivanje sirovina i proizvoda na zahtjev državnih i samoupravnih oblasti i ustanova, kao i na zahtjev posebnika,

4. da na zahtjev državnih i samoupravnih oblasti i ustanova suradjuje na izradbi tehničkih uvjeta kod javnih dobava,

5. da suradjuje u stručnim pitanjima u svezi s nadzorom države nad kartelima, priradnim zajednicama i poduzećima,

6. da sudjeluje u radu oko normalizacije i tipiziranja sirovina i proizvoda obrta i veleobrta.

7. da u stručnom pogledu suradjuje na uredjenju obrta i veleobrta u svezi s potrebama hrvatskog domobranstva,

8. da u stručnom pogledu suradjuje s družtvovno-gospodarskim zavodom kod prikupljanja podataka i vodjenja obrtne i veleobrtne brojitbe,

9. da suradjuje na promicanju stručnog usavršavanja priradne mladeži,

10. da stavlja priedloge za pomaganje obrta, veleobrta, kao i kućnog obrta o novcu, strojevima i alatu.

11. da u svrhu promicanja obrta i veleobrta izdaje i objavljuje stručna izdanja,

12. da obavlja i sve druge stručne poslove, koje mu ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu povjeri.

§ 3.

Za izvršenje zadataka iz § 2. stavljaju se Zavodu na razpolaganje državni i samoupravni laboratoriji, koji su osposobljeni za vršenje poslova i izpitivanje iz djelokruga, navedenog u § 1.

Način i obseg rada u sveučilištnim laboratorijima Zavod odredjuje po predhodnom sporazumu s fakultetskim viećima.

Prema potrebi Zavod će osnivati i nove laboratorije i radionice.

§ 4.

U svojem radu Zavod može pozivati na savjetodavnu suradnju pojedine priradne komore, zajednice, stručna družtva i pojedine stručnjake.

Nadstojnici pojedinih laboratorija, koji stoje na razpolaganje Zavodu, stalno suradjuju u Zavodu na svim pitanjima, koja proizlaze iz povjerenog im rada.

§ 5.

Priradne zajednice, poduzeća, priradna družtva i ustanove, za koje će Zavod vršiti poslove, predvidjene u § 2., dužne su davati doprinos za uzdržavanje, podpomaganje odnosno daljnje izgradjivanje laboratorija i radionica u iznosu, koji će odrediti ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu na priedlog Zavoda.

Javne ustanove i posebnici plaćaju za vršenje izpitivanja sirovina i proizvoda posebnu pristojbu po cjeniku, koji na priedlog Zavoda propisuje ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu, a za izvršenje iztraživanja plaćaju pristojbu, koju odredjuje za svaki slučaj ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu na priedlog upravitelja Zavoda.

Svi izdatci i primitci Zavoda predvidjaju se u redovitom proračunu.

Iznimno od toga u toku godine 1942. zaprima se ubrani novac na posebni račun Zavoda kod Štedionice Nezavisne Države Hrvatske. Izplate iz ovog računa obavljaju se po propisima, koji vriede za izvršenje državnog proračuna, a odredjuje ih ministar za obrt, veleobrt i trgovinu odnosno upravitelj Zavoda na temelju posebne ovlasti, koju mu daje ministar.

§ 6.

Na čelu Zavoda stoji upravitelj, koji mora imati visokoškolsku tehničku izobrazbu. Uz upravitelja ima Zavod potreban broj stručnog i uredskog osoblja.

S obzirom na djelokrug Zavoda, predvidjen u § 2., Zavod se dieli na odsjeke, koje ustanovljuje ministar za obrt, veleobrt i trgovinu poslovnikom.

Upravitelj može prema potrebi stručno i uredsko osoblje dodjeljivati na rad u pojedine ustanove spomenute u § 3.

§ 7.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 8.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 24. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXIII-953-Z-1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92.

ZAKONSKA ODREDBA
o nadopuni § 166. zakona o šumama od 21. prosinca 1929.

§ 1.

Uredba o dopuni § 166. zakona o šumama od 9. travnja 1940., koja je vriedila za područje bivše banovine Hrvatske, stavlja se izvan snage, a § 166. zakona o šumama od 21. prosinca 1929. dodaju se nove stavke, koje glase:

Kaznit će se globom od 5.000 do 30.000 Kuna ili zatvorom od 1 do 6 mjeseci:

a) tko u cilju preprodaje kupuje ili drugim načinom nabavlja drvo, nezakonitim načinom stečeno, ili tko u takvom nabavnom poslu sudjeluje;

b) imaoci trgovačkih, obrtnih i veleobrtnih poslovanja, koja služe za trgovinu odnosno za mehaničku ili kemijsku preradbu drva, a koja na svoja skladišta primaju šumske proizvode bez izprava, propisanih na temelju propisa iz § 79. zakona o šumama. Za takvo uskladištenje kaznit će se istom kaznom i oni, koji rečene poslove obavljaju nezakonito.

Imaocima rečenih poslovanja, koji budu za prekršaje iz ovoga paragrafa dva puta kažnjeni, oduzet će se pravo na obavljanje posla za godinu dana, a ako i nakon tog počine ovakav prekršaj, oduzet će se to pravo za uviek.

Uz navedenu kaznu može se osudjenom zabraniti preradba drva na pilani po noći i to: ljeti od 20 do 5, a zimi od 18 do 6 sati.

Ovime se ne izključuje odgovornost po kaznenom zakonu.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 24. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CVII-852-Z-1942.

Ministar šumarstva i rudarstva:
Ing. Ivica Frković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92.

ZAKONSKA ODREDBA

o ukidanju uredbe o paušaliranju putnih troškova šumarskih službenika od 8. srpnja 1932. M. Š. R. broj 14850-1933, te čl. 2. Uredbe od 18. ožujka 1940. M. S. broj 379 i čl. 2. naredbe od 25. rujna 1940. broj 7334-V-1940 te o ovlaštenju ministra šumarstva i rudarstva, da naredbenim putem donosi propise o paušaliranju putnih troškova šumarskih službenika.

§ 1.

Uredba o paušaliranju putnih troškova šumarskih službenika M. Š. R. broj 14850 od 8. srpnja 1933 sa svim izmjenama, dopunama i pravilnicima, te čl. 2. Uredbe o putnim paušalima, radnom doplatku i nagradama za uspješan rad osoblja zaposlenog na radovima oko iskorišćavanja državnih šuma u vlastitoj režiji od 18. ožujka 1940. M. S. broj 379-1940. kao i član 2. naredbe od 25. rujna 1940. bana banovine Hrvatske broj 7334-V-1940. o putnim paušalima, radnom doplatku i nagradama za uspješan rad osoblja zaposlenog na radovima oko iskorišćavanja banovinskih šuma u vlastitoj režiji, kojom je na području banovine Hrvatske protegnuta Uredba od 18. ožujka 1940. M. S. broj 379 stavljaju se izvan snage.

§ 2.

Ovlašćuje se ministar šumarstva i rudarstva, da može naredbenim putem izdavati propise o paušaliranju putnih troškova šumarskih službenika, zaposlenih kod

obćih upravnih oblasti i kod uprave državnih šuma, i da može u sporazumu s državnim rizničarom odredjivati visinu putnog paušala s važnošću od 1. siečnja 1942.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 24. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CVIII-853-Z-1942.

Ministar šumarstva i rudarstva:

Ing. Ivica Frković, v. r.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92.

ZAKONSKA ODREDBA

kojom se dan 1. svibnja proglašuje državnim blagdanom rada.

§ 1.

Dan 1. svibnja proglašuje se državnim blagdanom rada. Tog će dana svake godine mirovati sva priradna djelatnost, osim u onim poduzećima, u kojima se prema naravi poduzeća ne smije posao obustaviti. Odluke o tome, na koja se poduzeća to odnosi, izdavat će ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 2.

Poslodavci su dužni svima svojim namještenicima i radnicima na dan 1. svibnja, ako ne pada u nedjelju plaćati ugovorenu plaću, kao da su ovi radili osam sati.

§ 3.

Ministar udružbe u sporazumu s ministrom obrta, veleobrta i trgovine može održavanje toga blagdana prenieti na koji dan prije ili kasnije 1. svibnja, ako bi to zahtievali posebni razlozi gospodarske i kalendarske naravi.

§ 4.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministarstvu udružbe, sporazumno s ostalim ministarstvima u njihovu djelokrugu.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć odmah.*

U Zagrebu, dne 24. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CIX-949-Z-1942.

Ministar udružbe:

Dr. Lovro Sušić, v. r.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92.

NAREDBA

ministarstva udružbe od 24. travnja 1942. broj 2011-II-1942 o proslavi državnog blagadna rada u g. 1942.

Na temelju zakonske odredbe, kojom se dan 1. svibnja proglašuje državnim blagdanom rada od 24. travnja 1942. (Narodne novine od 25. travnja 1942), a u sporazumu s ministrom za obrt, veleobrt i trgovinu propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Godine 1942. državni blagdan rada proslavit će se u subotu dne 2. svibnja 1942.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.

Zagreb, 25. travnja 1942.

Ministar udružbe:

Dr. Lovro Sušić, v. r.

---

* Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92.

NAREDBA

predsjedničtva vlade Nezavisne Države Hrvatske kojom se na temelju zakonske odredbe o ovlaštenju za prienos poslova s ministarstva na velike župe od 25. studenoga 1941. broj CDXXVIII-2098-Z-1941 prenose na velike župe neki poslovi iz djelokruga ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 1.

Na velike župe kao prvomolbene državne upravne oblasti prenose se iz djelokruga ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu sliedeći poslovi:

1. odlučivanje o pravu na primanje naručaba kod domaće kućne radinosti u smislu toč. 17. st. 1. § 1. obrtnog zakona;

2. rješavanje molbi za polaganje pomoćničkih i majstorskih izpita u smislu st. 2. § 25. obrtnog zakona;

3. odredjivanje, u kojim se krajevima velike župe mogu izdavati obrtnice za obavljanje malozidarskog, malotesarskog i maloklesarskog obrta prema propisima st. 3. § 49. obrtnog zakona;

4. izdavanje dozvola za poslovanje iz toč. 12., 14., 19. i 21. st. 1. § 102. i iz st. 2. § 102. obrtnog zakona;

5. odobravanje tržnih pravilnika gradskih obćina koje obavljaju poslove prvomolbenih obćeupravnih oblasti (st. 2. § 125. obrtnog zakona);

6. odlučivanje o vremenu otvaranja i zatvaranja obrtničkih radionica u selima (st. 1. § 152. obrtnog zakona);

7. dozvoljavati produženje razprodaja u smislu propisa st. 5. § 160. obrtnog zakona;

8. izdavanje dozvola za održavanje tržnih dana, odobravanje tržnih pravilnika i izdavanje naredaba o prodaji na tržne dane u smislu propisa § 187. i st. 3 § 190. obrtnog zakona;

9. imenovanje povjerenstva za polaganje pomoćničkih i majstorskih izpita u smislu propisa §§ 283. i 312. obrtnog zakona;

10. oni poslovi sudova dobrih ljudi, koji su prema propisima §§ 343. do 358. obrtnog zakona spadali u nadležnost bana;

11. poslovi nadzora nad prinudnim družtvima, za koje je prema propisima §§ 387. do 389. obrtnog zakona bio nadležan ban;

12. poslovi, za koje je bio nadležan ban, prema propisima:

a) uredbe od 7. ožujka 1932. II. broj 6557/U, kojom se za pogrebna poduzeća propisuje dozvola,

b) uredbe od 30. listopada 1937. II. br. 41030/U, kojom se za odpremnička poduzeća, za poduzeća za posredovanje u trgovačkim poslovima i za trgovačka zastupničtva propisuje dozvola,

c) uredbe od 20. veljače 1936. o unapredjenju turizma (Službene novine od 28. II. 1936. broj 47-IX.) kao i prema propisima, izdanim na temelju ove uredbe,

d) uredbe od 28. veljače 1938. II. broj 5192/U o proizvodnji soda-vode;

13. odobravanje godištnjih proračuna za uzdržavanje stručnih produžnih škola i

14. odobravanje razporeda predmeta i sati na stručno-produžnim školama i privremenim stručnim tečajevima.

§ 2.

Poslovi, navedeni u § 1., ostaju za područje grada Zagreba i nadalje u nadležnosti ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 3.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske
Predsjednik Vlade:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: 8772/1942-I-98/1941

* Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92.

NAREDBA*

ministarstva hrvatskog domobranstva od 21. travnja 1942. broj 4828, kojom se na temelju § 4. zakonske odredbe o podpori obiteljima vojnika, pripadnika Hrvatske legije od 4. kolovoza 1941. broj CCDVI-928-Z. p.-1941. preinačuje i nadopunjuje naputak za provedbu i izvršenje zakonske odredbe o obiteljskoj podpori vojnika, pripadnika Hrvatske legije od 4. kolovoza 1941., koji je proglašen u broju 100 Narodnih novina od 12. kolovoza 1941.

§ 1.

Stavke 2., 3. i 4. čl. 1. naputka za provedbu i izvršenje zakonske odredbe o obiteljskoj podpori vojnika, pripadnika Hrvatske legije preinačuje se i glasi:

»Podpora pripada članovima obitelji legionara u činu domobrana ili desetnika. Ova podpora pripada i članovima obitelji leigonara-dočastnika, dok se nalaze na odsluženju obveznog djelatnog razdoblja službe.

Državni i samoupravni službenici i umirovljenici i osobe, koje primaju mjesečna beriva ili mjesečnu novčanu pripomoć u bilo kojem obliku od države ili samoupravnih tiela osim invalidnine, nemaju prava na obiteljsku podporu. U koliko bi njihova beriva ili pripomoć bila manja od obiteljske podpore, koja bi im prema ovom naputku pripadala, imaju pravo na razliku do visine obiteljske podpore.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 13. svibnja 1942. broj 106.

Državni i samoupravni službenici, umirovljenici i drugi državni i samoupravni mjesečni plaćenici, koji su pričuvni častnici i dočastnici, primaju svoja dosadašnja mjesečna beriva-plaće iz gradjanstva i nadalje na blagajni, kod koje su ova beriva primali prije stupanja u legiju. U koliko su njihova častnička, odnosno dočastnička mjesečna beriva veća od njihovih beriva — plaća u gradjanstvu, primaju razliku na blagajni ministarstva hrvatskog domobranstva.«

Točka 4. čl. 8. spomenutog naputka preinačuje se i glasi:

»Ako nesposobnost za službu odpuštenog legionara, prema nalazu njegove četne jedinice, nije posljedica sudjelovanja u ratu, već je legionar odpušten zbog zadobivene bolesti, povrede ili ozlede, a bio je pripadnik Hrvatske legije više od tri mjeseca, obiteljska podpora izplaćuje se do izteka drugog mjeseca, koji sliedi poslie mjeseca odpuštanja legionara iz legije. Inače se ovako odpuštenom legionaru, koji je bio pripadnik Hrvatske legije manje od 3 mjeseca, obiteljska podpora ima izplaćivati do izteknuća prvog mjeseca, koji sliedi poslie mjeseca odpuštanja.«

Križaljka uz čl. 11 spomenutog naputka preinačuje se i glasi:

PRIMATELJ PODPORE	RAZRED I.	RAZRED II.	RAZRED III
	Kuna mjesečno		
1. a) zakonita žena	1000.—	900.—	800.—
b) za svako zakonito ili pozakonjeno diete,, zakonski usvojeno diete, pastorče i za nezakonito diete do navršene 16. godine, koje je legionar dužan uzdržavati, dotično kod djece, koja polaze školu, do			

	RAZRED		
	I.	II.	III
	Kuna mjesečno		
navršene 23. godine života, a kod tjelesno i duševno nesposobne djece neograničeno . . .	300.—	250.—	200.—
2. Ako je legionar do dana stupanja u legiju bio hranitelj ili djelomični uzdržavatelj, a dolje spomenute osobe ne mogu se same uzdržavati ili im zaslužba, odnosno prihod, nije dovoljan za život, i to:			
a) rastavljena žena legionara,* ako ju je legionar dužan uzdržavati	600.—	500.—	400.—
b) Za krvne predke (otac, majka, djed, baka, pradjed, prababa po ocu i majci) po osobi	400.—	350.—	300.—
Ako je legionar do dana stupanja u legiju bio njihov jedini hranitelj i s njima do dana stupanja u legiju živio u zajedničkom kućanstvu, a nije oženjen, niti ima djece, kojima bi pripadala obiteljska podpora, glavi kućanstva	600.—	500.—	400.—
c) Braća i sestre legionara bez roditelja koji su s legionarom živjeli u zajedničkom kućanstvu, pod istim uvjetima kao i za djecu	300.—	250.—	200.—

§ 2.

Preinake u stavkama 2., 3. i 4. čl. 1. i u toč. 4. čl. 8. naputka, spomenutog u § 1. ove naredbe, vriede od 4. kolovoza 1941., a preinake u skrižaljci uz čl. 11. istog naputka vriede od 1. siečnja 1942.

---

* Razstavljenoj ženi izplaćuje se podpora u visini alimentacije, koju je legionar bio dužan plaćati, ali najviše do iznosa, koji je označen u skrižaljci.

§ 3.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 21. travnja 1942.

Ministar hrvatskog domobranstva
Vojskovodja-Doglavnik:

Kvaternik, v. r.

Broj: 956-Z-1942.

* Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92.

Sakupljanje gradje za etnografske spomenice kod pučkih škola

Naredbom broj 6118 od 24. siečnja 1940. bivše banske vlasti banovine Hrvatske bilo je naredjeno svima učiteljima i učiteljicama pučkih škola, da sabiru gradju o narodnom životu (etnografsku gradju), a pod brojevima 20201 od 5. ožujka 1940. i 77524 od 12. rujna 1940. izdane su upute za sabiranje gradje i vodjenje »Etnografske spomenice«.

Kako je to vrlo važan posao za nauku i potreban za upoznavanje naroda i krajeva, u kojima učitelji i učiteljice djeluju

NAREDJUJEM

da svi učitelji i učiteljice na selu u pučkim školama, kod kojih su se dosada vodile »Etnografske spomenice«, i dalje sabiru gradju o narodnom životu i vode »Etnografsku spomenicu«.

Priepis sabrane gradje dostavljat će ravnajući učitelji pučkih škola i dalje, koncem svake školske godine, izravno Hrvatskom etnografskom muzeju u Zagrebu za naučne svrhe i radi možebitnog tiskanja najboljih radnji u »Zborniku za narodni život i običaje« Hrvatske akademije u Zagrebu, koja će sastavljače nagraditi na uobičajeni način za tiskanje njihovih radnji u spomenutom »Zborniku«.

O uzpjehu toga rada dužni su se školski nadzornici uvjeriti prigodom godištnjeg pregleda rada u pučkim školama i o tome podnositi izvještaj ministarstvu nastave.*

U Zagrebu, dne 16. travnja 1942.

Ministar nastave:

Stj. Ratković, v. r.

Broj: 28164-1942.

* Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92.

Uputa za obračunavanje poštanskih, brzojavnih i brzoglasnih pristojbi

Provedbenom naredbom k zakonskoj odredbi o plaćanju poštanskih, brzojavnih i brzoglasnih pristojbi broj 2234-Z-1941 od 12. prosinca 1941. propisan je način plaćanja poštanskih, brzojavnih i brzoglasnih pristojbi za državne oblasti i ustanove.

Prema §-u 4. odnosno §-u 6. i 7. spomenute provedbene naredbe, poštanski uredi potvrdjuju u predajnoj knjizi iznos naliepljenih maraka na predanim pošiljkama, odnosno uplaćene iznose brzojavnih i brzoglasnih pristojba, a ne izdaju posebnih potvrda.

Prema tome državne oblasti i ustanove prigodom izdavanja naredbe za obračunavanje tih troškova neće imati posebnih potvrda o učinjenim troškovima, osim u slučaju brzoglasnih pristojba, ako postoji polog, pa se obračun vrši mjesečno. Stoga će se obračunavanje ovih troškova vršiti na sliedeći način:

Naredbi za izplatu, kao punovažna izprava o visini poštanskih troškova, priložit će se popis izvršenih troškova, sastavljen na temelju odpremnih knjiga.

U popis unosit će se iz predajnih knjiga dnevni utrošci uz oznaku dana i mjeseca. U koliko postoji više predajnih knjiga kod jednog ureda, u popis uniet će se troškovi iz svake knjige u posebni okomiti stupac, a u zadnjem stupcu upisat će se ukupni iznos svih troškova jednoga dana.

Gore spomenuti popis poštanskih troškova sastavlja činovnik, koji je primio predujam za te troškove, a izpituje ga nadstojnik ureda ili ustanove ili po njemu odredjeni činovnik.

Službenik koji je izvršio pregled popisa i predajnih knjiga imade na popisu staviti ovakvu potvrdu:

»Uzporedio sam popis poštanskih troškova sa predajnim knjigama i ustanovio, da su u vremenu od . . . . . do . . . . . poštanski troškovi iznositi Kuna . . . .

Predhodnim popisom obuhvaćeni su troškovi za vrieme od . . . . . do . . . . .«

U svakoj predajnoj knjizi treba staviti potvrdu:

»Poštanski troškovi od . . . . . do . . . . . uneseni su u popis troškova za mjesec . . . . broj . . . . .«

U popis troškova, iza svih svota unietih iz predajnih knjiga, mogu se unieti poštanski, brzojavni i brzoglasni troškovi za koje postoje posebne potvrde.*

U Zagrebu, dne 21. ožujka 1942.

Za državnog rizničara
Pročelnik odjela
za državni proračun i računovodstvo:
K. Friš, v. r.

Broj: 36327-II-1942.

* Narodne novine od 25. travnja 1942. broj 92.

ZAKONSKA ODREDBA

o priznavanju prava na mirovinu častnicima i drugim vojnim i gradjanskim činovnicima i službenicima, koji su izpunili uvjete za stjecanje prava na mirovinu prije 1. prosinca 1918.

§ 1.

Priznaje se pravo na mirovinu svim častnicima, vojnim činovnicima i drugim vojnim i gradjanskim službenicima hrvatske narodnosti:

a) koji su stekli pravo na mirovinu prije 1. prosinca 1918., a ova im nije poslije toga roka bila priznata zbog njihova hrvatskog uvjerenja i narodnog rada;

b) koji iz razloga, navedenih pod a), nisu tražili primitak u vojsku bivše kraljevine Jugoslavije, a imali su najmanje deset godina odslužene (djelatne) službe;

c) koji su tražili primitak u vojsku bivše kraljevine Jugoslavije, pa u tu vojsku nisu bili primljeni iz razloga, navedenih pod a), niti im je bilo priznato pravo na mirovinu, premda su imali deset i više godina odslužene (djelatne) službe;

d) koji su do konca 1923. dali ostavku na državnoj službi, premda su imali deset ili više godina odslužene (djelatne) službe;

e) koji su kao dalje službujući dočastnici prije 1. prosinca 1918., ili — ako su napustili državnu službu do konca 1923. — danom razrješenja imali deset ili više godina odslužene (djelatne) službe, pod istim uvjetima, navedenim u točkama a), b) i c), a nisu primili odpravninu, odredjenu za dalje službujuće dočastnike.

Nadalje se priznaje pravo na mirovinu i onim vojnim osobama hrvatske narodnosti, koje su služile u vojsci bivše Austro-ugarske monarhije, kojima mirovina od strane oblasti bivše kraljevine Jugoslavije nije bila stavljena u tečaj, premda im je pravo na mirovinu bilo priznato od oblasti bivše Austro-ugarske monarhije, iako nisu imali deset godina odslužene (djelatne) službe.

§ 2.

Mirovina, priznata ovom zakonskom odredbom izplaćivat će se mjesečno počevši od 1. svibnja 1941., i to u iznosu, jednakom berivima, koja pripadaju prema godinama službe djelatnim častnicima, vojnim činovnicima odnosno vojnim i gradjanskim službenicima istog odnosno sličnog čina i zvanja po propisima zakona o ustrojstvu vojske i mornarice od 30. rujna 1931. odnosno zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931., a prema činu odnosno zvanju, koje su dotične osobe imale na dan prestanka djelatne službe.

§ 3.

Osobama, kojima se ovom zakonskom odredbom priznaje pravo na mirovinu, izplatit će se jednom za uviek u ime naknade za neizplaćenu mirovinu od dana umirovljenja odnosno od dana prestanka službe do 30. travnja 1941. trogodištnji iznos mirovine, koja bi im pripadala na dan 28. listopada 1931.

Pravo na ovu trogodištnju naknadu imaju i osobe navedene u stavci 1. § 1. ove zakonske odredbe, premda nisu provele deset godina u djelatnoj službi austro-ugarske vojske, ako s dvostruko računanim ratnim godinama i s godinama, provedenim u ratnom zarobljeničtvu, imaju najmanje deset godina. Pravo na ovu

naknadu nemaju napried navedene osobe, ako su se javile za službu ili ako su služile u bivšoj srbskoj vojsci kao srbski odnosno jugoslovenski dobrovoljci.

Častnicima i vojnim činovnicima, kao i vanrangovnim plaćenicima izvan činovnog razreda (Gagisten ohne Rangklasse), i dalje službujućim dočastnicima priznaje se za odmjerenje trogodištnjeg iznosa mirovine i doplatka za prvih deset godina odslužene (djelatne) službe 50%, za svaku dalju godinu 2%, za započeto polugodište 1% svih beriva i doplataka djelatnog službenika istog čina i zvanja, bez obzira na uvjet, propisan u stavci 3. čl. 318. i bez obzira na čl. 320. zakona o ustrojstvu vojske i mornarice od 30. rujna 1931.

Temelj za obračunavanje trogodištnjeg iznosa mirovine jest čin odnosno zvanje, koje su odnosne osobe imale u času umirovljenja odnosno u času prestanka djelatne službe.

§ 4.

Vojne osobe hrvatske narodnosti, koje do 1. prosinca 1918. nisu imale deset godina odslužene službe u vojsci, odnosno koje nisu stekle uvjete za mirovinu do konca 1923., dobivaju dopravninu jedanput za uviek, i to osobe, koje su djelatno služile pet do deset godina, dobivaju šestmjesečna beriva i doplatke, a osobe, koje su služile izpod pet godina, tromjesečna beriva i doplatke, koji bi im pripadali u tadanjem činu odnosno zvanju. Kao temelje za računanje ove odpravnine služit će odnosni propisi zakona o ustrojstvu vojske i mornarice od 30. rujna 1931., koji su vriedili 28. listopada 1931., odnosno propisi zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931., no s time, da se u tu djelatnu službu imaju računati i ratne godine dvostruko.

§ 5.

Udovicama i neobskrbljenoj zakonitoj odnosno pozakonjenoj djeci onih osoba, kojima bi prema § 1. ove zakonske odredbe pripadala mirovina, priznaje se pravo na obiteljsku mirovinu počevši od 1. svibnja 1941. prema propisima § 2. ove zakonske odredbe, i pravo na naknadu trogodištnjeg iznosa osobne mirovine u visini iznosa, koji bi u smislu propisa § 3. ove zakonske odredbe, pripadao njihovu suprugu odnosno otcu, da je živ, ako bi im pravo na takvu mirovinu pripadalo prema propisima zakona o ustrojstvu vojske i mornarice od 30. rujna 1931., odnosno prema propisima zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931.

Udovicama i djeci iz prednje stavke, kojih muževi, odnosno otcevi kao vojne osobe nisu bili stekli pravo na mirovinu, izplaćuje se jedanput za uviek odpravnina prema propisima § 4. ove zakonske odredbe. Temelj za obračunavanje obiteljske mirovine odredjuje se prema propisu § 139. zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931.

§ 6.

Bivšim vanrangovnim plaćenicima vojske bivše Austro - ugarske monarhije (Gagisten ohne Rangklasse) priznaje se u pogledu mirovine prema ovoj zakonskoj odredbi pravo činovnika X. položajne grupe prema zakonu o činovnicima od 31. ožujka 1931.

§ 7.

U članu 391. zakona o ustrojstvu vojske i mornarice od 30. rujna 1931. brišu se rieči: »samo u slučaju ako dotični oficir odnosno vojni činovnik pri penzionisanju ima navršenih 30 godina stvarno provedenih u državnoj službi«.

§ 8.

Osobe, koje smatraju, da prema prednjim propisima ove zakonske odredbe stječu pravo na mirovinu odnosno pravo na odpravninu, mogu podnieti svoje molbe mjerodavnom ministarstvu najdalje do konca listopada 1941.* Molbi valja priložiti dokaze o stečenom pravu na mirovinu i u njoj treba navesti razloge, zbog kojih mirovina nije bila priznata.

Molbe podnesene nakon izteka roka, neobrazložene i bez dokaza, ne će se uzeti u postupak.

Molbe i prilozi za priznanje prava na mirovinu odnosno odpravninu po ovoj zakonskoj odredbi ne podpadaju nikakvoj biljegovini.

§ 9.

Kod pojedinih ministarstava osnovat će se posebna povjerenstva sa zadaćom, da svaki pojedini slučaj povodom podnesenih molbi iztraže i ministarstvu stave priedlog.

Odluke izdaju mjerodavni ministri po slobodnoj razsudi.

Protiv odluke nije dopuštena tužba na upravno sudište.

§ 10.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,** kojim danom prestaje vriediti zakonska odredba od 15. rujna 1941. broj CCCI-1440-Z. p.-1941 o priznavanju prava na mirovinu častnicima i drugim vojnim i gradjanskim činovnicima

---

* 1942. ?

** Narodne novine od 27. travnja 1942. broj 93.

i službenicima, koji su izpunili uvjete za stjecanje prava na mirovinu prije 1. prosinca 1918.

Propisi ove zakonske odredbe vriede od dana 29. travnja 1941.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministarstvu hrvatskog domobranstva i Državnoj riznici, svakom u njegovu djelokrugu, a njezino mjerodavno tumačenje državnom rizničaru.

U Zagrebu, 24. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CVI-923-Z-1942.

Ministar hrvatskog domobranstva:
Doglavnik-Vojskovodja

Slavko Kvaternik, v. r.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

Posebni službovni doplatak školskih nadzornika njemačkih školskih okružja

Na temelju § 15. zakonske odredbe o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika od 27. studenoga 1941. broj CDXXXVII-2115-1941, savezno s § 4. zakonske odredbe o njemačkom školstvu od 20. rujna 1941. broj CCCVIII-1498-Z. p.-1941

ODREDJUJEM

da se školskim nadzornicima školskih okružja njemačkih pučkih škola u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj u ime posebnog službovnog doplatka u godini 1942. izplaćuje Kuna 500.— (pet stotina Kuna) na mjesec, počevši od 1. siečnja 1942.*

U Zagrebu, dne 31. ožujka 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: D. 971-1942.

---

* Narodne novine od 27. travnja 1942. broj 93.

Promjena lovostaje riečne ribe nizinskih voda

Na temelju § 54. točka 2. zakona o sladkovodnom ribarstvu

ODREDJUJEM

radi olakšanja prehrane pučanstva sladkovodnom ribom, da se skrati lovostaja za riečnu ribu u nizinskim vodama za ovu godinu na vrieme od 5. do 25. svibnja. U pastrvskim vodama ostaje lovostaja i dalje nepromienjena.*

Zagreb, 17. travnja 1942.

Ministar seljačkog gospodarstva:

Dr. Dumandžić, v. r.

Broj: 13822-I-1942.

* Narodne novine od 27. travnja 1942. broj 93.

NAREDBA
ministra udružbe od 25. travnja 1942. broj 17771-I-3-1942.

Na temelju § 15. zakonske odredbe o odredjivanju najniže nadnice za radnike i najniže dopustive plaće za privatne namještenike od 15. srpnja 1941. broj CXCVI-677-Z. p.-1941 propisujem

NAREDBU
o obiteljskim doplatcima radnika i namještenika.

§ 1.

Radnici i namještenici, obvezani na osiguranje za slučaj bolesti po zakonu o osiguranju radnika od 14. svibnja 1922. i po pravilima bratinske blagajne u bivšoj banovini Hrvatskoj od 28. svibnja 1940. broj 4896-VI-1940 s izmjenama i dopunama, sadržanim u zakonskoj odredbi o izjednačenju propisa rudarskog osiguranja u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj od 17. veljače 1942. broj L-317-Z-1942, imaju pravo na obiteljske doplatke prema propisima ove naredbe.

Za radnike ustanova državnih monopola vriede propisi stavke 2. i 3. § 21. ove naredbe.

§ 2.

Obiteljski doplatak pripada radnicima i namještenicima, spomenutim u § 1., za svako neobskrbljeno diete na uzdržavanju i za ženu, ako imaju bar dvoje neobskrbljene djece na uzdržavanju.

§ 3.

Kao neobskrbljena smatraju se djeca, koja nisu navršila 14. godinu života; ova dobna granica neobskrbljenosti proteže se za djecu, koja pohadjaju uspješno stručnu ili srednju školu do 19. godine života, a za djecu, koja s uspjehom pohadjaju visoke škole, i do 24. godine života. Bez obzira na godine starosti smatraju se neobskrbljenom ona djeca, koja su prema svjedočbi liečničkog povjerenstva družtvovnog osiguranja zbog težke duševne ili tjelesne bolesti podpuno i trajno nesposobna za prirad.

Pravo na obiteljski doplatak pripada radniku i namješteniku samo za onu njegovu neobskrbljenu zakonitu djecu, koju on stvarno sam sasvim ili pretežno uzdržava. Neobskrbljena djeca ženitbenog druga (pastorčad), izvanbračna djeca po majci, i djeca, priznata po naravnom otcu, izjednačena su sa zakonitom djecom.

Pravo na obiteljski doplatak pripada i za posinjenu i usvojenu djecu.

Obiteljski doplatak za ženu pripada radniku i namješteniku s dvoje ili više neobskrbljene djece na uzdržavanju samo za zakonitu ženu, koja živi s njime, te ako sama nije osigurana za slučaj bolesti i ako sama nema prihoda, većeg od 450 Kuna mjesečno, bilo od vlastitog rada bilo iz vlastitog imetka.

Više zakonitih žena radnika i namještenika muslimana računa se kao jedna.

Ako ima više osiguranika pravo na doplatak za isto diete, pripada doplatak onoj osobi, koja diete stvarno uzdržava.

Majka ima pravo na obiteljski doplatak za djecu, ako ovaj doplatak ne prima njezin muž ili osoba, kod koje je diete na uzdržavanju.

§ 4.

Nemaju prava na obiteljski doplatak osiguranici:

1. koji nemaju plaće u gotovom novcu ili kojih zarada u gotovu novcu iznosi dnevno izpod 15 Kuna;

2. kojih ukupni mjesečni prihod iz radnog ili službovnog odnosa premašuje 6.000 Kuna;

3. žena, djeca, braća i sestre poslodavca.

§ 5.

Pravo na obiteljski doplatak za neobskrbljenu djecu i ženu, ako je u obitelji bar dvoje neobskrbljene djece na uzdržavanju, stječu:

a) osiguranici, koji budu 1. lipnja 1942. u poslu danom 1. lipnja 1942. odnosno osiguranici, koji stupe u posao poslije 1. lipnja 1942., danom stupanja u posao, ako su oboji tečajem jedne godine unatrag bili osigurani za slučaj bolesti bar 6 (šest) mjeseci ili u toku dvie godine unatrag barem 12 (dvanaest) mjeseci ili koji su izpunili i očuvali rok čekanja za invalidsku rentu ili mirovinu;

b) svi ostali osiguranici poslije tri mjeseca neprekidnog zaposlenja, obveznog na osiguranje, odnosno poslije 80 (osamdeset) radnih dana takvog zaposlenja s prekidima u toku 24 (dvadeset i četiri) tjedna provedenih nakon proglašenja ove naredbe.

U članstvo, potrebno za stjecanje prava na obiteljske doplatke, uzajamno se računaju članstva kod Središtnjice osiguranja radnika i Glavnih bratinskih blagajna.

Kad su izpunjeni uvjeti predhodnih stavaka, kao i uvjeti iz §§ 2., 3. i 6. ove naredbe, samo pravo na obiteljske doplatke zbog rodjenja nove djece teče od dana rodjenja djeteta. Uz iste uvjete teče pravo na obiteljski

doplatak za ženu od dana rodjenja drugog djeteta, ako je oboje djece na životu, odnosno od dana vjenčanja, ako je u obitelji radnika i namještenika bar dvoje djece, za koju im pripada obiteljski doplatak.

§ 6.

Pravo na obiteljski doplatak prestaje u načelu izstupom iz posla. Poslije izstupa iz posla, koji obvezuje na osiguranje, zadržavaju radnici i namještenici pravo na obiteljski doplatak sve dotle, dok imaju zbog nesposobnosti za rad pravo na hranarinu odnosno na podporu za porodilje ili bolničko ili sanatorijsko liečenje ili zbog nezaposlenosti pravo na redovnu ili produženu pomoć prema uredbi o zbrinjavanju nezaposlenih radnika od 25. studenoga 1937. M. s. broj 1004. Radnik, odnosno namještenik, koji izgubi pravo na pomoć za odredjeno vrieme po § 76. uredbe o zbrinjavanju nezaposlenih radnika, gubi za to vrieme i pravo na obiteljski doplatak.

Osobe, koje dobiju rentu ili mirovinu za iznemoglost ili starost, ili rentu za nesretni slučaj zbog umanjenja priradne sposobnosti, veće od jedne polovice (50%), zadržavaju pravo na polovicu (½) obiteljskog doplatka za vrieme uživanja tih renta odnosno mirovina.

Obiteljski doplatak zadržava radnik i namještenik u punom iznosu i za vrieme oružne vjžbe do najviše dva mjeseca.

Isto tako zadržava obiteljski doplatak radnik i namještenik za vrieme odkaznog roka, za koje mu je izplaćena zarada ili plaća prema propisima obrtnog zakona, u koliko ne postoji već to pravo na temelju novog zaposlenja ili zbog bolesti odnosno nezaposlenosti.

Pravo na obiteljski doplatak za diete prestaje danom, kada neobskrbljeno diete navrši dobnu granicu, propisanu u st. 1. § 3. ove naredbe, a prije toga danom smrti djeteta. Pravo na obiteljski doplatak za ženu prestaje danom, kad prestane jedan od uvjeta, navedenih u st. 4. § 3. ove naredbe, a u slučaju smrti žene ili drugog djeteta, kad u obitelji ostane samo jedno diete, za koje pripada obiteljski doplatak, od dana smrti.

§ 7.

Pravo na obiteljski doplatak nemaju oni osiguranici, koji već na temelju skupnog ugovora ili službovnih propisa uživaju od svoga poslodavca doplatak za obitelj, u koliko je ovaj doplatak jednak obiteljskom doplatku prema ovoj naredbi ili pak veći od njega. U ovakvim slučajevima čitav obiteljski doplatak tih osiguranika izplaćuje se poslodavcu na dokazani njegov zahtjev.

Od ukupnog iznosa obiteljskih doplataka odbija se poluhranarina, koja obitelji pripada iz osiguranja za slučaj bolesti, ali taj odbitak ne može biti veći od iznosa onog diela obiteljskog doplatka, koji odpada na razdoblje, za koje je poluhranarina bila izplaćena. Jednako će se odbiti od ukupnog iznosa obiteljski doplatak i onaj doplatak na obitelj, koji radnik ili namještenik prima u ime redovite ili produžene pomoći za nezaposlenost.

Od svakog pojedinog obiteljskog doplatka odbit će se iznos rente, mirovine ili drugog uzdržavanja, što ga iz radničkog, rudarskog ili namješteničkog osiguranja, od države ili javnopravnih tiela i ostalih mirovinskih zaklada prima osoba, za koju radniku ili namješteniku po ovoj naredbi pripada pravo na obiteljski doplatak.

Ako dnevni iznos poluhranarine ili obiteljskog doplatka kod nezaposleničke pomoći iznosi više od dnevnog iznosa ukupno pripadajućih obiteljskih doplataka prema ovoj naredbi, ne će se obiteljski doplatci za vrieme trajanja tih obiteljskih podpora uobće izplaćivati. Isto tako ne će se uobće izplaćivati obiteljski doplatak za onog člana obitelji, čija renta, mirovina ili uzdržavanje po st. 3. ovog paragrafa iznosi više od obiteljskog doplatka, koji bi pripadao za toga člana obitelji prema ovoj naredbi.

§ 8.

Obiteljski doplatak, izuzevši za prva četiri mjeseca (stavka prva § 22. ove naredbe), izplaćuje se u tekućem tromjesečju za prošlo tromjesečje prema ustanovljenom razporedu. Ako radnik i namještenik ima pravo na doplatak za manje od mjesec dana, onda mu se izplaćuje doplatak po svakom kalendarskom danu i dotičnom obiteljskom članu s tridesetim dielom iznosa, ustanovljenog u § 13. ove naredbe (3.50 Kune).

Način izplate obiteljskih doplataka propisuje Središtnjica osiguranja radnika odnosno nadležna Glavna bratinska blagajna.

Obiteljski doplatak izplaćuje se po pravilu onoj osobi, koja ima na nj pravo. Ako je pak ta osoba odana pijanstvu ili drugim porocima, te zanemaruje uredno i pravilno uzdržavanje svoje obitelji ili ako je inače nesposobna da upravlja imovinom, može se doplatak izplaćivati žentbenom drugu ili odraslom djetetu ili roditelju ili štitniku ili osobi, koja stvarno uzdržava diete a koju naznači štitnička oblast odnosno državna ili samoupravna ustanova za zaštitu djece i mladeži. Ako se osiguranik nalazi na oružnoj vježbi ili ako je zbog

redarstvene ili sudske osude lišen slobode, doplatak se može izplatiti odraslom članu obitelji ili drugoj osobi, koju ovlasti osiguranik.

§ 9.

Obiteljski doplatak stavlja se u tečaj samo na temelju propisno podnesene prijave podružnici osiguranja radnika (kao podružnica ima se razumievati u smislu ove naredbe i »Namješteničko osiguranje Merkur« u Zagrebu) ili mjestnoj bratinskoj blagajni za one ovlaštenike, koji su navedeni u prijavi, a za koje osiguranici imaju pravo na obiteljske doplatke prema ovoj naredbi. Obiteljski doplatak može se izplatiti unatrag samo za mjesec dana od dana izvršene prijave.

Ovu prijavu dužan je izvršiti radnik ili namještenik, koji ima pravo na doplatak, ali umjesto njega može je izvršiti i njegov poslodavac, ženitbeni drug ili obiteljski član.

Osiguranik je nadalje dužan prijaviti u roku od četrnaest dana nadležnoj podružnici osiguranja radnika odnosno mjestnoj bratinskoj blagajni svaku promjenu, koja utječe na pravo ili na visinu obiteljskog doplatka, osobito smrt osobe, za koju prima doplatak, navršetak 14. ili 19. odnosno 24. godine starosti, polugodištnje uspješno polaženje škole, prestanak polazka škole, smještaj u javni zavod, primanje rente ili mirovine, prihod žene bilo od vlastitog rada bilo iz vlastitog imetka, prestanak uzdržavanja i drugo.

§ 10.

Osiguranici i njihovi poslodavci dužni su dati Središtnjici osiguranja radnika odnosno nadležnoj bratinskoj blagajni sve obaviesti, potvrde i izprave, koje se od njih traže za primjenu propisa ove naredbe.

Sve javne (državne, gradske, obćinske) oblasti sudovi, župni uredi, džematski imamati i ostali uredi, koji vode matične knjige, te javne ustanove i zavodi i t. d. dužni su udovoljavati zahtjevima, koje na temelju ove naredbe postavi na njih Središtnjica osiguranja radnika ili Glavna bratinska blagajna, i davati im bezplatno i bez naplate državnih biljega i vjerskih pristojba sve obaviesti i potvrde, koji se od njih traže u svrhu ustanovljivanja prava na obiteljske doplatke, te ih i inače u svemu podpomagati u njihovu radu kod provedbe ove naredbe. Navedeni su takodjer dužni osobama, spomenutim u prvoj stavci ovog paragrafa, samo u svrhu izvršivanja prijave na obiteljske doplatke prema ovoj naredbi davati bezplatno i bez naplate državnih biljega i vjerskih pristojba potvrde i ostale potrebne izprave.

Mirovinski zavodi za namještenike, Glavna uprava posredovanja rada, javni uredi rada i ostali uredi i ustanove radničkog i namješteničkog osiguranja, zaštite i skrbi dužni su sudjelovati kod provedbe ove naredbe i davati Središtnjici osiguranja radnika odnosno Glavnim bratinskim blagajnama sve obaviesti i podatke, koji su im potrebni za provedbu ove naredbe. Na istu medjusobnu suradnju obvezani su Središtnjica osiguranja radnika i Glavne bratinske blagajne.

§ 11.

U slučaju neovlaštenog primanja obiteljskog doplatka od strane radnika ili namještenika uztegnut će se novčani iznosi, koje oni moraju vratiti, od iznosa obiteljskih doplataka, koji bi im se imali dalje doznačivati, ili će se naknaditi prema § 24. zakona o osiguranju radnika od 14. svibnja 1922. odnosno prema § 72. pra-

vila bratinske blagajne u bivšoj banovini Hrvatskoj od 28. svibnja 1940.

§ 12.

Obroci obiteljskog doplatka zastaruju u roku od šest mjeseci računajući od dana njihova dospjeća na izplatu. Kod ustanovljivanja najnižih dopustivih plaća i nadnica prema zakonskoj odredbi od 15. srpnja 1941. i prinosa svih grana družtvovnog osiguranja, obiteljski doplatci ne uzimaju se u obzir.

§ 13.

Obiteljski doplatak iznosi 105 (sto i pet) Kuna mjesečno po osobi.

§ 14.

Prinos za obiteljske doplatke iznosi tjedno 54% od jednodnevne osigurane (kod rudara stvarne režijske redovite) nadnice. Od ovoga prinosa odpada polovica na teret poslodavca, a polovica na teret osiguranika. Poslodavac je dužan plaćati svoj dio i osiguranički dio prinosa za obiteljske doplatke zajedno s prinosom za radničko odnosno rudarsko osiguranje, izključivši osiguranike, koji su uvršteni u 0. nadnički razred radničkog osiguranja, a za koje se ne plaća prinos za obiteljske doplatke. Dio prinosa koji pada na teret osiguranika, odbija poslodavac od zarade osiguranika.

§ 15.

Prinos za obiteljske doplatke ubiru podružnice osiguranja radnika za račun Središtnjice, a mjestne bratinske blagajne za račun Glavne bratinske blagajne zajedno s prinosom osiguranja u bolesti i na isti način.

Za propisivanje, ubiranje, odbijanje, odpis i zastaru ovoga propisa vriede isti propisi, koji vriede i za prinose osiguranja za slučaj bolesti.

Potanje propise za odmjerivanje i ubiranje prinosa i za priznavanje i izplatu obiteljskih doplataka izdaje ministar udružbe nakon saslušanja Središtnjice osiguranja radnika i nadležne Glavne bratinske blagajne.

§ 16.

Za troškove ubiranja prinosa i plaćanja doplataka zadržat će Središtnjica osiguranja radnika i Glavna bratinske blagajne svaki mjesec 5% (pet posto) od propisanih prinosa.

Dva postotka (2%) ubranih prinosa odvajat će se do 31. svibnja 1943. za stvarne i osobne troškove početne provedbe ove naredbe, a od 1. lipnja 1943. pa dalje u pričuvu za obiteljske doplatke kod Središtnjice osiguranja radnika i Glavnih bratinskih blagajna.

Ubrani prinosi nakon odbitka prema stavci 1. i 2. ovog paragrafa služe za plaćanje doplataka za radnike i namještenike, koje će vršiti podružnice osiguranja radnika za račun Središtnjice, a mjestne bratinske blagajne na račun Glavnih bratinskih blagajna.

§ 17.

Dvie trećine pričuve za obiteljske doplatke služe za predujmljivanje potrebnih iznosa za plaćanje obiteljskih doplataka, ako tekući prinosi za njihovu izplatu ne bi bili dovoljni, a jedna trećina ove pričuve služi kao zaklada za odpise neutjerivih prinosa. Ova pričuva prikupljat će se sve dotle, dok ne dostigne prosječnu visinu jednogodištnjih izdataka za obiteljske doplatke u posljednje tri godine; ako pričuva padne izpod te visine, ima se ponovno do nje popuniti.

Neutrošeni dio prinosa u svakoj godini upotriebit će se za pojačanje pričuve.

Kad pričuva za obiteljske doplatke premaši iznos, predvidjen u stavci prvoj ovog pragrafa za više od jedne polovice, ima se pristupiti sniženju prinosa za obiteljski doplatak ili povišenju visine obiteljskog doplatka a prema rješenju ministra udružbe. Ovo rješenje za osiguranje Glavnih bratinskih blagajna izdat će ministar udružbe u sporazumu s ministrom šumarstva i rudarstva.

§ 18.

Priepore o plaćanju prinosa rješava Središtnjica osiguranja radnika odnosno nadležna rudarska oblast u prvoj, a ministarstvo udružbe odnosno ministarstvo šumarstva i rudarstva u drugoj molbi.

Priepore o pravu na obiteljski doplatak rješavaju nadležni sudovi radničkog osiguranja i sudovi rudarskog osiguranja.

U pogledu rokova i predajnog mjesta za žalbe, postupka kao i svega, što se tiče rješavanja priepora uobće, vriede odnosni propisi zakona o osiguranju radnika od 14. svibnja 1922., i pravila bratinske blagajne u bivšoj banovini Hrvatskoj od 28. svibnja 1940. kao i na njihovu temelju izdani propisi.

§ 19.

Uprava imovine obiteljskih doplataka povjerena je pod nadležnim državnim nadzorom Središtnjici osiguranja radnika i Glavnim bratinskim blagajnama, svakoj od njih u granicama njihovih nadležnosti i prema propisima, koji za njih vriede, ali s posebnim polaganjem računa.

§ 20.

Kazne za prekršaje prijavnih dužnosti, dužnosti plaćanja prinosa i prava odbijanja od zarade posloprimca kao i kazne za oštećenje i pomaganje oštećenja Središtnjice osiguranja radnika ili Glavne bratinske blagajne, predvidjene u zakonu o osiguranju radnika ili u pravilima bratinske blagajne u bivšoj banovini Hrvatskoj, podvostručuju se ako se radi i o prinosu za obiteljske doplatke ili o oštećenju kod obiteljskih doplataka. Odpadajući dio ubranih globa ide u korist pričuve iz stavke 2. § 16. ove naredbe.

Posloprimac, koji ne prijavi promjenu, zbog koje se ima obiteljski doplatak obustaviti ili ukinuti, ili koji prima obiteljski doplatak, koji mu ne pripada, kaznit će se, u koliko ne postoji djelo, koje se po zakonu teže kažnjava, novčanom kaznom od 200 do 3.000 Kuna, u ponovljenom slučaju do 6.000 Kuna. Središtnjica osiguaranja radnika ili Glavna bratinska blagajna u ponovljenom slučaju povrh toga oduzet će mu pravo na obiteljski doplatak u korist pričuve za obiteljske doplatke za vrieme najviše do tri (3) mjeseca.

Kazne prema ovom paragrafu izriču iste oblasti, koje izriču kazne prema glavi XXII zakona o osiguranju radnika od 14. svibnja 1922. odnosno prema pravilima bratinske blagajne u bivšoj banovini Hrvatskoj od 28. svibnja 1940.

§ 21.

Ministarstvo prometa i javnih radova kao poslodavac osoblja državnih prometnih ustanova, kojega se osiguranje za lsučaj bolesti vrši temeljem stavke pete § 6. zakona o osiguranju radnika prema zakonskoj odredbi o privremenom uredjenju osiguranja osoblja državnih

prometnih ustanova Nezavisne Države Hrvatske za slučaj bolesti i nezgode od 30. travnja 1941. broj XLVI-70-Z. p.-1941 i poslodavci osoba, koje su po točki a) § 7. zakona o osiguranju radnika izuzete iz osiguranja za slučaj bolesti, imaju tom osoblju, koje neuživa obiteljske doplatke ili uživa u manjem iznosu, izplaćivati obiteljske doplatke bar u istoj visini i pod istim uvjetima, koje predvidja ova naredba. Za pokriće tih doplataka mogu odbijati od zarade dotičnog osoblja samo iznose predvidjene u prvoj stavci § 14. ove naredbe.

Radnici ustanova državnog monopola primaju obiteljski doplatak za ženu i djecu prema propisniku o radu i zaradi monopolskih radnika pod istim uvjetima, koje predvidja ova naredba.

Visina doplatka kod monopolskih radnika ustanovljuje se na dan s napomenom, da ne može biti manja od doplatka iz stavke prve § 8. ove naredbe, a ni državni monopol kao poslodavac ni monopolski radnici kao posloprimci ne plaćaju prinose iz § 14. ove naredbe.

§ 22.

Prve izplate obiteljskog doplatka vrše se prema ustanovljenom razporedu za mjeesc lipanj i srpanj 1942. u rujnu i listopadu 1942., za mjesec kolovoz i rujan 1942. u studenom i prosincu 1942., za četvrto tromjesečje 1942. u prvom tromjesečju 1943. a daljnje prema propisu stavke 1. § 8. ove naredbe.

Prva prijava i sve daljnje prijave obiteljskih članova, za koje se traži doplatak, imaju se izvršiti kod nadležne podružnice osiguranja radnika odnosno mjestne bratinske blagajne na način i u roku, koji će propisati Središtnjica osiguranja radnika odnosno Glavne bratinske blagajne.

§ 23.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a obveza plaćanja prinosa i pravo na obiteljske doplatke počinje 1. lipnja 1942.

U Zagrebu, dne 25. travnja 1942.

Ministar udružbe:

Dr. Lovro Sušić, v. r.

* Narodne novine od 28. travnja 1942. broj 94.

NAREDBA

ministarstva udružbe od 20. travnja 1942. broj 1912-II-1942., kojom se na cielo područje Nezavisne Države Hrvatske proširuje skupni ugovor od 18. lipnja 1940., sklopljen izmedju predstavnika tekstilnog veleobrta u bivšoj banovini Hrvatskoj i u tom veleobrtu zaposlenog tekstilnog radništva, zastupanog po Hrvatskom radničkom savezu.

Na temelju stavke 1. čl. 14. uredbe o utvrdjivanju minimalnih nadnica, zaključivanju kolektivnih ugovora, pomirenju i arbitraži od 12. veljače 1937. M. S. br. 54-1937, propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Skupni ugovor, sklopljen 18. lipnja 1940. izmedju predstavnika tekstilnog veleobrta u bivšoj banovini Hrvatskoj i u tom veleobrtu zaposlenog tekstilnog radništva, zastupanog po Hrvatskom radničkom savezu, te sporazum od 17. lipnja 1940., koji se nalazi u zapisniku o sklapanju spomenutog ugovora, kao i rješenje bivše banske vlasti banovine Hrvatske odjela za socijalnu politiku od 5. kolovoza 1940. broj 51887-IX-5-1940 proširuju se na cielu struku tekstilnog veleobrta u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj.

§ 2.

Član XV. skupnog ugovora ima se tumačiti tako, da skupni ugovor od 18. lipnja 1940. zadobiva pravnu moć

na cielom području Nezavisne Države Hrvatske počevši od 1. travnja 1942.

§ 3.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* i toga dana prestaju vriediti svi uglavci skupnog ugovora i propisi oblastnog rješenja, navedeni u § 1. ove naredbe, koji nisu u skladu s državnim uredjenjem i s postojećim zakonskim propisima Nezavisne Države Hrvatske.

U Zagrebu, dne 20. travnja 1942.

Ministar udružbe:

Dr. Lovro Sušić, v. r.

* Narodne novine od 28. travnja 1942. broj 94.

ZAKONSKA ODREDBA
o odgodi ovrha proti gradjanskim osobama, pozvanima u ustašku ili u domobransku službu

§ 1.

Proti osobama, pozvanih u ustašku ili domobransku službu, izuzevši slučaj službe djelatnog obvezatnog razdoblja, ne može se dok su u ustaškoj ili u domobranskoj službi, kao ni u roku od 30 dana nakon odpusta iz ovih službi, dozvoliti ni provesti nikakva ovrha do namirenja radi novčanih tražbina, koje se osnivaju na privatno-pravnim naslovima, ili radi postignuća drugih djelanja ovršenika prema propisima §§ 307. i 308. zakona o ovrsi i osiguranju, ili radi izpražnjavanja i predaje uporabnog predmeta.

Prije nego što ovršna oblast dozvoli ovrhu ili poduzme ma kakav ovršni čin proti fizičkim osobama u slučajevima ovrhe iz prednje stavke, dužna je ureda radi utvrditi, da li se ovršenik nalazi u ustaškoj ili u domobranskoj službi, odnosno ako je bio u ustaškoj ili u domobranskoj službi, da li je protekao rok od 30 dana nakon odpusta iz ovih službi. Nadležne ustaške, domobranske i občinske oblasti dužne su na zahtjev ovršne oblasti i zanimanih osoba odmah izdati potvrdu, da se ovršenik nalazi odnosno ne nalazi u ustaškoj ili u domobranskoj službi, odnosno da je protekao ili nije protekao rok od 30 dana nakon odpusta iz ustaške ili domobranske službe. Molbe za izdavanje ovih potvrda i same potvrde oslobodjene su svih biljegovina i pristojbi.

Ovršna oblast obustavit će ureda radi ovrhu, koja je dozvoljena protivno propisima prednjih stavaka i ujedno će ukinuti sve već provedene ovršne čine.

§ 2.

Ovrhe, započete prije proglašenja ove zakonske odredbe, odgadjaju se ureda radi za vrieme, odredjeno u § 1.

Sud će odlučiti o odgodi ovrhe, kad se utvrdi, da se ovršenika nalazi u ustaškoj ili domobranskoj službi, odnosno da nije protekao rok od 30 dana nakon odpusta iz ovih službi, bilo da mu to javi ovršenik ili da to na drugi način sazna. Ovršni organi dužni su obaviestiti sud o ovim okolnostima, ako za njih saznaju prilikom provedbe ovrhe.

Sud će prednje okolnosti izvidjati i ureda radi.

Propis ovog paragrafa ne primjenjuje se na slučaj, kad je prisilna dražba nepokretnih ili pokretnih stvari već pravomoćno provedena.

Ovršni sud će ukinuti provedeno čuvanje (transferaciju) pokretnih stvari na molbu ovršenika, njegove žene ili njegova najbližeg srodnika. Troškove ovog ukidanja snosi molitelj.

§ 3.

Od propisa ove zakonske odredbe izuzimaju se:

1. tražbine služboprimaca svih vrsta, koje potječu iz službovnog odnosa;

2. tražbine za uzdržavanje.

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* i tog dana prestaju

vrijediti svi dosadašnji propisi, koji se odnose na predmet ove zakonske odredbe.

U Zagrebu, dne 28. travnja 1942.

Poglavnik:
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXX-1000-Z-1942.

Ministar hrvatskog domobranstva:
Vojskovodja-Doglavnik:

Kvaternik, v. r.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 29. travnja 1942. broj 95.

ZAKONSKA ODREDBA

o ovlaštenju ministru pravosudja i bogoštovlja, da izda jezično pročišćeni, sadržajno sredjeni i s postojećim državno-pravnim uredjenjem uskladjeni slog kaznenog zakonika od 27. siečnja 1929., zakonika o sudbenom kaznenom postupku od 16. veljače 1929., zakona o ovršenju kazni oduzeća slobode od 16. veljače 1929. i zakona od 16. veljače 1929., kojim se proglašuju i zadobivaju pravnu moć kazneni zakonik, zakonik o sudbenom kaznenom postupku i zakon o ovršenju kazni oduzeća slobode

§ 1.

Ovlašćuje se ministar pravosudja i bogoštovlja da postojeće propise kaznenog zakonika od 27. siečnja 1929. (Službene novine od 9. veljače 1929. broj 33-XVI), zakonika o sudbenom kaznenom postupku od 16. veljače 1929. (Službene novine od 23. veljače 1929. broj 45-XX), zakona o ovršenju kazni oduzeća slobode od 16. veljače 1929. (Službene novine od 26. veljače broj 47-XXI) i zakona od 16. veljače 1029., kojim se proglašuju i zadobivaju pravnu moć kazneni zakonik, zakonik o sudbenom kaznenom postupku i zakon o ovršenju kazni oduzeća slobode (Službene novine od 26. veljače 1929. broj 47-XXI), pročisti u jezičnom pogledu, sredi u sadržajnom pogledu i uskladi s postojećim državno-pravnim uredjenjem Nezavisne Države Hrvatske, ne dirajući pri tom u temeljna načela prednjih zakona.

Podjedno se ovlašćuje ministar pravosudja i bogoštovlja, da izda jezično pročišćene, sadržajno sredjene i s postojećim državno-pravnim uredjenjem Nezavisne Države Hrvatske uskladjene slogove u prvoj stavci navedenih zakona i da svojom naredbom ukine dotadašnje propise prednjih zakona.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 28. travnja 1942.

Poglavnik:
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXIX-999-Z-1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 29. travnja 1942. broj 95.

ZAKONSKA ODREDBA

o preinaci i nadopuni zakonske odredbe za obranu naroda i države od 17. travnja 1941., zakonske odredbe o priekim sudovima od 17. svibnja 1941. broj LXXXII-148-Z. p.-1941. i zakonske odredbe o pokretnom priekom sudu od 24. lipnja 1941. broj CLXXII-508-Z. p.-1941. sa svim njihovim kasnijim preinakama i nadopunama

§ 1.

Državni nadodvjetnik može po naredbi ministra pravosudja i bogoštovlja podnieti Vrhovnom sudu ništovnu žalbu za obranu zakona proti pravomoćnim osudama ili zaključcima Velikog izvanrednog narodnog suda, izvanrednog narodnog suda, priekog suda ili pokretnog priekog suda, kojima je povriedjen materijalni zakon (§ 337. k. p.).

§ 2.

Za javnu razpravu i za postupak na ništovnou žalbu za obranu zakona (§ 1.) vriede propisi §§ 348., 349. st. 1., 351., 352. st. 1. i 356. st. 1. reč. 1. k. p. s time, da će na razpravi sudjelovati samo Državni nadodvjetnik, dočim se obtuženik, branitelj ni druge osobe ne će obavješćivati o razpravi.

§ 3.

Ako Vrhovni sud nadje, da je podnesena ništovna žalba za obranu zakona na zakonu osnovana, izreći će osudu, da je pobijanim zaključkom odnosno osudom

povriedjen zakon (§ 337. k. p.) i poništit će pobijani zaključak odnosno osudu u cielosti ili djelomično. Ako Vrhovni sud drži, da je ništovna žalba za obranu zakona neosnovana, odbacit će je osudom.

§ 4.

Osudu, izrečenu prema § 3., dostavit će Vrhovni sud obtuženiku i državnom nadodvjedniku.

§ 5.

Ako Vrhovni sud povodom ništovne žalbe za obranu zakona (§ 1.) poništi pobijani zaključak odnosno osudu u cielosti ili djelimično (§ 3.), ministar pravosudja i bogoštovlja može kaznenu stvar uputiti na ponovnu razpravu onom sudu, koji je donio poništeni zaključak odnosno izrekao poništenu osudu.

§ 6.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 28. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXVII-997-Z-1942.

ministar pravosudja i bogoštovja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 29. travnja 1942. broj 95.

ZAKONSKA ODREDBA

o preinaci i nadopuni zakonske odredbe o izpitivanju podrietla imovine i o oduzimanju imovine, stečene nedopuštenim načinom, od 30. kolovoza 1941. broj CCCXVIII-1129-Z. p.-1941 (Narodne novine od 26. rujna 1941. broj 137)

§ 1.

Državno provjerenstvo za izpitivanje podrietla imovine dužno je priepis svake izrečene osude i obustavnog zaključka dostaviti ministru pravosudja i bogoštovlja.

Ministar pravosudja i bogoštovlja može svaku pravnu stvar, koja je konačno riešena osudom ili obustavnim zaključkom Državnog povjerenstva za izpitivanje podrietla imovine, uputiti na ponovni postupak pred Više državno povjerenstvo za izpitivanje podrietla imovine.

§ 2.

Više državno povjerenstvo za izpitivanje podrietla imovine osniva se kod ministarstva pravosudja i bogoštovlja.

Više državno povjerenstvo za izpitivanje podrietla imovine odlučuje u vieću, koje se sastoji od predsjedatelja i četvorice članova. Predsjedatelj i najmanje dvojica članova ovog povjerenstva moraju biti sudci viših redovnih sudova ili predsjednici sudbenih stolova.

Predsjedatelja i članove Višeg državnog povjerenstva za izpitivanje podrietla imovine imenuje ministar pravosudja i bogoštovlja.

§ 3.

Više državno povjerenstvo za izpitivanje podrietla imovine odlučuje prema propisima, koji vriede za postupak Državnog povjerenstva za izpitivanje podrietla imovine, u koliko ovom zakonskom odredbom nije drugačije odredjeno.

Čim bude izrečena osuda ili donesen obustavni zaključak Višeg državnog povjerenstva za izpitivanje podrietla imovine gubi pravnu moć osuda odnosno zaključak Državnog povjerenstva za izpitivanje imovine, donesen u dotičnoj pravnoj stvari.

§ 4.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru pravosudja i bogoštovlja, koji će ujedno mjerodavno tumačiti propise ove zakonske odredbe.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama* i tog dana prestaju vriediti protivni joj propisi.

U Zagrebu, dne 28. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXVIII-998-Z-1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 29. travnja 1942. broj 95.

ZAKONSKA ODREDBA
o poreznom oprostu višaka, postignutih unovčenjem imovinskih predmeta u inozemstvu

§ 1.

Iznimno od propisa čl, 81. do 83. zakona o izravnim porezima ne će se smatrati porezu podložnim dobitkom višci, izkazani u računu razmjere poslovne godine 1942., koji nastanu unovčenjem imovinskih premeta, što se nalaze na području bivše Jugoslavije, a izvan područja Nezavisne Države Hrvatske.

§ 2.

Višcî iz prednjeg paragrafa ne mogu se ni u kojem slučaju dieliti sasvim ili djelomično u obliku dividende, tantijeme ili nagrade bilo koje vrste.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a provedba i mjerodavno tumačenje njezino povjerava se državnom rizničaru.

U Zagrebu, dne 28. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXXIII-906-Z-1942.

Državni rizničar:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 29. travnja 1942. broj 95.

ZAKONSKA ODREDBA

o preinaci i nadopuni zakonske odredbe o predaji nekretnina Redu franjevaca trećoredaca u Zagrebu

§ 1.

U § 1. zakonske odredbe o predaji nekretnina Redu franjevaca trećoredaca u Zagrebu od 29. listopada 1941. broj CCCLXXVII-1907-Z-1941. (Narodne novine od 30. listopada 1941. broj 166) dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Isto tako i nekretnine, upisane u zemljištno-knjižnom uložku broj 390 k. o. Gospić i to čestica kat. broj 2051 Pašnjak tratina kod kuće u Kaniži u površini od 751 č. hv., na imenu i vlastničtvu Državnog erara kraljevine Jugoslavije, predaju se bezteretno u vlastničtvo Redu franjevaca trećoredaca u Zagrebu, Sveti Ksaver.«

§ 2.

§ 2. iza rieči: »provesti« stavljaju se rieči: »brisanje uknjiženog tereta na nekretninama, navedenim u drugoj stavci § 1., i«.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 28. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXXI-1001-Z-1942.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 29. travnja 1942. broj 95.

Temeljem ovlasti ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu br. 3828-42 od 28. III. 1942., podieljene propisom § 7. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. br. CDIV-2038-Z-1941, a savezno s odredbom ove velike župe o najnižim nadnicama za poljodjelske radnike br. 180 Prs. 1941 od 30. srpnja 1941. (Narodne novine br. 95. od 6. kolovoza 1941.) izdajem radi potrebe, da se osigura redovna i uredna proizvodnja na poljodjelskim gospodarstvima, kao i da se zajamči pristojan život radnicima, sliedeću:

OBLASTNU ODLUKU

o nadnicama i plaćama za poljodjelske radnike i za rad sprežnom stokom:

1. Obći uvjeti rada u poljodjelskom gospodarstvu imadu se održati kako je to propisano uvodno spomenutom odredbom ove velike župe o najnižim nadnicama za poljodjelske radnike, poimence točkom 1., 2., 3., 4. i 5. te odredbe.

2. Nadnice propisane točkom 2. odredbe ove velike župe od 30. srpnja 1941. imadu se smatrati i dalje kao najniže nadnice, koje je poslodavac dužan plaćati.

Poslodavci i posloprimci mogu ugovoriti veće nadnice i plaće od najniže dozvoljenih, ali ukupan iznos povećanih nadnica i plaća ne smije nadvisiti najniže odredjene nadnice i plaće za pojedinu vrstu posla za više od jedne trećine.

Ako su plaće i nadnice poljodjelskih radnika bile prije 20. studenoga 1941. veće od najniže propisanih, do-

zvoljeno je povećati ih do jedne trećine iznosa, koji je plaćen 20. XI. 1941.

3. Plaće obrtničkog osoblja na veleposjedima, upravljača traktora, kočijaša, volara, kravara, svinjara i ostalih slugu, koji su plaćeni mjesečno, dozvoljava se povećati za 30% uzevši za podlogu beriva, koja su primali u gotovom novcu prije 20. studenoga 1941.

Ako dio plaće u gotovom iznosi manje od jedne trećine vriednosti ukupnih beriva u naravi i novcu dozvoljeno je povisiti dio plaće, koji se prima u gotovom novcu na Kn 400 mjesečno bez obzira, dali će se time taj dio plaće povećati preko 30%.

4. Za poljodjelske radnike, koji budu stupili u posao savezno naredbi u pogodnostima poljodjelskih radnika, zaposlenih putem javnih ureda rada br. 673-Z-1942 od 20. ožujka 1942. ustanovit će se najprije najniža nadnica i plaća u novcu, kako je propisano točkom 2. odredbe ove velike župe od 30. srpnja 1941. za nadnicu uz hranu, pa se zatim izračunava iznos najviše dozvoljene nadnice i plaće prema točki 2. ove odluke.

Ako se s pojedinim radnikom ili skupinom radnika ove vrsti sklapa pogodba za prosječnu nadnicu u gotovom bez obzira na vrst poslova, ta prosječna nadnica za ženske uobće, a za muškarca do 16. god. može biti najviša Kn 40.—, a za muškarca iznad 16 god. najviše 50 Kn s time, da je poslodavac obvezan dati uz tu nadnicu stan i hranu u naravi. Kad je nadnica radnika, spomenutih u ovoj točki, ugovorena u žitu ili ostalim plodinama, kako to predvidja § 3. naredbe o pogodnostima poljodjelskih radnika, zaposlenih putem javnih ureda rada, odredjuje se omjer izmedju vriednosti nadnica i vriednosti pojedinog proizvoda prema uredovno odredjenim cienama zemaljskim plodinama i vrieme, kad je rad vršen.

5. Rad sa sprežnom stokom, uključivši da vlastnik stoke daje kola, strojeve, ratilo i orudje, imade se ovako plaćati:

a) nadnica, uključivo i naplata za jednog odraslog goniča, koji je dužan osobno raditi posao za koji je sprega najmljena, a bez hrane za spréžnu stoku i goniča jest za:

	cio dan:	pol dana:
konjarski dvopreg, težki konji	480.— Kn	268.— Kn
konjarski dvopreg, laki konji	420.— „	252.— „
volarski dvopreg	340.— „	204.— „
kravarski dvopreg	260.— „	156.— „
konjarski jednopr., težki konj	300.— „	180.— „
konjarski jednopr., laki konj	240.— „	144.— „

Ako poslodavac daje krmu za sprežnu stoku i hranu goniču umanjuje se gornja ciena rada za četvrtinu.

b) za posao izvršen po jednoj kat. rali, t. j. 1.600 čhv. bez krme za stoku i hrane goniču:

oranje ledine i djetelišta	Kn	600.—
oranje duboko i zaoranje staj. gnoja	„	500.—
oranje plitko, prašenje, zaoranje sjemena	„	400.—
brananje preorane ledine i djetelišta	„	200.—
brananje dubokog oranja	„	160.—
brananje poslije sjetve i usjeva u proljeće	„	120.—
sjetva kukuruza sijačicom	„	80.—
okapanje sprežnim okapačem, čarom	„	180.—
ogrnjivanje krumpira duboko	„	180.—
ogrnjivanje kukuruza plitko	„	160.—
livade brananje jednosmjerno	„	160.—
livade brananje u dva smjera okomito	„	250.—

6. Tko se ogrieši proti odredaba ove odluke, kaznit će se po propisu § 11. zakonske odredbe o osnivanju i

djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica zatvorom do šest mjeseci i novčanom kaznom od 500.000.— Kuna. Za vodjenje postupka i izricanje kazne nadležna je ova velika župa s time, da nezadovoljnoj stranci pristoji pravo žalbe na Državni ured za oblikovanje ciena i nadnica u Zagrebu.

Podčinjene oblasti i općinska poglavarstva imadu ovu odluku odmah proglasiti s time, da stupa u kriepost danom proglašenja. Nakon objave u Narodnim novinama,* stupa na snagu bez obzira, da li je bila drugim načinom proglašena.

Varaždin, 20. travnja 1942.

Veliki župan Velike župe Zagorje:

Uroić, v. r.

Broj: 4.500-1942.

* Narodne novine od 29. travnja 1942. broj 95.

Službeni doplatak školskim nadzornicima

Prema predvidjenoj potrebi odredjujem, da se imenovanim školskim izvjestiteljima kod velikih župa, kotarskim i gradskim školskim nadzornicima, te vršiteljima nadzorničke službe izplaćuje za težu i odgovorniju službu po 500.— Kuna mjesečno od 1. siečnja 1942. iz proračuna Nezavisne Države Hrvatske za godinu 1942.*

U Zagrebu, dne 20. ožujka 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: 10623-1942.

*** Narodne novine od 30. travnja 1942. broj 96.**

OBLASTNA ODLUKA

o ustanovljenju najniže i najviše plaće i nadnice za poljodjelske radnike na području velike župe Vuka

§ 1.

Na temelju § 7. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. br. CDIV-2038-Z-1941 i ovlaštenja ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu, Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 28. III. 1942. broj 3828-1942 odredjuju se na području velike župe Vuka najniže i najviše plaće i nadnice za poljodjelske radnike, koje su obvezatne kako za poslodavce, tako i za posloprimce (radnike).

§ 2.

Poljodjelski se poslovi, za koje se plaća nadnica bez hrane, diele po ovoj odluci u četiri grupe; i to:

1. Lakši poslovi u polju, vinogradu i voćnjaku kao što su: pljevljenje, vodjenje konja, svi lakši vrtni poslovi, prevrtanje kukuruza, rešetanje žitarica, pljevljenje loze, zalamanje, vezanje, branje grožđa i slično.

2. Srednji težki poslovi kao što su: kopanje, kupljenje siena, vezanje žita, djubrenje, branje kukuruza, rezanje kukuruzovine, vezenje lana, čupanje graha, krunjenje kukuruza, nošenje pljeve kod vršitbe, kolčenje i kopanje jama u vinogradu, okapanje vinograda, prenašanje groždja, sadjenje šume i slični poslovi.

3. Težki poslovi kao što su: košnja svih zelenih trava, djetelina, grahorice, livada, čišćenje šamčeva, nošenje vreća, košnja žita i industrijskog bilja, bacanje snoplja, svi poslovi oko vršitbe, prskanje i sumporenje loze i slično.

4. Kalamljenje i rezanje vinograda.

§ 3.

1. Za poslove navedene u §-u drugom ove oblastne odluke imaju se plaćati nadnice prema sliedećoj skali.

I. mužkarci i ženske od 14—17 i iznad 60 godina 30—40 Kuna, od 17—20 godina 40—50 Kuna, od 20—60 godina 50—60 Kuna;

II. mužkarci i ženske od 35—45 i iznad 60 godina 35—45 45—50 60—70 Kuna;

III.mužkarci i ženske od 17—20 i iznad 60 godina 55—60 75—85 Kuna;

IV. mužkarci 90—110

2. Ove nadnice računaju se za deset sati rada dnevno. Za više ili manje sati rada ima se nadnica razmjerno povećati ili smanjiti. Radovi traju u načelu od izlazka do zalazka sunca.

3. Dali će se plaćati veća ili manja nadnica propisana u prednjoj skali za izvjesnu kategoriju, zavisi od fizičke i stručne sposobnosti radnika, da li su stalno ili dulje vremena zaposleni na jednom gospodarstvu, zatim od vrste tla i kulturnog stanja usjeva; konačno će to

zavisiti i od ponude i potražnje ljudske radne snage u dotičnom kraju.

4. Naročito dobrim radnicima može poslodavac pored napried navedenih nadnica plaćati i premiju u iznosu od 10% od veće nadnice, propisane za dotičnu kategoriju i obratno, slabijim radnicima može smanjiti nadnicu do 10%.

5. Umjesto zasluženih nadnica mogu radnici uposleni preko ureda rada primit od poslodavca za sebe i za svoje članove obitelji, koji žive s njima u zajedničkom kućanstvu, mjesto novca zemaljske plodine u naravi, i to najviše u onim količinama, koje se prema propisima ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu, osiguravaju za svaki pojedini proizvod kao godištnja obskrba proizvodjača i članova njegove obitelji.

6. Domaći radnici mogu takodjer primiti od poslodavca u ime zarade mjesto novca zemaljske proizvode, kako je to napried navedeno za sezonske radove, ukoliko je to uobičajeno, kao što je to slučaj kod risa, vršitbe, branja kukuruza i sličnih radova.

7. Omjer izmedju novca i vriednosti pojedinog proizvoda ustanovljen je maksimiranim cienama zemaljskih proizvoda.

8. Ako radnik želi da jedan dio nagrade dobije u naravi, mora postupiti po uputi za izvršenje naredbe o pogodnostima poljodjelskih radnika, zaposlenih putem javnih ureda rada, broj 673-Z-1942. od 20. III. 1942., objavljenoj u Narodnim novinama broj 67 od 23. III. 1942., a izdanoj od strane Glavne uprave posredovanja rada Zagreb pod brojem 363—1942. god. — 6. od 18.

III. 1942. Ovo vriedi samo za slučaj, da je poslodavac u mogućnosti, da dade nagradu u naravi.

9. Stranim radnicima, zaposlenim putem javnih ureda rada, pripada stan i hrana u naravi prema ustanovljenim običajima i mjestnim prilikama, dok domaćim radnicima to ne pripada.

§ 4.

Za poljodjelske poslove u akordu dužni su poslodavci plaćati ove nagrade za pojedine poslove, i to: ili u novcu, ili u naravi, ili na dio (ris) kako sliedi:

1. Za košnju žitarica i sočivica kosom zajedno sa skupljanjem, vezanjem i slaganjem u krstove po jednom kat. jutru 100 (sto) kg. dotične žitarice, odnosno sočivice.

Ako vlastnik kosi sam sa kosačicom, tada dobivaju radnici 50 kg po 1 kat. jutru, za sve preostale poslove.

2. Za košenje livade i djeteline kosom po 1 kat. jutru 120—140 Kn.

3. Tri puta kopanje kukuruza, branje i spremanje u čardak, te sječa i vezanje kukuruzovine na ris 1/6—1/7 priroda kukuruza.

4. Berba kukuruza i unošenje u čardak na ris 1/16 od nabranog kukuruza.

5. Vadjenje šećerne repe, čišćenje odsiecanje glava, stavljanje na gomile i pokrivanje s odrezanim lišćem po 1 kat. jutru 1.000 Kuna.

6. Vadjenje stočne repe, čišćenje, odkidanje lišća, slaganje u gomile i pokrivanje s lišćem po 1 kat. jutru 600 Kuna.

7. Prva kopnja kukuruza sa prorjedjivanjem nakon što se opara s kopačicom Kn 200 po kat. jutru, druga kopnja kukuruza nakon paranja s kopačicom Kuna 170 po kat. jutru; treća kopnja kukuruza nakon paranja s kopačicom Kn 80—100 po kat. jutru.

8. Sječa, vezivanje i slaganje kukuruzovine na kupove Kn 180—220 po 1 kat. jutru.

9. Razčupavanje šećerne repe, te prva i druga kopnja Kn 1.800 po 1 kat. jutru.

10. Razčupavanje, te prva i druga kopnja stočne repe Kn 1.000 pó 1 kat. jutru.

11. Za rezanje konoplje i vezanje osušene konoplje u snopove od 6 cola ima se plaćati po kat. jutru:

a) za konoplju posijanu u razmaku od 4½ ciela u akordu Kn 800—900.

b) za konoplju posijanu u razmaku od 7 cola u akordu Kn 750—850.

c) za konoplju posijanu u razmaku od 9 cola u akordu Kn 600—700.

12. Za čupanje lana po kat. jutru Kn 1.250—1.350.

13. Za vršitbu svih žitarica plaća se radnicima (izuzev ulagaće i dvoritelje stroja) 3.5% ukoliko se ne radi u nadnicu.

14. Izradba gorivog drva za jedan prostorni metar s pripadajućim panjevima i granjem Kn 40, a 50 Kn bez panjeva i granja.

15. Nagrade vincilirima.

Vinogradari moraju plaćati za obradjivanje vinograda (ogrtanje) rezanje, kolčenje, četiri kopanja, 4 vezanja, 4 prskanja, prvo zalamanje, drugo zalamanje sa kidanjem zaperaka, izgrtanje, krunjenje, prešanje i zagrtanje) po 1 kat. jutru 8.000 (osam tisuća) Kuna.

Vinogradari mogu vincilirima u naravi dati žito, vino i rakiju, ali se vriednost ovih proizvoda ima odbaciti od iznosa od 8.000 Kn, računajući isto po cieni utvrdjenoj po Državnom uredu za oblikovanje ciena i nadnica.

16. Preporučuje se kako poslodavcima tako i radnicima rad u akordu.

17. Radnik, koji želi da jedan dio nagrade primi u naravi, mora postupiti kako je napried navedeno u § 3. točka 8.).

18. Za radnika, koji radi na dio ili za nagradu u naravi, važe propisi navedeni u §-u 2. točka 4., 5. i 6. ove oblastne odluke.

§ 5.

Za stalne godištnje sluge (deputatiste) dužni su posjednici gospodarstva plaćati ove nagrade:

1. Godištnje u naravi:

a) 15 mtc pšenice,

b) 14 prostornih metara drva,

c) 1 kat. jutro zemljišta za kukuruz, ili 20 mtc kukuruza u klipu,

d) 200 čhv. zemljišta za bašće,

e) 12 litara petroleja,

f) 12 kg soli.

2. Dnevno 2 litre mlieka, i to 1 litru bezuvjetno u naravi, a za jednu litru može se dati odšteta u novcu.

3. Liečnika, liekove i bolničko liečenje.

4. Stan, sastojeći se od sobe, kuhinje i smočnice.

5. Pravo držanja krmače s podmlatkom, te tovljenje o hrani deputatiste.

6. Pravo držanja peradi o hrani deputatiste.

7. Godištnje u novcu Kuna 3.800.

8. U koliko radnici primaju prema obćim prilikama manje količine od gore navedenih u žitu, kukuruzu i drvima, plaća u novcu povisuje se razmjerno prema prodajnoj maksimalnoj cieni, utvrdjenoj od strane Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica za ove predmete, odnosno u koliko primaju veće količine u naravi, smanjuje se razmjerno plaća u novcu.

9. U koliko deputatisti žele, mogu zadržati dosadašnja beriva u naravi i novcu mjesto gore odredjenih.

10. Beriva deputatista, koji obavljaju samo lakše poslove (kao: poljari, noćobdije i slično), a koji nisu u stanju obavljati ni srednje težke poslove uslied invaliditeta, odredjuju se medjusobnom pogodbom.

11. Za deputatiste vriede takodjer propisi navedeni u §-u 2. točka 4., 5. i 6.

§ 6.

Radnicima-mjesečarima dužni su posjednici gospodarstva plaćati ove nagrade:

1. Mladićima od 14—18 god. mjesečno 1.050—1.250 Kuna prema godištnjoj dobi i duljini radnog dana;

2. kravarima, volarima i kočijašima mjesečno 1.300—1500 Kuna prema godištnjoj dobi i duljini radnog dana.

§ 7.

Radno vrieme:

1. Prema odredbi Državnog ravnateljstva za prehranu br. 3820 od 29. lipnja 1941. stavljene su izvan snage sve dosadašnje odredbe o ograničenju radnog vremena za poljodjelske radnike za vrieme obnavljanja* svih poljodjelskih poslova kao što su: košnja, vršitba, oranje, kopanje, usjeva, sjetva i slično, te prema tomu svi radnici — nadničari radit će od zore do mraka.

Stalne godištnje sluge i mjesečari imadu osim toga obaviti čišćenje staje, timarenje i hranjenje stoke prije izlazka i poslije zalazka sunca.

2. Za iznimni rad, koji nadničari moraju nuždno vršiti uslied vremenskih prilika nedjeljom i blagdanom nadnica se povisuje za 25%.

3. Daje li poslodavac prema sporazumu radnicima i hranu, ova mora biti dobra po kakvoći i po količini, pri čemu se mora uzeti u obzir vrst i trajanje rada.

4. U slučaju gdje radnik prima stan i hranu u naravi, smanjuje se predvidjena nadnica sa 15—20 Kuna.

---

* obavljanja (?)

§ 8.

Obavljanje poslova.

Svi poslovi imaju se vršiti marljivo i savjestno prema uputama vlastnika, odnosno njegovih zamjenika, a svako izigravanje smatrat će se sabotažom, te suditi i kažnjavati po pokretnom priekom sudu.

Pojedinačni sporovi, koji se odnosne na privatnopravna potraživanja, spadaju u smislu odredaba § 1. st. 2. točka 1. i § 433. zakona o radnjama u djelokrug izbranih odbora (sudova dobrih ljudi), odnosno redovnih sudova. Za postupak kod izbranih odbora (sudova dobrih ljudi) vriede propisi uredbe o izbranim odborima od 3. VII. 1936. br. II.-25.000-U.

§ 9.

Odkazni rokovi:

U normalnim odnosima može se odkazati mjesečarima svakog 1. i 15. u mjesecu sa 15. dnevnim odkaznim rokom, a godištnjim slugama 12. veljače i 12. kolovoza sa 6 nedjeljnim rokom, inače prema odredbama služinskog reda za ladanje.

§ 10.

Dosadašnje nadnice i plaće.

U koliko su do sada deputatisti i mjesečari primali veću nadnicu bilo u naravi ili u novcu, imadu zadržati dosadašnja primanja, koja su za njih povoljnija.

§ 11.

Vrieme plaćanja.

Nadničari se plaćaju unutar tjedna, kada je posao svršen, inače koncem tjedna, a plaće mjesečnih namje-

štenika koncem mjeseca. Godištnje plaće plaćaju se četvrt-godištnje unazad, a naturalije četvrt-godištnje unapried, u koliko nije sporazumom izmedju poslodavca i radnika, odnosno namještenika, drugačije uredjeno.

§ 12.

Radovi sa zapregom i oračim traktorom.

Za prievoz kolima s teretom može vlastnik tražiti 350 Kuna za plitko oranje, a 400 Kuna za srednje oranje po 1 k. j. oranice.

Za oranje traktorom može vlastnik tražiti za plitko oranje najviše 400 Kuna, za srednje duboko oranje Kuna 450, a za duboko oranje 500 Kuna za 1 k. j. oraće zemlje.

Za prievoz kolima s teretom može vlastnik tražiti za udaljenost od 8 km najviše 20, a za veće udaljenosti 15 Kuna po jednom predjenom kilometru na dobrom putu, a na lošem blatnjavom putu u prvom slučaju 25 Kn, a u drugom 20 Kn po 1 km, sve za tovar od 1000 kg, odnosno za dva prostorna metra drva.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po §-u 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. br. CDIV-2038-Z-1941. preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. br. XV-104-1942.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

---

* Narodne novine od 30. travnja 1942. broj 96.

Razlozi:

Ova župa preizpitala je predložene kalkulacije i izvorna dokazala, te ostale činbenike za oblikovanje nadnica, te je nakon toga ustanovila ciene i uvjete, kako je to u ovoj odluci navedeno.

U Vukovaru, 20. travnja 1942.

Veliki župan
Velike župe Vuka u Vukovaru:

Dr. Elicker, v. r.

Broj: 7856-1942.

ZAKONSKA ODREDBA*
o preinakama i nadopunama zakona o osiguranju radnika od 14. svibnja 1922.

§ 1.

U § 3. zakona o osiguranju radnika briše se u cielosti stavka 5., a dosadašnja stavka 6. postaje stavkom 5.

§ 2.

U § 4. zakona o osiguranju radnika preinačuje se stavka 1. točka 1., 2. i 3. i glasi:

»Izuzete su iz obveze osiguranja za slučaj iznemoglosti, starosti i smrti one osobe:

1. koje su navršile 65. godinu života i uživaju rentu za iznemoglost ili starost po ovom zakonu;

2. koje su osigurane po zakonu o mirovinskom osiguranju namještenika kod Mirovinskih zavoda za namještenike.«

§ 3.

U § 6. zakona o osiguranju radnika dodaje se nova stavka 1., koja glasi:

»Izuzeti su iz obveze osiguranja uobće namještenici stranih diplomatskih predstavničtva u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i namještenici medjunarodnih povjerenstva, u koliko su inozemni pripadnici, kao i one osobe, koje uživaju u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj pravo eksteritorialiteta.«

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 13. svibnja 1942. broj 106.

Dosadašnje stavke 1., 2., 3., 4., 5. i 6. postaju stavke 2., 3., 4., 5., 6. i 7. istoga paragrafa.

§ 4.

§ 9. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Ministar udružbe može propisati, da su poslodavci, koji u svom poslu (obrtu, poduzeću) zaposluju obično više od 5 na osiguranje za slučaj nesreće obvezanih radnika ili namještenika, ili koji upotrebljavaju u svome poslu strojeve tjerane motornom snagom, obvezani, da svoj posao prijave na propisanom obrazcu nadležnom mjestnom organu Središtnjice osiguranja radnika i to u roku od 14 dana, od kada je posao započeo ili od kada je posao postao obvezan na prijavu, odnosno od kada je brod dobio pravo na domaću zastavu.

Poslodavac je u svakom slučaju dužan u roku od 8 dana prijaviti istomu mjestnom organu svaku promjenu u poslu, koja utječe na visinu prinosa za slučaj nesreće.

U istom roku ima poslodavac prijaviti i prestanak posla.

Kod pomorskog brodarstva vriedi kao promjena u poslu, koju treba prijaviti, i stavljanja broda u službu.

Ako se brod nalazi u inozemstvu, rok za prijavu teče od dana, kada je poslodavac saznao za promjenu.«

§ 5.

U stavci 1. § 11. zakona o osiguranju radnika iza točke 2. dodaje se nova točka 3., koja glasi:

»3. razliku izmedju izplaćenih podpora po stvarnoj zasłužbi i pdopora, koje bi osiguraniku pripadale po prijavljenoj zaslužbi, ako je prijavljena niža zaslužbina

ili ako nije u zakonskom roku prijavljeno njezino povišenje, i to za bolest, koja je nastala prije podnesene izpravne prijave o stvarnoj zaslužbi, odnosno prije zakašnjele prijave o promjeni zaslužbine.«

Dosadašnje točke 3. i 4. stavke 1. postaju točke 4. i 5. stavke 1. istoga paragrafa.

§ 6.

Na kraju stavke 1. § 12. zakona o oisguranju radnika brišu se rieči »vreme duže od četrnaest (14) dana« i umjesto toga stavlja se »razdoblje dulje od mjesec dana«.

§ 7.

Na kraju stavke 2. § 15. zakona o osiguranju radnika umjesto točke stavlja se zarez i dodaje rieči: »a kod Namješteničkoga osiguranja »Merkur« u Zagrebu i članskom izkaznicom«.

§ 8.

Stavka 4. § 19. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Propis ovoga paragrafa ne vriedi za poslodavce, vlastnike pomorskih brodova, koji nemaju više od 50 brutto-tona zapremine, niti se mogu kretati s pomoću pare i strojnoga pogona, kao ni za poslodavce, vlastnike brodova pomorskoga ribarstva, ako su ovi brodovi bez parnoga ili strojnoga pogona ili ako imaju samo pomoćni motor.«

§ 9.

Stavka 7. § 23. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Za ukrcane mornare na plovitbi izvan voda Nezavisne Države Hrvatske Središtnjica osiguranja radnika odredit će u svom naputku, s obzirom na smanjene pomoći za trajanja ukrcanja, i manji prinos za to vrieme.«

§ 10.

Stavka 1. § 27. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Prinosi za osiguranje u slučaju iznemoglosti, starosti i smrti plaćaju se prema osiguranoj nadnici (§ 21.) osigurane osobe i ne mogu biti tjedno manji od 24% niti veći od 36% od osigurane nadnice. Visinu postotka propisuje ministar udružbe po priedlogu Središtnjice osiguranja radnika, ali prinosna stopa za razdoblje od 6 godina, računajući od dana, kada ova zakonska odredba zadobije pravnu moć ne može prieći zakonom odredjeni najniži postotak.«

§ 11.

U § 28. zakona o osiguranju radnika dodaju se nove točke 5. i 6., koje glase:

»5. za liečenje osiguranika u cilju sprječavanja iznemoglosti u smislu propisa § 72., a u granicama sredstava za taj cilj odredjenih.

6. za stvaranje zaklade za podupiranje osoba, koje radi kasnijega provodjenja grane osiguranja za iznemoglost, starost i smrt nisu mogle steći po ovom zakonu pravo na rente za iznemoglost ili starost.«

§ 12.

§ 29. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Prinosi za osiguranje u slučaju nesreće imaju se plaćati prema osiguranoj nadnici osiguranih osoba (§ 21.) i prema prinosnoj stopi poslovne skupine, u koju posao spada.

Za osiguranje poljodjelskih radnika kod poljodjelskih strojeva i za osiguranje ostalih vrsta radnika, koji bi se osigurali pod posebnim uvjetima, izdat će ministar udružbe posebne propise o odmjerivanju prinosa.«

§ 13.

§ 30. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Prinosi za slučaj nesreće moraju biti po načelima tehnike osiguranja dovoljni za glavnično pokriće svih obveza, koje na temelju ovoga zakona proiztječu iz podpora, odredjenih u glavi XI., za pokriće upravnih troškova, u koliko ih ne snosi država, kao i za stvaranje sigurnostne pričuve, kojoj će visinu propisati ministar udružbe, a koja ne će nadmašiti 10% pričuva, potrebnih za porkiće zakonskih obveza Središtnjice osiguranja radnika u osiguranju za slučaj nesreće.«

§ 14.

§ 31. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Za odredjivanje prinosa za osiguranje u slučaju nesreće diele se poslovi u poslovne skupine:

U I. (prvu) poslovnu skupinu spadaju svi poslovi, u kojima je zaposleno 5 (pet) ili manje na osiguranje obvezanih osoba, i u kojima se ne radi sa strojevima tjeranih motornom snagom, kao i članovi Namješteničkoga osiguranja »Merkur«.

U II. (drugu) poslovnu skupinu spadaju poslovi, u kojima se radi sa strojevima, tjeranim motornom sna-

gom, ili u kojima je zaposleno više od 5 (pet) na osiguranje obvezanih osoba, a koji nisu sadržani u popisu poslovnih grana veće opasnosti.

U III. (treću) poslovnu skupinu spadaju poslovi, koje ministar udružbe na priedlog Središtnjice osiguranja radnika naredbom uvrsti u poseban popis poslovnih grana veće opasnosti.

Ministar udružbe na priedlog Središtnjice osiguranja radnika naredbom će propisati visinu prinosnih stopa za pojedine poslovne skupine tako, da prinos ni u kojem slučaju ne može biti veći od 8% od osigurane nadnice, a isto tako može ministar naredbom mienjati gornju podjelu u poslovne skupine, ako obterećenje zbog većega broja nesreća učini takvu promjenu potrebnom.

Način, kako se ima odredjivati pripadnost poslova poslovnim skupinama, kako se ima odredjivati prinosna stopa za poduzeća, koja se sastoje iz poslova različitih poslovnih skupina, i kako se imaju odredjivati dodatni prinosi za poslove, u kojima je uslied nedovoljnih zaštitnih mjera broj nesretnih slučajeva i njihovo obterečenje znatno veće nego u drugim poslovima iste vrste, ili u kojima u odredjenom roku nisu izvršene propisane zaštitne mjere, propisuje ministar udružbe istom naredbom, kojom izdaje popis poslovnih grana veće opasnosti.«

§ 15.

§§ 33. i 34. zakona o osiguranju radnika brišu se u cielosti.

§ 16.

U § 36. zakona o oisguranju radnika dodaje se nova stavka 3., koja glasi:

»Dio prinosa, koji je u gotovu novcu poslodavac odbio od zaslužbine osiguranika, smatra se imovinom povjerenom poslodavcu.«

§ 17.

U § 38. zakona o osiguranju radnika dodaje se nova stavka 2., koja glasi:

»Ovakvo vrieme bolovanja ne će se računati kao vrieme osiguranja, potrebno za stjecanje prava na bolestničke podpore (§ 45. i 46.), niti za uživanje prava na najmanju zakonsku bolestničku podporu na temelju zaštitnog vremena (§ 56. st. 1.), bez obzira, da li je bolestnik kroz to vrieme bio prijavljen kao osigurani član ili nije bio prijavljen.«

§ 18.

§ 45. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Članovi, osigurani za slučaj bolesti, kada se razbole imaju pravo najmanje na ove podpore:

1. na bezplatnu liečničku pomoć (§ 150.), dok traje bolest uzastopce za pedeset i dva tjedna, pa i preko toga, za vrieme za koje im pripada hranarina;

2. na liekove, ljekovita kupanja, ljekovite vode, potrebne zavoje i pomoćne sprave za liečenje prema odredbi uredskoga liečnika, takodjer bezplatno kroz pedeset i dva tjedna, ali ove pomoćne sprave mogu se ostaviti bolestnim članovima i preko toga vremena sve dotle, dok su im potrebne;

3. na hranarinu u iznosu od $^2/_3$ (dvie trećine) osigurane nadnice dnevno, ako je bolest skopčana s nesposobnošću za rad, i to počevši od četvrtoga dana nesposobnosti za rad pa dok ona traje, ali najdulje kroz dvadeset i šest tjedana. Preko toga roka, ali najdulje

do konca pedest i drugoga tjedna od početka hranarine, pripada hranarina samo onim osobama, koje su u posljednjoj godini prije oboljenja bile osigurane za slučaj bolesti najmanje šest mjeseci ili u posljednje dvie godine prije oboljenja ukupno dvanaest mjeseci;

4. na pomoći u slučaju porodjaja po § 49.;

5. za članove obitelji (§ 45.a), kada se ovi razbole, ako žive na području Nezavisne Države Hrvatske u zajedničkom kućanstvu s osiguranikom i sami ne priradjuju:

a) u uslučaju bolesti: na bezplatno liečenje, liekove i potrebne pomoćne sprave za liečenje dotle, dok je i osigurani član ovlašten tražiti podpore po ovom paragrafu;

b) u slučaju porodjaja na pomoći označene u § 49.;

6. u slučaju smrti osiguranika na ukopninu, i to u trideseterostrukom iznosu osigurane nadnice.

Nitko nema pravo na hranarinu za ono vrieme, za koje mu prema postojećim zakonskim propisima u slučaju bolesti pripada pravo na plaću ili nadnicu od poslodavca, dok se je dužan liečiti po uputama u mjestu svoga redovitog boravka (zaposlenja).

Namještenicima, osiguranim kod mirovinskih zavoda za namještenike, kao i onima, koji bi bili obvezani na mirovinsko osiguranje, da nisu iz njega izuzeti po točki 1., 6., 7. i 8. § 3. zakona o mirovinskom osiguranju namještenika, ako se na njihov službovni odnos i ne protežu propisi obrtnog zakona, ne pripada pravo na hranarinu dok su se dužni po uputama liečiti u mjestu svoga redovitog boravka (zaposlenja), i to za ono vrieme, za koje im po posebnim propisima ili skupnim ugovorima pripada pravo na plaću od poslodavca, ali

ovo ograničenje ne može trajati dulje od dvanaest tjedana.«

§ 19.

Iza § 45. zakona o osiguranju radnika dodaje se novi § 45.a), koji glasi:

»Pod članovima obitelji u smislu toč. 5. st. § 45. imaju se razumjeti:

a) zakonita žena osiguranikova, a nezakonita žena samo onda, ako živi u zajedničkom kućanstvu s osiguranikom neprekidno, i to ako nema s njime djece bar dvie godine, ili bar jednu godinu, ako je s osiguranikom rodila diete, koje je osiguranik kod matične oblasti priznao za svoje, odnosno čije je očinstvo ustanovio sud;

b) zakonita, u prednjoj točki označena nezakonita, kao i zakonito uzeta pod svoje djeca i pastorčad osiguranikova, te nezakonita djeca osigurane žene, sve do navršene 18. godine života. Za djecu, stariju od 18 godina, ako se nalaze na školovanju ili naukovanju, osiguranik ima pravo na podpore, ali najdulje do navršene 24. godine života. Ako su djeca radi tjelesne ili duševne mane trajno nesposobna za priradjivanje, podpore će im se davati bez obzira na starost;

c) roditelji;

d) unuci do navršene 18. godine života.«

§ 20.

U stavci 1. § 46. zakona o osiguranju radnika preinačuje se točka 2. i glasi:

»2. bolestnička podpora ne može trajati dulje od 78 tjedana;«

Na kraju stavke 2. stavlja se, umjesto točke, zarez i dodaje izreka:

»ali može iz sredstava bolestničke grane osiguranja stvarati ustanove, spomenute u toč. 5. § 122.«

§ 21.

Iza § 46. zakona o osiguranju radnika dodaje se novi § 46.a), koji glasi:

»Podpore, označene u §§ 45. i 46. kao i liečenje u vlastitim zavodima i ustanovama pružaju osiguranicima mjestni organi Središtnjice osiguranja radnika u obujmu i na način propisan statutom Središtnjice osiguranja radnika kao i bolestničkim redom (propisnikom), koji će svaki mjestni organ u granicama zakona i statuta Središtnjice osiguranja radnika izdati za svoje područje.«

§ 22.

§ 48. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Novčane podpore izplaćuju se prema osiguranoj nadnici onoga nadničnog razreda, u koji je osiguranik spadao prema svojoj posljednjoj zaslužbini prije početka uživanja podpora.

Ako se osigurana nadnica promieni u toku od 4 tjedna prije početka prava na novčanu podporu, imadu se novčane podpore izplaćivati po nadničkom razredu, koji odgovara prosječnoj zaradi osiguranika u tom razdoblju. Prosječna se zarada dobiva, kad se ukupna svota osiguranih nadnica podieli s ukupnim brojem dana osiguranja u tom razdoblju, pri čemu se i dani uživanja novčanih podpora računaju kao dani osiguranja po onom nadničkom razredu, po kojem je ta podpora izplaćivana.«

§ 23.

U stavci 2. § 49. zakona o osiguranju radnika preinačuje se točka 2. i glasi:

»2. pripomoć za opremu djeteta u iznosu od 450 (četiri stotine i pedeset) Kuna za svako rodjeno diete;«

§ 24.

U stavci 1. § 54. zakona o osiguranju radnika preinačuje se posljednja rečenica i glasi:

»U oba slučaja odredit će ujedno mjestni organ Središtnjice osiguranja radnika trajanje bolničkoga liečenja, koje može početi od prvoga dana oboljenja, a ne može trajati dulje od onoga dana, kada ima prestati zakonom odredjena hranarina.«

Stavka 2. § 54. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Pod istim uvjetima platit će mjestni organ Središtnjice osiguranja radnika i troškove bolničkoga liečenja članova obitelji osiguranikove, ali najviše za 8 tjedana unutar jedne godine.«

Na kraju stavke 5. § 54. zakona o osiguranju radnika dodaje se nova rečenica, koja glasi:

»Ova podpora ne pripada za ono vrieme, za koje osiguraniku prema st. 2. i 3. § 45. ne pripada pravo na hranarinu.«

§ 25.

Na kraju stavke 2. § 56. zakona o osiguranju radnika dodaje se nova rečenica, koja glasi:

»Vrieme, provedeno na vojnoj vježbi, ne će se računati kao vrieme osiguranja, potrebno za stjecanje prava na bolestničke podpore (§§ 45. i 46.), niti za uživanje prava na najmanju zakonsku bolestničku podporu na temelju zaštitnoga vremena po prednjoj stavci.«

§ 26.

Stavka 1. § 59. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Članovi, koji su podpuno izcrpili zakonom odredjenu podporu za slučaj bolesti, mogu zbog iste bolesti ponovno steći pravo na hranarinu samo onda, ako su nakon izcrpljenja podpora bili zaposleni i obvezno začlanjeni kod mjestnoga organa Središtnjice osiguranja radnika bar 6 mjeseci. Pravo na liečničku pomoć i liekove za sebe i za članove svoje obitelji u ovom slučaju ponovno stječe osiguranik novim zaposlenjem, i to za onoliko vremena, koliko je nakon izcrpljenja podpora bio obvezno osiguran. Nakon navršenih 6 mjeseci članstva steče osiguranik ponovno pravo na puni rok podpora po toč. 1., 2., 3. i 5. st. 1. § 45.«

§ 27.

U § 65. zakona o osiguranju radnika preinačuju se propisi pod slovom a), b) i v), pa se na mjesto njih stavlja:

»a) za rentu za slučaj iznemoglosti i starosti, kao i za rentu odnosno odpravninu za slučaj smrti 260 tjedana prinosa;

b) za ukopninu 100 tjedana prinosa.«

§ 28.

Stavka 2. § 66. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Privremeno iznemogli osiguranik, ako je izpunio uvjete iz § 65. sl. a), ima, nakon prestanka prava na hranarinu iz § 45. st. 1. toč. 3., pravo na polovicu te hranarine i na bezplatno liečenje na način propisan u § 45. st. 1. toč. 1. i 2. na teret grane osiguranja za izne-

moglost, starost i smrt, i to najdulje kroz godinu dana. Nakon izminuća toga roka ima i privremeno iznemogli osiguranik pravo na invalidsku rentu sve dotle, dok iznemoglost traje. Osobe, koje u času oboljenja nisu više imale pravo na podpore iz § 45., pa privremeno ili trajno iznemognu sačuvavši stečena prava iz grane osiguranja za iznemoglost, starost i smrt (§ 82.), nemaju pravo na polovicu hranarine uz liečenje na teret ove grane, nego samo na invalidsku rentu.«

Stavka 4. § 66. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Navršetkom 65. godine života osiguranim osobama pripada renta i bez dokaza iznemoglosti kao starostna renta. Ako takve osobe uživaju rentu i za vrieme trajanja rente rade u poslu, koji obvezuje na osiguranje za iznemoglost, starost i smrt, ne mogu tim uposlenjem stjecati nikakvih daljnjih prava u grani osiguranja za iznemoglost, starost i smrt (§ 4. st. 1. toč. 1.), i ako bi prinos stvarno bio plaćen.«

§ 29.

§ 67. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Invalidska i starostna renta u slučajevima, gdje je bilo uplaćeno manje od 500 tjedana prinosa, iznosi godištnje osmerostruki prosječni godištnji prinos.

Ako je uplaćeno 500 ili više tjedana prinosa, iznosi invalidska kao i starostna renta godištnje dvanaesterostruki prosječni godištnji prinos. Za svakih daljnjih 200 tjedana uplaćenoga prinosa povisuje se ova za 10% njezine temeljne vriednosti sve do navršenih ukupno 1500 tjedana osiguranja, tako da najviša moguća renta ne može biti veća od iznosa osamnaesterostrukoga prosječnog godištnjeg prinosa.

Prosječni godištnji prinos za iznemoglost, starost i smrt dobiva se diobom iznosa svih uplaćenih prinosa s brojem godina sadržanih u računskom razdoblju, koje teče od dana, kada je osoba prvi put podpala, odnosno ponovno podpala (§§ 81. i 82.) pod obvezu osiguranja, pa do posljednjega dana osiguranja, koji se računa u prinosno vrieme po § 68. Središtnjica osiguranja radnika izdat će, uz odobrenje ministarstva udružbe, poseban propisnik, u kojem će biti pobliže odredjen način vodjenja očevidnosti trajanja osiguranja, uplaćenoga prinosa za iznemoglost, starost i smrt, te način izračunavanja temelja renta za iznemoglost, starost i smrt. Ako su prinosi plaćeni kroz više od 10 kalendarskih godina, uzima se u obzir za računsko razdoblje samo posljednjih 10 kalendarskih godina prije godine, u kojoj je nastupio osigurani slučaj. Jedino u slučaju, kada na rentu ovlaštena osoba na temelju članske knjižice ili svjedočbe Središtnjice osiguranja radnika može dokazati, da je prosječni godištnji prinos računan za vrieme trajanja osiguranja veći od prosječnoga godištnjeg prinosa za posljednjih 10 godina, uzet će se za računsko razdoblje ukupno trajanje osiguranja po stavci 3.

Ako se zbog smanjenja skupoće prosječna osigurana nadnica svih osiguranih osoba smanji za više nego 10%, ministarstvo udružbe može na priedlog Središtnjice osiguranja radnika odrediti, da se istodobno s promjenom nadničkih razreda snize rente i podpore, odredjene na temelju stranih nadničkih razreda, i da se kod odredjivanja renta po starim nadničkim razredima uplaćeni prinosi računaju s razmjerno smanjenim iznosom.

Isto tako, ako zbog porasta skupoće bude povećana prosječna osigurana nadnica svih osiguranih osoba za

više nego 10%, ministarstvo udružbe može na priedlog Središtnjice osiguranja radnika odrediti, da se istodobno s promjenom nadničkih razreda povećaju i rente i podpore, odredjene na temelju starih nadničkih razreda, i da se kod odredjivanja renta na temelju starih nadničkih razreda uplaćeni prinosi računaju s razmjerno povećanim iznosom.«

§ 30.

§ 68. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»U tjedne prinose broje se samo oni tjedni, za koje je prinos doista plaćen, kao i oni tjedni, za koje je prinos poslodavcu pravomoćno propisan u roku, odredjenom u st. 2. § 44. Osim toga u tjedne prinosa broje se još i oni tjedni:

a) za koje je osiguranik vršio obveznu vojnu službu, ako je o tome podnio mjestnom organu Središtnjice osiguranja radnika dokaz u roku od godine dana nakon izstupa iz vojne službe;

b) za koje je osiguranik uživao hranarinu, podporu za porodilje, bolničku ili lječilištnu njegu po ovom zakonu;

c) za koje osiguranik dokaže u roku, predvidjenom u st. 2. § 44., da je bio zaposlen i obvezan na osiguranje za slučaj iznemoghosti, starosti i smrti.

Vrieme uživanja hranarine, porodiljske podpore ili bolničke odnosno lječilištne njege računat će se s onim nadničkim razredom, po kome je osiguranik te podpore uživao, a vrieme vojničke službe računat će se s onim nadničkim razredom, u koji je osiguranik bio uvršten prije stupanja u vojničku službu, no vojnička služba za vrieme spreme (mobilizacije) ili rata ne će se uobće računati.

Država će naknaditi Središtnjici osiguranja radnika one prinose, koji budu osiguranicima uračunani za vrieme vojničke službe na temelju godištnjega skupnog izkaza Središtnjice osiguranja radnika.«

§ 31.

Stavke 3. i 4. § 69. zakona o osiguranju radnika preinačuju se i glase:

»Invalidske i starostne rente ne mogu se izplaćivati za više od godinu dana od dana podnesene prijave unatrag, a invalidska renta ne može se izplaćivati ni za ono vrieme, za koje je ovlaštenik primao hranarinu po § 45. st. 1. toč. 3. ili poluhranarinu po § 66. st. 2.

Pravo na starostnu rentu počinje danom navršetka 65. godine života i traje doživotno.«

§ 32.

Stavka 1. § 72. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Središtnjica osiguranja radnika i njezini mjestni organi mogu osiguraniku odnosno uživatelju rente umjesto pripadajuće hranarine (§ 45. st. 1. toč. 3.), poluhranarine (§ 66. st. 2.) ili invalidske rente odrediti liečenje u cilju sprječavanja pojava iznemoglosti, odnosno u cilju uzpostavljanja priradne sposobnosti iznemogloga. O načinu, uvjetima i trajanju ovakva liečenja izdat će Središtnjica osiguranja radnika, uz odobrenje ministarstva udružbe, potanje odredbe posebnim propisnikom.«

§ 33.

U stavci 1. § 73. zakona o osiguranju radnika preinačuju se propisi pod slovom b) i v), kao i samo slovo v), i glase:

»b) dječje rente za svako pojedino zakonito ili nezakonito odnosno prije iznemoglosti zakonito uzeto pod svoje diete izpod 16. godine, sve dok diete navrši 16. godinu života, u godištnjem iznosu od ⅓ (jedne trećine) roditeljske rente odnosno roditeljskoga prava na rentu. Za djecu se može u cilju nastavljanja njihova školovanja ili naukovanja dozvoliti renta i nakon njihove 16. godine života do punoljetnosti;

c) odpravnina udovici u jednokratnom iznosu godištnje muževe rente ili njegova prava na rentu u času smrti. Udovici, iznemogloj već u času muževe smrti, pripada pravo tražiti umjesto odpravnine izplatu udovičke rente u visini ⅓ (jedne trećine) muževe rente ili njegova prava na rentu, za vrieme dok iznemoglost traje odnosno doživotno, ako već nema pravo na koju veću mirovinu ili rentu po ovom zakonu. Iznemoglom smatra se udovica, ako je navršila 65. godinu života ili ako zbog bolesti, starosti ili drugih mana nije sposobna, da radom prema svojim snagama i sposobnosti, s obzirom na naobrazbu i dosadašnji svoj družtvovni položaj, priradjuje ni trećinu onoga, što priradjuju tjelesno i duševno zdrave žene iste vrste, a slične naobrazbe u istom kraju.«

Stavka 2. 73. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Dječje rente zajedno s udovičkom rentom ne mogu nadmašiti ukupni iznos rente, na koju bi umrli osiguranik po § 67. imao pravo, ili koju je umrli rentnik uživao. U takvu se slučaju imaju sve rente razmjerno sniziti. Izplaćena udovička odpravnina računa se u tom slučaju kao izplaćena renta za tri godine.«

U stavci 3. § 73. zakona o osiguranju radnika dodaje se nova rečenica, koja glasi:

»Ako bi djeca, koja uživaju rentu, stekla pravo na još jednu rentu za slučaj smrti drugoga roditelja, izplaćivat će im se i dalje samo jedna renta, i to ona veća.«

Na kraju § 73. zakona o osiguranju radnika dodaje se nova stavka 4., koja glasi:

»Nezakonito diete ima pravo na rentu iza otčeve smrti samo:

a) ako ga je otac kod matične oblasti priznao za svoje ili ako je otčinstvo ustanovio sud, te

b) ako se otac cielu posljednju godinu prije svoje smrti brinuo za uzdržavanje djeteta ili ako je bio osudjen da ga uzdržava.«

§ 34.

§ 74. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Udovica — zakonita ili nezakonita — nema pravo na podporu ni na rentu:

1. ako je postala zakonita ili nezakonita žena tek nakon nastupa iznemoglosti ili nakon navršetka 65. godine života muževa;

2. ako je od svoga muža zakonito razstavljena, ili je neposredno prije smrti muževe godinu dana ili više živjela odieljeno od njega, osim ako ima pravo na uzdržavanje, koje joj je sud dosudio. U posljednjem se slučaju odpravnina, odnosno renta plaća godištnje najviše do iznosa uzdržavanja;

3. ako s mužem nije živjela kao nezakonita žena u zajedničkom kućanstvu neposredno prije njegove smrti bar dvie godine, osim ako mu je rodila diete, koje je on kod matične oblasti priznao za svoje ili je njegovo otčinstvo ustanovio sud, i ako se mati brinula za uzdržavanje toga djeteta. U posljednjem je slučaju za stjecanje prava na odpravninu ili rentu dovoljno,

da je zajedničko kućanstvo trajalo bar jednu godinu neposredno prije muževe smrti.

Nijedan član obitelji nema pravo na naknadu, ako je sudskom kaznenom osudom utvrdjeno, da je namjerno prouzrokovao povredu osiguraniku uslied koje je ovaj umro.«

§ 35.

§ 75. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»U koliko dječjim rentama i udovičkom odpravninom odnosno rentom nije izcrpljen najviši iznos tih renta po § 73., ⅓ (jedna trećina) toga iznosa pridjeljuje se roditeljima, ako su iznemogli ili navršili 65. godinu života, a ne uživaju nikakvu veću rentu po ovom zakonu i ako se za njihovo uzdržavanje pretežno brinuo umrli osiguranik, odnosno uživatelj rente.«

§ 36.

§ 76. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Dječje rente počinju prvim danom, koji sliedi iza smrti osiguranika ili uživatelja rente, a prestaju u svakom slučaju s punoljetnošću djeteta.

Udovička renta počinje prvim danom, koji sliedi iza smrti osiguranika ili uživatelja rente, ako bude izričito zatražena u roku od 3 mjeseca od dostave odluke o odpravnini i traje za cielo vrieme iznemoglosti, ali najmanje 3 godine, a udovici starijoj od 65 godina priznata renta traje doživotno. Nakon izminuća roka od 3 mjeseca od dostave odluke o odpravnini ne može se više zatražiti izplata rente umjesto odpravnine.

Renta roditelja počinje danom, kad oni dobiju pravo na nju (§ 75.), i prestaje danom smrti posljednjega

uživatelja te rente, ali može prestati i prije, ako se prilike roditelja tako promiene, da oni više nisu upućeni na podporu.

U svakom slučaju prestaje pravo na rentu smrću uživatelja rente, a pravo udovice na rentu prestaje i njezinom preudajom.«

§ 37.

§ 79. zakona o osiguranju radnika briše se u cielosti.

§ 38.

U stavci 1. § 82. zakona o osiguranju radnika umjesto broja »200« stavlja se broj »260«.

Stavka 3. § 82. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Kao tjedni prinosa u smislu ovoga paragrafa računaju se svi po § 68. uračunivljivi tjedni, kao i vrieme, za koje je osiguranik bio iznemogao u smislu ovoga zakona, ili je uživao rentu uslied nesretnoga slučaja veću od polovice pune rente, te najzad i vrieme, provedeno na vojnoj službi u doba spreme (mobilizacije) i rata.«

§ 39.

U stavci 2. § 85. zakona o osiguranju radnika preinačuje se posljednja rečenica i glasi:

»Ali na takvu djelomičnu naknadu ima povriedjeni samo onda pravo, ako umanjenje njegove priradne sposobnosti iznosi najmanje 20%.«

§ 40.

§ 89. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Udovica (§ 74. st. 1.) nema pravo na udovičku rentu:

1. ako je postala zakonita ili nezakonita žena poslije nesretnoga slučaja;

2. ako je od svoga muža zakonito razstavljena ili je neposredno prije smrti muževe godinu dana ili više živjela odieljeno od njega, osim ako ima pravo na uzdržavanje, koje joj je sud dosudio. U posljednjem se slučaju renta plaća godištnje najviše do iznosa uzdržavanja;

3. ako s mužem nije živjela kao nezakonita žena u zajedničkom kućanstvu neposredno prije njegove smrti bar dvie godine, osim ako mu je rodila diete, koje je on kod matične oblasti priznao za svoje ili je njegovo otčinstvu ustanovio sud, i ako se mati brinula za uzdržavanje toga djeteta. U posljednjem je slučaju za stjecanje prava na rentu dovoljno, da je zajedničko kućanstvo trajalo bar jednu godinu neposredno prije muževe smrti.«

§ 41.

Posljednja rečenica § 92. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Nijedan član obitelji nema pravo na naknadu, ako je sudskom kanzenom osudom utvrdjeno, da je namjerno prouzrokovao povredu osiguraniku uslied koje je ovaj umro.«

§ 42.

Na kraju stavke 1. § 93. zakona o osiguranju radnika dodaje se nova rečenica, koja glasi:

»Ova dopunska nadnica iznosi za stručno neosposobljene radnike, koji su u godini prije nesretnoga slučaja redovito i pretežno stanovali izvan gradova i gradske neposredne okolice, jednu četvrtinu najveće osigurane nadnice.«

Na kraju stavke 3. § 93. zakona o osiguranju radnika umjesto točke stavlja se zarez i dodaje: »dok će se u slučaju porasta skupoće shodno primjenjivati § 67. st. 6.«

Na kraju § 93. zakona o osiguranju radnika dodaje se nova stavka 4., koja glasi:

»Godištnja osigurana zaslužbina povriedjenoga računa se na temelju podataka, koje je poslodavac prijavio u smislu § 10. Središtnjica osiguranja radnika može statutom pobliže propisati način, kako će se izračunavati osigurana godištnja zaslužbina po ovom paragrafu.«

§ 43.

U stavci 2. § 104. zakona o osiguranju radnika preinačuje se točka 5. i glasi:

»5. U pogledu liečenja i izplate poluhranarine privremeno iznemoglih osiguranika (st. 2. § 66.).«

§ 44.

§ 111. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

Izplata rente ili podpore obustavlja se:

1. ako je uživatelj osudjen na zatvor preko jednog mjeseca ili je upućen u popravilište, za vrieme trajanja zatvora ili boravka u popravilištu. Njegovi rodjaci, koji u slučaju njegove smrti imaju pravo na rentu ili podporu, dobivaju za vrieme, dok je uživatelju oduzeta sloboda, rentu ili podporu, koju on uživa, ali ne više od rente, koja im pripada za slučaj njegove smrti. Ako takvih rodjaka nema, obustavljeni obroci se ne izplaćuju nakon prestanka gubitka slobode;

2. ako uživatelj ode u inozemstvu, do njegova povratka; ako se on vrati u roku do godine dana na stalni

boravak, imaju se obustavljeni obroci izlatiti nakon povratka. Ako takav izseljenik dokaže, da je u inozemstvu zaposlen kao najamni radnik ili namještenik, ostaje mu nedirnuto pravo na naknadnu izplatu obustavljenih obroka kroz dvie godine iza izseljenja, iznimno od propisa st. 6 § 109. U istom roku takav izseljenik može odredit, da se dospjeli kao i budući obroci izplaćuju njegovu, punomoći propisno izkazanu punomoćniku u našoj državi, ali je na zahtjev Središtnjice osiguranja radnika dužan pružiti dokaz, da je na životu i da se u inozemstvu nalazi na radu.

Ako je uživatelj rente ili podpore inozemni pripadnik, pa se vrati na stalni boravak u svoju domovinu, renta ili podpora mu se ne će obustaviti, ako dotična država s našim pripadnicima postupa jednako kao sa svojima.

Uživatelju rente ili podpore, koji ode u inozemstvo na stalni boravak, može se na njegov zahtjev i bez obzira na visinu umanjenja radne sposobnosti dati odpravnina, koja odgovara vriednosti rente ili podpore, ali ne više nego trostruki godištnji iznos.

Ministarstvo udružbe može naredbom pobliže odrediti, kako se ima postupati u slučajevima, predvidjenima u ovom paragrafu, a ako se za to ukaže potreba, može odrediti i drugačiji postupak, nego što je u ovom paragrafu propisan.«

§ 45.

Stavka 1. § 112. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»U slučajevima djelomičnog umanjenja priradne sposobnosti, ako trajna renta ne nadmašuje 33⅓ % podpune naknade (§ 85.), može povriedjeni uživatelj rente tražiti, da mu se umjesto rente dade odpravnina.«

Stavka 3. § 112. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Molbe za izplatu odpravnine može Središtnjica osiguranja radnika uvažiti samo na temelju predhodnoga liečničkog pregleda i mišljenja o vjerojatnom trajanju života uživatelja rente.«

§ 46.

U glavi XX. zakona o osiguranju radnika briše se naslov: »Državni nadzor nad izvodjenjem osiguranja« i umjesto toga stavlja se naslov: »Državni nadzor nad provedbom osiguranja i ulaganja njegove gotovine.«

§ 47.

Stavka 2. § 181.zakona o osiguranju radnike preinačuje se i glasi:

»Svi zaključci glavne skušptine, ravnateljstva ili predsjedničtva Središtnjice osiguranja radnika, ako nisu odmah ovršivi, mogu se ovršiti, ako u roku od 30 dana nakon dostave zaključka ministarstvu udružbe ne stigne odobrenje odnosno obustava ovršenja. U istom roku dužna je glavna skupština, ravnateljstvo ili predsjedničtvo Središtnjice osiguranja radnika donositi zaključke u predmetima, za koje to izričito zatraži ministarstvo udružbe.«

§ 48.

Iza § 185. zakona o osiguranju radnika dodaje se novi § 185.a), koji glasi:

»Nadzor nad ulaganjem novčanih sredstava Središtnjice osiguranja radnika obavlja prema postojećim zakonskim propisima Državna riznica.

Naredbu za obavljanje ovoga nadzora izdat će državni rizničar u sporazumu s ministrom udružbe.«

§ 49.

§ 189. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i glasi:

»Iznimno od propisa zakonske odredbe o ukidanju svih poreznih, pristojbenih i biljegovnih (taksenih) oprosta i povlastica od 12. kolovoza 1941. broj CCXXXVIII-1043-Z. p.-1941. oproštene su od svih vrsta biljegovina i pristojba:

1. Sve razprave i izprave, koje se odnose na utvrdjivanje i rješavanje pravnih odnosa po ovom zakonu izmedju Središtnjice osiguranja radnika i njezinih mjestnih organa, te izmedju više nosilaca družtvovnoga osiguranja, zatim izmedju osiguranih članova i poslodavaca, nadalje izmedju poslodavaca i namještenika; isto tako sve poslovne knjige, sve izprave, izkazi, prijave, predstavke i podnesci, koji se po odredbama ovoga zakona izdaju ili podnose; nadalje platežni nalozi, računi, namire, naručbenice, zaključna pisma i slično, kao i doznake, kojima se doznačuju na izplatu zakonske podpore ili rente članovima. I same molbe za izdanje napried spomenutih izprava oproštene su od svih vrsta biljegovina i pristojba (državnih, samoupravnih i slično), a tako isto i namire, kojima osigurani članovi potvrdjuju primitak zakonskih podpora ili renta po ovom zakonu.

2. Sve izprave, dokazala, potvrde, svjedočbe, propustnice za putovanje u slučajevima poziva na liečnički pregled ili na liečenje, ili za putovanje k ustanovama radničkoga družtvovnog osiguranja radi rješavanja i ostvarenja svih zakonsikh prava i slično; izvodi iz matičarskih knjiga rodjenih, vjenčanih ili umrlih; liečničke svjedočbe ili potvrde i t. d., koje su potrebne Središtnjici osiguranja radnika ili njezinim mjestnim

organima, ili osiguranim članovima ili poslodavcima za ustanovljivanje i rješavanje pravnih odnosa po ovom zakonu ili za dokazivanje članskih prava na zakonske podpore ili rente, kao i za njihovo ostvarivanje — dužne su sve javne (sudske, upravne, lučke, konzularne, samoupravne, gradske i občinske, vjerske, matičarske i t. d.) oblasti, ustanove, uredi i zavodi izdavati Središtnjici osiguranja radnika i njezinim mjestnim organima ili osiguranim članovima ili poslodavcima bezplatno i bez traženja naplate bilo kakve biljegovine ili pristojbe (državne, samoupravne, vjerske i slično).

3. Središtnjica osiguranja radnika kao i njezini mjestni organi i blagajne za osiguranje radnika prometnih poduzeća, oprošteni su za sva svoja zemljišta, zgrade, zavode (sanatorije, lječilišta, oporavilišta, kupališta, obdaništa, stanice za naknadno liečenje ozliedjenih, ambulante, ljekarne i t. d.) — dok i u koliko pretežno služe zakonskim svrhama radničkoga družtvovnog osiguranja — od svih vrsta državnih i samoupravnih (gradskih, obćinskih i t. d.) poreza, prireza (nameta) i pristojba (dopunska prienosna pristojba, pristojbeni jednačak).

4. Isto tako oproštene su od svih vrsta poreza, prireza i biljegovina sve podpore i rente po ovome zakonu.«

§ 50.

U glavi XXIII. zakona o osiguranju radnika briše se naslov: »Prelazna naredjenja« i umjesto toga stavlja naslov: »Prelazne i zaključne odredbe iz zakona o osiguranju radnika od 14. svibnja 1922.«, a u vezi s time briše se oznaka: »Glava XXIV.« kao i sam njezin naslov: »Zaključne odredbe«.

§ 51.

§§ 207. i 208. zakona o osiguranju radnika brišu se u cielosti.

§ 52.

§ 209. zakona o osiguranju radnika postaje novi § 207. istoga zakona.

§ 53.

§ 210. zakona o osiguranju radnika postaje novi § 208. istoga zakona.

§ 54.

§ 211. zakona o osiguranju radnika postaje novi § 209. istoga zakona.

§ 55.

§ 212. zakona o osiguranju radnika briše se u cielosti.

§ 56.

§ 213. zakona o osiguranju radnika preinačuje se i postaje novi § 210. istoga zakona te glasi:

»Ovaj zakon zadobiva pravnu moć danom 30. svibnja 1922.«

Prelazne i zaključne odredbe

§ 57.

Dodaje se novi § 211., koji glasi:

»Podpore, koje je priznao bivši Središtnji ured za osiguranje radnika do 10. travnja 1941. na temelju »Pravilnika o stvaranju i upotrebi podpornog fonda za iznemoglost i starost« (Službene novine« od 9. travnja 1938. broj 80-XXVII-200), izplaćivat će se i nadalje po Središtnjici osiguranja radnika svim onim pripad-

nicima Nezavisne Države Hrvatske, koji stanuju na njezinu području.

U koliko potonjima nisu još priznate podpore, može im Središtnjica osiguranja radnika priznati pravo na podporu, ako im takva pripada prema pravilniku o stvaranju i upotrebi podpornog fonda za iznemoglost i starost, i to bez ozbira na broj molitelja i na ukupnu visinu podpora kod pojedinoga mjestnog organa.

Središtnjica osiguranja radnika može prema potrebi, uz odobrenje ministarstva udružbe, izmieniti i dopuniti propise navedenoga pravilnika o stvaranju i upotrebi podpornog fonda za iznemoglost i starost.«

§ 58.

Dodaje se novi § 212., koji glasi:

»Izplata podpora po prednjem paragrafu počevši od 10. travnja 1941. tereti iznos, koji će na Nezavisnu Državu Hrvatsku, odnosno na Središtnjicu osiguranja radnika odpasti prigodom likvidacije imovine bivšega Središtnjeg ureda za osiguranje radnika u Zagrebu. U koliko ta imovina ne bi bila dovoljna za glavnično pokriće tih podpora, pada višak na račun posebne zaklade, koja će nastati odvajanjem iznosa, predvidjenoga u članu 2. pravilnika o stvaranju i upotrebi podpornog fonda od prinosa za iznemoglost, starost i smrt, ubranog počevši od 10. travnja 1941 dalje na području Nezavisne Države Hrvatske, a zaklada će nositi naziv »Mirovinska zaklada za stare i nemoćne radnike.«

§ 59.

Dodaje se novi § 213., koji glasi:

»U koliko medjunarodnim ugovorima ne bude drugačije odredjeno, u tjedne plaćenoga prinosa po § 68.

uračunat će se pripadnicima Nezavisne Države Hrvatske i onaj prinos za iznemoglost, starost i smrt, koji je za njih bio propisan, na temelju zaposlenja prije 10. travnja 1941. godine na onom području bivšega Središtnjeg ureda za osiguranje radnika, koje nije pripalo Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, ako su nakon 10. travnja 1941. godine do kraja 1942. godine ma kroz koje vrieme bili zaposleni na području Nezavisne Države Hrvatske i osigurani kod Središtnjice osiguranja radnika.

Isto tako uračunat će se i zaposlenje prije 10. travnja 1941. na području bivšeg Središtnjeg ureda za osiguranje radnika a izvan granica Nezavisne Države Hrvatske onim njezinim pripadnicima, koji tek s tim zaposlenjem izpunjavaju uvjete za podporu po »Pravilniku o stvaranju i upotrebi podpornog fonda za iznemoglost i starost«, ako se do kraja 1942. godine vrate i trajno nastane na području Nezavisne Države Hrvatske, makar se nakon povratka i ne zaposlili.«

§ 60.

Dodaje se novi § 214., koji glasi:

»Osobama, koje su prema dosadašnjim propisima stekle ili bi stekle pravo na trajne rente za nesretni slučaj, koji se dogodio prije nego što ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, a umanjenje njihove priradne spobonosti iznosi manje od 20%, prestaje pravo na rentu danom 31. svibnja 1942. godine, te će im Središtnjica osiguranja radnika s posljednjim obrokom rente izplatiti i odpravninu u dvogodištnjem iznosu njihova prava na rentu.

U slučaju, da se ovakvoj osobi kasnije, a u uzročnoj vezi s pretrpljenim nesretnim slučajem, zdravstveno

stanje pogorša i umanjenje radne sposobnosti dostigne 20% ili više, priznat će joj se novom odlukom pravo na rentu, obračunavši vriednost primljene odpravnine.«

§ 61.

Dodaje se novi § 215., koji glasi:

»Osobama, kojima je po dosadašnjim propisima pripadalo pravo na rente i podpore iz grane osiguranja za slučaj nesreće i iz grane osiguranja za iznemoglost, starost i smrt, bez obzira da li su te rente i podpore već zatražene i odlukom priznate ili nisu ako se slučaj osiguranja, koji daje pravo na njih, dogodio prije stupanja na snagu ove zakonske odredbe, bit će njihove rente i podpore izplaćene u visini i pod uvjetima dosadašnjih zakonskih propisa.«

§ 62.

Dodaje se novi § 216.,koji glasi:

»Za osobe, koje nakon što ova zakonska odredba zadobije pravnu moć pa do kraja godine 1943. iznemognu, navrše 65. godinu života ili umru, a da nisu navršile propisani rok čekanja od 260 tjedana u osiguranju za iznemoglost, starost i smrt, ali su već navršile rok čekanja od 200 tjedana za invalidsku rentu ili 100 tjedana za rente i podpore za slučaj smrti prema prijašnjim propisima, priznat će se odgovarajuće rente i podpore u iznosu i na način, propisan u glavi X. zakona o osiguranju radnika, ali po propisima, koji su bili na snazi prije zadobivanja pravne moći ove zakonske odredbe.«

§ 63.

Dodaje se novi § 217., koji glasi:

»Rente i podpore iz grane osiguranja za iznemoglost, starost i smrt, koje ne dosižu ni najnižu zakonsku

granicu (§ 77. ZOR-a), povisivat će do zakonske granice sama Središtnjica osiguranja radnika na teret države, pa će glavnično pokriće tih viškova, izračunano po načelima tehnike osiguranja, dostavljati početkom kalendarske godine za sve slučajeve, nastale u minuloj godini, posebnim izkazom ministarstvu udružbe radi unošenja u državni godištnji proračun.«

§ 64.

Dodaje se novi § 218., koji glasi:

»Ovlaštenici na pomoći iz osiguranja za slučaj nesreće i za slučaj iznemoglosti, starosti i smrti po zakonu o osiguranju radnika, koji stanuju na području Nezavisne Države Hrvatske, ako je slučaj, koji je predmet osiguranja, nastupio prije 10. travnja 1941. i ako bi u prieporu iz toga slučaja po dosadašnjim propisima bio nadležan sud radničkog osiguranja izvan područja Nezavisne Države Hrvatske, mogu iznimno od § 107. zakona o osiguranju radnika i § 8. »Pravilnika o uredjenju sudova radničkog osiguranja i sudskom postupku pred njima« pravne liekove u takvim prieporima uložiti kod onoga suda radničkog osiguranja na području kojega se nalazi boravište ovlaštenika u vrieme uručenja odluke, proti kojoj se pravni liek podnosi.«

§ 65.

Dodaje se novi § 219., koji glasi:

»Danom, kada ova zakonska odredba zadobije pravnu moć, prestaju vriediti svi protivni joj zakoski propisi.«

§ 66.

Dodaje se novi § 220., koji glasi:

»Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru udružbe, koji se ujedno ovlašćuje, da izdaje potrebne provdbene naredbe uz ovu zakonsku odredbu.

Ujedno se ovlašćuje ministar udružbe, da odredbe postojećega zakona o osiguranju radnika od 14. svibnja 1922. godine sa svima kasnijim izmjenama pročisti u pogledu jezičnom, a u sadržajnom pogledu sredi i uskladi s ustavnim i zakonskim odredbama Nezavisne Države Hrvatske, ne dirajući pri tome u temeljna načela zakona i u odredbe o pravima članova i dužnostima poslodavaca. Tako pročišćen i sredjen tekst zakona o osiguranju radnika izdat će ministar udružbe naredbom sa zakonskom snagom, kojom će se ukinuti svi dotadašnji zakonski propisi o družtvovnom osiguranju radnika kod Središtnjice osiguranja radnika.«

§ 67.

Dodaje se novi § 221., koji glasi:

»Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć dana 1. lipnja 1942.*

Ministar udružbe može se odmah služiti ovlaštenjem iz § 14. ove zakonske odredbe.«

U Zagrebu, dne 28. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXXII-332-Z-1942.

Ministar udružbe:
Dr. Lovro Sušić, v. r.

Državni rizničar:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 30. travnja 1942. broj 96.

ZAKONSKA ODREDBA
o naučnicima, mladim radnicima i mladim namještenicima

I. OBĆI PROPISI

§ 1.

Naučnici, mladi radnici i mladi namještenici stavljaju se pod posebnu zaštitu po propisima ove zakonske odredbe.

§ 2.

1. Naučnikom u smislu ove zakonske odredbe smatra se ona osoba bez razlike spola, koja izučava jedno od obrtnih ili trgovačkih zvanja, za koja obrtni zakon odredjuje naukovanje s odredjenim trajanjem i sklapanjem pismenog naukovnog ugovora, a koje se naukovanje završava redovito izdavanjem posebne svjedočbe o spremi.

2. Mladim radnikom i mladim namještenikom u obrtu, veleobrtu i trgovini smatra se svaka osoba bez razlike spola, koja svoju tjelesnu ili umnu snagu stavlja u službu drugoj osobi u spomenutim priradnim granama uz nagradu, a mladja je od 18 godina.

§ 3.

1. Naučnik, koji stupa u naukovanje, mora izpunjavati sliedeće uvjete:

a) da je navršio 14 godina života;

b) da je tjelesno i umno sposoban za učenje izabranog zvanja, o čemu daje pismeno mišljenje savje-

todavni zavod za izbor zvanja, a dozvolu na temelju tog mišljenja Glavna uprava posredovanja rada, odnosno njezini organi.

c) da naučnik, ako je punoljetan, a roditelji ili skrbnici u ime maloljetnog naučnika, podpišu naukovni ugovor, koji uz odredbe, propisane obrtnim zakonom, sadrži i odredbe o uvjetima prehrane, stanovanja, odievanja i nagrade. Nadležna oblast, kod koje se sklapa naukovni ugovor, dostavlja prepis naukovnog ugovora Glavnoj upravi posredovanja rada.

2. Obrazac naukovnog ugovora propisuje ministar obrta, veleobrta i trgovine u sporazumu sa ministrom udružbe.

§ 4.

1. Mladi radnik i mladi namještenik može se u obrtu, veleobrtu i trgovini zaposliti jedino s dozvolom Glavne uprave posredovanja rada odnosno njezinih djelatnika (organa).

2. Ministar udružbe propisuje naredbom način izhodjenja ove dozvole.

3. Ministar udružbe propisuje u sporazumu s ministrom obrta, veleobrta i trgovine naredbom brojčani odnos mladih radnika prema ostalim radnicima i namještenicima u obrtničkim, veleobrtničkim i trgovačkim poduzećima skupno ili odieljeno za mužke i za ženske mlade radnike.

§ 5.

1. Zaposljivanje naučnika, mladih radnika i mladih namještenika na poslovima osobito pogibeljnim za zdravlje ili sigurnost rada ili za ćudoredje može ministarstvo udružbe u sporazumu s ministarstvom zdrav-

stva zabraniti za pojedino poduzeće, priradnu struku, granu ili skupinu grana.

2. Prilikom propisivanja zdravstvenih i tehničkih zaštitnih mjera ministarstvo udružbe i njegovi organi dužni su u sporazumu s ministarstvom zdravstva voditi osobitu brigu o zdravstvu i sigurnosti rada naučnika, mladih radnika i mladih namještenika.

§ 6.

Djaci srednjih škola i svršeni djaci pučkih škola, koji se opredjeljuju za učenje stručnih škola ili za naukovanje, obvezani su prije stupanja u službu, naukovanje ili daljnje školovanje, podvrći se pregledu kod nadležnog savjetodavnog zavoda za izbor zvanja.

§ 7.

1. Savjetodavni zavodi za izbor zvanja osnivaju se kod Glavne uprave posredovanja rada, odnosno kod njezinih djelatnika (organa).

2. Ustrojstvo, djelokrug i novčano poslovanje savjetodavnog zavoda za izbor zvanja propisat će ministar udružbe u sporazumu s ministrom obrta, veleobrta i trgovine, ministrom nastave i ministrom zdravstva.

II. PRAVA I DUŽNOSTI

§ 8.

1. Naučnici, mladi radnici i mladi namještenici ne mogu biti zaposleni dnevno više nego što je dozvoljeno zakonom o zaštiti radnika i ostalim propisima, koji uredjuju radno vrieme radnika i namještenika.

2. S obzirom na težinu rada i pogibeljnost po zdravlje naučnika, mladih radnika i mladih namještenika može

ministarstvo udružbe u sporazumu s ministrom zdravstva za pojedine priradne grane, struke ili poduzeća propisati radno vrieme i kraće od vremena, spomenutog u stavci 1. ovoga paragrafa.

3. Naučnici, mladi radnici i mladi namještenici ne smiju se zaposliti u prekovremenom i noćnom radu ni za plaću ni bez plaće. Kao noć smatra se vrieme od 21 do 6 sati.

4. Poslodavci su dužni dopustiti naučnicima u okviru radnog vremena slobodno vrieme, potrebno za pohadjanje stručnih produžnih škola, tečajeva ili školskih predavanja te obvezatnih sastanaka, nastupa i vježbi ustaške mladeži. Koje se vježbe, nastupi i sastanci ustaške mladeži moraju smatrati obvezatnim, odredit će ministar udružbe u sporazumu sa Zapovjedničtvom ustaške mladeži.

5. Poslodavci su dužni voditi posebne popise naučnika, mladih radnika i mladih namještenika, u koje popise unose uz osobne podatke i razpored radnog vremena, stručnog školovanja i dopusta. Obrazac popisa propisuje ministar udružbe.

§ 9.

1. Naučnici, mladi radnici i mladi namještenici imaju pravo na plaćeni neprekinuti godišnji dopust, koji iznosi:

a) do 16 godina života tri tjedna,

b) preko 16 godina života dva tjedna.

2. Pravo na godišnji dopust pripada naučniku, mladom radniku ili mladom namješteniku nakon šest mjeseci naukovanja odnosno zaposlenja, bez obzira, da li je bio zaposlen kod jednog ili kod više poslodavaca. Godišnji dopust ima biti izcrpljen redovito u vremen-

skom razmaku od početka svibnja do konca rujna, a za zvanja koja vrše glavnu djelatnost samo u stanovitim godištnjim dobama u vremenu izvan toga doba. Dan nastupa dopusta odredjuje poslodavac u sporazumu s naučnikom, mladim radnikom ili mladim namještenikom odnosno njegovim roditeljem ili skrbnikom.

3. Poslodavac je dužan izkorišteni dopust ubilježiti u poslovnu knjižicu.

4. Ministar udružbe propisat će naredbom pobliže propise o upotrebi godištnjeg dopusta u zanimanjima vezanim za glavnu djelatnosti u stanovitim godištnjim dobama, kao i o tom, gdje će se dopust provesti.

§ 10.

1. Naučniku pripada za vrime naukovanja sliedeća najniža dopustiva nagrada u postotcima propisane najniže dopustive nadnice odnosno plaće i skuparinskog doplatka radnika odnosno namještenika dotičnog zanimanja u dotičnom mjestu:

prve godine naukovanja: prema slobodnoj odluci poslodavca;
druge godine naukovanja 20%
treće godine naukovanja 30%
četvrte godine naukovanja 40%.

2. Ministar udružbe za područje grada Zagreba, a veliki župani za područje velikih župa, propisuju u kojem se iznosu mogu sniziti gore propisani postotci, u slučaju primanja nagrade u naravi (stan, hrana, odielo i drugo).

Ministar udružbe za područje grada Zagreba i veliki župani za područje velikih župa mogu propisane najniže dopustive nagrade naučnika za pojedine priradne grane povećati odnosno sniziti najviše za 30%.

3. Za izplatu naučničkih nagrada vriede obći propisi o izplati nadnica i plaća radnika.

4. U osobito opravdanim pojedinačnim slučajevima može ministarstvo udružbe dozvoliti bezplatno primanje naučnika u naukovanje.

§ 11.

Mladim radnicima i mladim namještenicima pripada nadnica i skuparinski doplatak po propisima zakonske odredbe o odredjivanju najniže nadnice za radnike i najniže dopustive plaće za posebničke namještenike, odnosno po propisima oblastnih odluka nadležnih oblasti, odnosno prema skupnim ili pojedinačnim ugovorima o službi.

§ 12.

1. Poslodavac, koji se ugovorom obvezao na davanje hrane i stana naučnika, dužan mu je dati dovoljno zdrave i svježe hrane kao i krevet u zdravoj sobi s potrebnom posteljinom.

2. U pogledu nastanbe naučnika vriede obći propisi o zdravstvenim i tehničkim mjerama u poduzećima kao i odluke nadležnih nadzorničtava rada.

§ 13.

Zabranjuje se upotrebljavanje naučnika za obavljanje kućanskih poslova poslodavca i njegovih obiteljskih članova, kao i poslova, koji nisu u izravnoj svezi s naukovanjem.

§ 14.

1. Ustanove osiguranja radnika i namještenika dužne su po svojim liečnicima vršiti redovni zdravstveni pregled naučnika, mladih radnika i mladih namještenika

koncem svakog kalendarskog polugodišta. U tu svrhu mogu se odrediti i posebni liečnici.

2. Propise o načinu pregleda, vodjenju očevidnika i brojitbenih podataka izdat će naredbom ministar udružbe u sporazumu s ministrom zdravstva.

§ 15.

1. Nadzor nad izvršenjem ove zakonske odredbe povjerava se ministarstvu udružbe i njegovim djelatnicima (organima) kod velikih župa i prvomolbenih upravnih oblasti. U toj djelatnosti pomaže državnim oblastima »Ured za zaštitu radničke mladeži kod Upravnog zapovjedničtva ustaške mladeži«. Djelokrug tog Ureda biti će propisan naredbenim putem.

2. Kod ministarstva udružbe osniva se savjetodavni odbor za zaštitu naučnika, mladih radnika i mladih namještenika, u kome će biti predstavnici ministarstva udružbe, ministarstva obrta, veleobrta i trgovine, miministarstva zdravstva, ministarstva nastave, Glavne uprave posredovanja rada, Središtnjice osiguranja radnika, Glavne bratinske blagajne, poslodavačkih i posloprimačkih postrojbi, Upravnog zapovjedničtva Ustaške mladeži i družtva »Hrvatski Radiša«. Po potrebi može ministar udružbe pozvati u odbor i druge stručnjake.

3. Za rad savjetodavnog odbora propisuje ministar udružbe poseban propisnik.

4. Oblastni nadzornici rada i ostali državnih djelatnici (organi) dužni su kod vršenja nadzora u poduzećima osobito paziti na uvjete rada naučnika i mladih radnika i na provedbu propisa ove zakonske odredbe.

§ 16.

1. Ministarstvo obrta, veleobrta i trgovine, ministarstvo udružbe, velike župe, gradovi obćine, kao i poslodavačke i posloprimačke postrojbe dužne su u svom djelokrugu osnivati naučničke domove i kuhinje odnosno podupirati svaku posebničku djelatnost u tom cilju.

2. Gradske obćine s preko 20.000 stanovnika dužne su ustanoviti zakladu za zaštitu naučnika. Iz sredstava ove zaklade dužni su gradovi odnosno obćine podizati naučničke domove, u kojima će se smjestiti naučnici, koji nisu inače obskrbljeni.

III. KAZNENI PROPISI

§ 17.

1. Novčanom kaznom od Kuna 100—100.00 razmjerno veličini poduzeća i težini djela kaznit će se vlastnik poduzeća, koji:

a) zaposljuje naučnike, mlade radnike i mlade namještenike protivno odredbama §§ 3. i 4. ove zakonske odredbe;

b) sprječava ili ne dopušta naučniku, mladom radniku ili mladom namješteniku godištnji dopust (§ 9.);

c) ne izplaćuje najniže dopustive nagrade naučnicima odnosno nadnice mladim radnicima ili plaće mladim namještenicima (§§ 10. i 11.);

d) zaposljuje naučnika u kućanskim poslovima ili u poslovima, koji nisu u izravnoj svezi s naukovanjem (§ 13.);

e) ne upućuje naučnika na redoviti liečnički pregled po propisu § 14.;

f) zaposljuje mlade radnike ili mlade namještenike na poslovima opasnim za zdravlje ili sigurnost rada ili ćudoredja, protivno zabrani ministarstva udružbe (§ 5.);

g) zaposljuje naučnike, mlade radnike i mlade namještenike dulje, nego što je propisano za pojedine struke (§ 8. st. 1., 2., 3.);

h) ne uračunava vrieme, provedeno u stručnim školama, tečajevima, predavanjima, i ustaškim vježbama, sastancima i nastupima u redovno radno vrieme (§ 8. st. 4.),

i) ne vodi popise, propisane u stavci 5. § 8.,

j) ne daje naučniku dovoljno zdrave i svježe hrane, daje nezdravi stan ili nedovoljno posteljine (§ 12.).

2. U slučaju nenaplativosti novčana se kazna zamjenjuje kaznom zatvora, koji ne može biti dulji od tri mjeseca, računajući 50 Kuna na jedan dan.

§ 18.

U slučaju opetovanog prekršaja može se kazniti vlastnik poduzeća uz novčanu kaznu i kaznom zatvora do 6 mjeseci, koja se kazna ne može pretvoriti u novčanu kaznu. Ujedno se vlastnik poduzeća u slučaju opetovanog prekršaja može kazniti po propisima § 256. obrtnog zakona i § 14. zakonske odredbe o odredjivanju najniže nadnice za radnike i najniže dopustive plaće za posebničke namještenike.

§ 19.

Prekršaji propisa ove zakonske odredbe progone se ureda radi, a napose se mora provesti postupak na pri-

javu povriedjene osobe, roditelja ili skrbnika, službenih djelatnika posloprimačkih ili poslodavačkih postrojbi, družtva »Hrvatski Radiša« i »Ureda za zaštitu radničke mladeži« kod Zapovjedničtva ustaške mladeži.

§ 20.

1. Kazneni postupak za prekršaje po § 17. točka a) do uključivo e) u svezi s § 18. provode prvomolbene upravne oblasti, a za prekršaje po § 17. točka f) do j) savezno s § 18. nadležna oblastna nadzorničtva rada.

2. Protiv odluke prvomolbene upravne oblasti odnosno oblastnog nadzorničtva rada dozvoljena je pritužba u roku od 14 dana nakon dana uručenja odluke na nadležnu veliku župu, preko oblasti, koja je doniela odluku o kazni. Proti odluci gradskog poglavarstva u Zagrebu dozvoljena je pritužba na ministarstvo udružbe.

§ 21.

Novčane kazne, izrečene u smislu ove zakonske odredbe, idu u korist zaklade za gradnju naučničkih domova kod ministarstva udružbe. Propise o ovoj zakladi donosi ministar udružbe.

IV. PRELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

§ 22.

Provedba ove zakonske odredbe kao i njezino mjerodavno tumačenje povjerava se ministru udružbe.

§ 23.

1. Ostaju i dalje na snazi svi dosadašnji propisi,u koliko nisu u suprotnosti s ovom zakonskom odredbom.

2. Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* izuzevši §§ 3. b), 4 i 6., koji zadobivaju pravnu moć, kad to odredi ministar udružbe.

U Zagrebu, dne 30. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXXIV-980-Z-1942.

Ministar udružbe:

Dr. Lovro Sušić, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth. v. r.

Ministar zdravstva:

Dr. Ivo Petrić, v. r.

Ministar nastave:

Prof. *Stjepan Ratković*, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 30. travnja 1942. broj 96.

ZAKONSKA ODREDBA
o uredjenju radnih odnosa

I. OBĆA NAČELA

§ 1.

Svaki državljanin ima pravo i dužnost raditi, i samo rad može biti temelj obstanka i mjerilo svake vriednosti. Svaki rad je samo tada dozvoljen, ako uspjeh toga rada ne donosi štete državi i narodu, nego služi njihovu napredku i dobrobiti.

§ 2.

Sadržaj, svrhu i način svakog rada nadzire država, koja nadzire i način i veličinu koristi i nagrade za izvršeni rad te odredjuje i kaznu za neizvršenje, onemogućivanje ili otežćavanje rada.

§ 3.

Poduzetnici i poslodavci svih vrsta, koji u radu sudjeluju s uloženim glavnicama, stručnim vodstvom, spremom, pobudom, postrojavanjem (organizacijom) kao i njihovi suradnici, koji u zajedničkom radu sudjeluju tjelesnom i umnom djelatnošću, moraju svoje medjusobne odnose uskladiti tako, da ti odnosi budu utemeljeni u prvom redu na načelu dobrobiti naroda i države kao cjeline, a onda tek na koristima pojedinaca.

§ 4.

U cilju pravilnog razvoja družtvovnih odnosa u smislu napred iztaknutih načela dužni su svi poslodavci i posloprimci, kao sudionici u zajedničkom poslu držati se propisa ove zakonske odredbe.

II. SKUPNI UGOVORI

§ 5.

Radni odnosi uredjuju se skupnim ugovorima, koje su obvezatno dužni sklapati poslodavci i posloprimci o svim radnim i plaćevnim uvjetima.

U skupnim ugovorima mora doći do izražaja načelo skladne suradnje izmedju oba činbenika proizvodnje u cilju promicanja zajedničke dobrobiti cieloga naroda time, da se što više poveća proizvodnja.

§ 6.

Skupne ugovore sklapaju po pojedinim priradnim strukama stručne zajednice posloprimaca i poslodavaca na temelju pregovora i u okviru postojećih zakonskih propisa i naredaba.

Za one priradne struke na strani poslodavaca, za koje još nisu osnovane stručne zajednice, skupne ugovore sklapaju nadležne priradne komore ili komore slobodnih zvanja.

U skupnom ugovoru moraju biti predvidjeni i odredjeni svi radni i plaćevni uvjeti za cielu struku, sve njezine grane i skupine.

§ 7.

Pregovorima i sklapanju skupnih ugovora prisustvuje državni pouzdanik rada, koji potvrdjuje sklo-

pljene ugovore. Skupni ugovori, koji nisu potvrdjeni od državnog pouzdanika rada, nemaju pravne valjanosti.

§ 8.

U svakom sklopljenom skupnom ugovoru mora biti predvidjen i imenovan središtnji uskladbeni odbor, koji je sastavljen od jednakog broja poslodavaca i posloprimaca, a kojemu je na čelu predsjednik, imenovan od ministra udružbe, u sporazumu s ministrom za obrt, veleobrt i trgovinu odnosno s drugim nadležnim ministrima.

Dužnost središtnjeg uskladbenog odbora jest, da rješava sva načelna i obća prieporna pitanja o tumačenju skupnog ugovora, da uklanja nejasnosti i da ga po potrebi popunjava, držeći se pri tome načela, iztaknutih u ugovoru, i zakonskih propisa i naredaba.

§ 9.

U obćem skupnom ugovoru za cielu struku i za cielo područje države predviditi će se, ako to potreba zahtieva, da se unutar napred odredjenih okvira po velikim župama dopunbenim zapisnicima mogu nadopuniti ili pobliže odrediti posebni radni i plaćevni uvjeti za tu struku i njezine grane i skupine za područje tih velikih župa.

Ti nadopunidbeni zapisnici čine sastavni dio obćeg skupnog ugovora i ne smiju prelaziti na onaj okvir, koji im je postavljen u skupnom ugovoru.

Pregovorima oko sklapanja i podpisivanja nadopunidbenih zapisnika mora prisustvovati pouzdanik rada državne vlasti za to područje, koji potvrdjuje i odobrava dopunbeni zapisnik.

§ 10.

Obći skupni ugovori sa svima nadopunidbenim zapisnicima i posebnim uglavcima vriede od dana, koji je u njima naznačen, a traju tri godine.

Prije tog roka može ih iz vrlo važnih razloga odkazati jedna ili druga strana, ali samo uz predhodno odobrenje državnog pouzdanika rada i uz odkazni rok, koji on odredi.

Ministar udružbe može u slučaju, ako to traži državna i narodna korist, u sporazumu s ministrom za obrt, veleobrt i trgovinu postojeći skupni ugovor u cielosti ili djelomično proglasiti nevažećim i naredbom odrediti radne i plaćevne uvjete, koji će vriediti, dok ne bude sklopljen novi ugovor.

§ 11.

Kršenje i neobdržavanje obćeg skupnog ugovora odnosno njegovih nadopunidbenih zapisnika ili posebnih uglavaka povlači za sobom osim gradjansko-pravnih posljedica i kaznene mjere, predvidjene ovom zakonskom odredbom.

§ 12.

Svi plaćevni uvjeti u skupnim ugovorima, nadopunidbenim zapisnicima, posebnim uglavcima i svim ostalim odlukama, izdanim na temelju ove zakonske odredbe, moraju biti podneseni Državnom uredu za oblikovanje ciena i nadnica na predhodno odobrenje i bez toga odobrenja ne mogu biti potvrdjeni.

§ 13.

Stručne zajednice na strani posloprimaca odredit će se posebnom naredbom ministarstva udružbe, a na

strani poslodavaca posebnim naredbama ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu i ostalih zanimanih ministarstava.

III. KAZNENE ODREDBE I ODGOVORNOST ZA ŠTETE

§ 14.

Tko se ogrieši o propise ove zakonske odredbe kao i o propise naredaba, izdanih na njezinu temelju, ili tko krši propise skupnih ugovora, kaznit će se zatvorom do šest mjeseci i novčanom kaznom do 500.000 Kuna. Osim ovih kazna može se izreći i kazna prisilnog rada, zabrana obavljanja poslovanja na odredjeno vrieme ili za uviek, kao i privremeno oduzimanje uprave poduzeća s time, da se poslovanje poduzeća nastavlja pod upravom države.

Postupak vode i kazne izriču velike župe, a na području grada Zagreba Gradsko poglavarstvo.

Novčane kazne idu u korist državne blagajne. U slučaju neutjerivosti novčane kazne zamjenjuju se kaznom zatvora. Trajanje kazne zatvora u tom slučaju odredjuje oblast, koja je kaznu izrekla, a kazna zatvora ne može prekoračiti šest mjeseci.

§ 15.

Ako se ustanovi, da se neko poduzeće ili neki poslodavac ne drži propisa ove zakonske odredbe, naredaba ili odluka, izdanih na temelju ove zakonske odredbe ili propisa skupnog ugovora, te je radi toga nastala stanovita stvarna šteta za jedan dio posloprimaca, ili

za sve posloprimce u tom poduzeću odnosno kod poslodavca, i da ta stvarna šteta potječe doista od kršenja propisa ove zakonske odredbe, naredaba i odluka, izdanih na njezinu temelju ili propisa skupnog ugovora, nadležna oblast će osim kazne propisane ovom zakonskom odredbom, posebnim rješenjem donieti odluku o naknadi stvarne štete oštećenim posloprimcima.

Pojedinačno kršenje ugovora ili zakonskih odredaba kaznit će se po zakonskim propisima ove odredbe, a naknada štete riešit će se u tom slučaju putem redovne gradjanske parnice.

IV. OBĆE ODREDBE

§ 16.

Pod propise ove zakonske odredbe ne podpadaju posloprimci, kojima je poslodavac država ili samoupravna jedinica, ako je njihov odnos prema državi odnosno samoupravnoj jedinici uredjen posebnim zakonskim odredbama.

Propisi ove zakonske odredbe ne odnose se ni na naučnike i naučnice za vrieme, dok traje ugovor ili zakonskom odredbom predvidjeni naučnički odnos.

§ 17.

Pritužbe na sve odluke prvomolbene oblasti rješava ministarstvo udružbe čije su rješidbe konačne i ovršive.

Pritužbe se ulažu u roku od 15 dana preko prvomolbenih oblasti, koje su odnosnu odluku doniele.

§ 18.

Za cjelokupni postupak iz ove zakonske odredbe, u koliko u istoj nije drugačije odredjeno, vriede propisi zakona o obćem upravnom postupku.

V. ZAKLJUČNE ODREDBE

§ 19.

Nad izvršenjem propisa ove zakonske odredbe kao i nad izvršenjem propisa naredaba i odluka, izdanih na temelju ove zakonske odredbe i propisa skupnih ugovora, vrši nadzor ministarstvo udružbe izravno ili neizravno preko svojih županijskih izvjestitelja i posebnih pouzdanika u svakom kotaru.

Kao djelatnici (organi) ministarstva udružbe i kao oblasti prve molbe u predmetima, predvidjenim ovom zakonskom odredbom, djelovat će velike župe, a na području grada Zagreba Gradsko poglavarstvo u Zagrebu.

§ 20.

Za obavljanje poslova, navedenih u § 19. biti će dodieljen velikim župama i Gradskom poglavarstvu u Zagrebu potreban broj družtvovnih izvjestitelja, koje imenuje ministar udružbe.

Ovi izvjestitelji mogu biti predloženi od velikih župa i izmedju djelatnih činovnika tih velikih župa.

Do imenovanja družtvovnih izvjestitelja veliki župani odnosno gradonačelnik grada Zagreba odredit će za

vršenje ovih poslova potreban broj činovnika upravne struke.

Državnog pouzdanika rada imenuje ministar udružbe izmedju činovnika ministarstva udružbe u Zagrebu, a pouzdanike rada u velikim županama i u gradu Zagrebu izmedju državnih činovnika, i to prvenstveno izmedju družtvovnih izvjestitelja.

Pouzdanik rada može biti postavljen i za područje više velikih župa.

§ 21.

Ovlašćuje se ministar udružbe, da propiše naredbama cjelokupni postupak kod sklapanja skupnih ugovora, a u okviru propisa ove zakonske odredbe, a napose da odredi prava i dužnosti državnog pouzdanika rada i ostalih pouzdanika.

Ovlašćuje se ministar udružbe, da propiše naredbama i propisnicima ustrojstvo, djelokrug i dužnost posloprimačkih stručnih zajednica i način njihova poslovanja.

Ovlašćuje se ministar za obrt, veleobrt i trgovinu, da unutar svojih stručnih zajednica osnuje posebne odsjeke za radne odnose i da im propiše način poslovanja.

Ovlašćuju se svi ostali zanimani ministri, da u sporazumu s ministrom udružbe propišu osnivanje stručnih zajednica za one poslodavce, koji po svojoj struci spadaju u djelokrug tih ministarstava, i da im propisnicima odrede način njihova poslovanja.

§ 22.

Provedba ove zakonske odredbe kao i njezino mjerodavno tumačenje povjerava se ministru udružbe.

§ 23.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* i toga dana prestaju vriediti svi propisi, koji su s njom u suprotnosti.

U Zagrebu, dne 30. travnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXXV-992-Z-1942.

Ministar udružbe:

Dr. Lovro Sušić, v. r.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 30. travnja 1942. broj 96.

NAREDBA

ministarstva udružbe od 29. travnja 1942. broj 27485 I-3-1942. o odmjerivanju prinosne stope za slučaj nesreće, o popisu poslovnih grana veće opasnosti, te o postupku za odredjivanje prinosa u slučaju nesreće kod pojedinih poslova

Na temelju §§ 14. i 67. st. 2. zakonske odredbe od 28. travnja 1942. broj CXXII-332-Z-1942. o preinakama i nadopunama zakona o osiguranju radnika od 14. svibnja 1922. propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Za poslove I. (prve) poslovne skupine odredjujem prinosnu stopu s 1% od osigurane nadnice.

Za poslove II. (druge) poslovne skupine odredjujem prinosnu stopu s 2.25% od osigurane nadnice.

Za poslove III. (treće) poslovne skupine, koja se dieli u tri skupine, odredjujem:

za podskupinu III-A. prinosnu stopu s 3.5% od osigurane nadnice;

za podskupinu III-B. propisnu stopu s 4.75% od osigurane nadnice;

za podskupinu III-C. prinosnu stopu sa 6% od osigurane nadnice.

§ 2.

Poslovima veće opasnosti, koji spadaju u treću poslovnu sukpinu, imaju se smatrati poslovi sliedećih poslovnih grana:

Podskupina III-A.

1. kopneni, vodeni i zračni promet (prievoz osoba i tereta željeznicom ili kolima ili samovozima ili brodovima ili čamcima ili skelama ili slapovima ili zrakoplovima);

2. odpremničtvo (odpremnička i skladištna poduzeća: utovar i iztovar);

3. preradba i obradba kamena i zemlje: proizvodnja cementa, eternita, ksilotita, umjetnog i azbestnog škriljca, opeka; mljevenje i pečenje kamena i zemlje (pečenje vapna, sadre, magnezita, mljevenje sadre, kremena i dr.) bez lomljenja kamena i kopanja zemlje; tucanje i drobljenje kamena i šljunka, bez lomljenja i bez kopanja; izradba mlinskih kamenova i brusova (naravnih i umjetnih); klesarstvo (izradba nadgrobnih spomenika, točenje, brušenje, ugladjivanje kamena i slično);

4. obradba drveta (stolarski i tokarski obrt, proizvodnja parketa, čepova od drveta ili pluta, štapova, kalupa i podpetica za cipele, drva za četke, drvenih klin čića, drvene galanterijske robe i slično);

5. mlinovi (obični i umjetni mlinovi za brašno, za mirodije i veleobrtne sirovine, ljuštionice).

Podskupina III-B.

6. šumsko - pilanski veleobrt (šumski posao: rušenje stabala, izrada ogrjevnog drveta, pragova, duga i slično; paljenje ugljena, slaganje drva; odprema kolima, željeznicom, splavima i t. d.; pilanski posao);

7. gradjevinarstvo (graditeljstvo, zidarstvo, tesarstvo);

8. gradjenje i popravak željeznica, cesta, putova, mostova.

Podskupina III-C.

9. kamenolomi (lomljenje kamena samo i ujedno s obradom u gradjevni ili kiparski kamen, šljunak i slično), kopanje pieska, gline i druge zemlje;

10. proizvodnja i upotrebljavanje vatrometnih predmeta (pirotehnika), delaboracija municije, pucanje prangija;

11. poduzeća za rezanje drva kružnim ili tračnim pilama i ujedno s ciepanjem drva;

12. gradnja, montaža i demontaža željezničkih konstrukcija, kotlova, dizalica, težkih strojeva, gradjenje i popravak ladja, gradjenje i popravak lokomotiva i vagona.

§ 3.

Poljodjelski radnici, koji su temeljem stavke 4. § 6. zakona o osiguranju radnika obvezani na osiguranje, jer podleže opasnosti nesreće od kotla ili pogona, osiguravaju se samo za slučaj nesreće, i to skupno bez pojedinačne prijave na temelju osigurane godištnje za-

rade od Kn 6.000.— (2. nadnični razred). Prinose za ove radnike plaća vlastnik stroja bez obzira na broj stvarno uposlenih radnika u dolje navedenim iznosima, no najmanje Kuna 15.— po stroju na godinu.

Zbog pružanja liečenja i hranarine povriedjenim radnicima za prva 4 tjedna iza nezgode, 5% od toga prinosa pripada grani osiguranja za slučaj bolesti.

Kod poljodjelskih strojeva uposleni strojari i ložači osiguravaju se kao veleobrtno radničtvo.

Za poljodjelske radnike kod poljodjelskih strojeva plaćaju se prinosi po stroju i radnom danu i to:

1. Vršalice s motornom snagom u savezu s ostalim strojevima, koji se kod vršenja upotrebljavaju, a koji su tjerani od iste pogonske sile kao i vršalica:

A) kod običnih vršaćih garnitura:

a) snage do 5 KS	Kn	12.—
b) snage više od 5 KS do 15 KS	„	28.—
c) snage više od 15 KS	„	44.—

B) kod vršaćih garnitura s automatskim ulaganjem ili elevatorom ili prešom za slamu:

d) snage do 5 KS	Kn	10.—
e) snage od 5 do 15 KS	„	25.—
f) snage više od 15 KS	„	40.—

C) kod vršaćih garnitura s automatskim ulaganjem i elevatorom ili prešom za slamu:

g) snage do 5 KS	Kn	8.—
h) snage više od 5 do 15 KS	„	20.—
i) snage više od 15 KS	„	35.—

2. Vršalice sa životinjskom snagom Kn 5.—

3. Poljodjelski strojevi s motornom snagom (kao plugovi, sijalice, kosilice, strojevi za grabljenje zemlje, za gnojenje, za grabljenje i sakupljanje siena, za crpljenje vode i sl.) Kn 2.—

4. Poljodjelski strojevi za zemaljske plodine (kao strojevi za čišćenje žitarica i zemaljskih plodina, za runjenje kukuruza, preše za slamu i sieno, mlinovi za drobljenje zrna i slično) Kn 4.—

5. Poljodjelski strojevi za sječu krme i slame, cirkulari i slični strojevi u poljodjelstvu Kn 4.—

6. Strojevi za preradbu mlieka, separatori i slično Kn 1.

§ 4.

Središtnjica osiguranja radnika dužna je podjelu poslovnih skupina, podjelu poslovnih grana u popisu poslovnih grana veće opasnosti, kao i prinosne stope za poljodjelske radnike preizpitati na temelju brojitbenih podataka o nesrećama za vrieme svakih pet godina, te prema izhodu preizpitivanja predložiti potrebne promjene. Preizpitivanje ima Središtnjica osiguranja radnika izvršiti i prije izminuća petgodištnjega razdoblja, ako poslovanje grane osiguranja za slučaj nesreće završi poslovnu godinu sa poslovnim manjkom ili ako obetrećenje pojedinih poslovnih grana učini promjenu potrebnom.

Preizpitivanje se ima izvršiti na taj način, da se ustanovi obterećenje poslovnih skupina i poslovnih grana treće poslovne skupine u omjeru s njihovom

osiguranom zaradom. Ustanovljeni omjer pokazuje, da li je i kakva je promjena potrebna, bilo u podjeli poslovnih skupina, bilo u podjeli poslovnih grana veće opasnosti, bilo u visini prinosnih stopa.

§ 5.

Za odmjerivanje prinosne stope za pojedine poslove mjerodavna je poslovna skupina, u koju posao spada (§ 31. zakona o osiguranju radnika). Pripadnost pojedinih poslova poslovnim skupinama ustanovljuje se tako, da se najprije ustanovi poslovna grana, u koju posao prema svom poslovnom (priradnom) cilju spada. Čim je ustanovljena poslovna grana, ustanovljuje se poslovna skupina prema obilježjima zakona i popisa poslovnih grana veće opasnosti, čime se ustanovljuje ujedno i prinosna stopa.

Kao posao u smislu § 13. zakona o osiguranju radnika ima se smatrati cjelina svih radova, koji služe priradnom cilju pojedinoga poduzeća i koji su s obzirom na zajednički priradni cilj medju sobom organski i tehnički povezani i medju sobom zavisni. Organska jedinica posla obuhvaća premo tome i sve pomoćne, režijske i sporedne radove, koji se obavljaju u sastavu posla. Kao sastavni dielovi posla imaju se stoga smatrati i ovi radovi: vodjenje i nadzor poduzeća (tehnička i komercijalna kancelarija); skladištni i odpremnički rad u poduzeću; rad u vlastitoj režiji za održavanje zgrada i radioničkoga uredjaja, za ogrjev, razsvjetu i čišćenje radionica; upotreba vlastitih kola i t. d., ako se ovi radovi obavljaju za svrhe poduzeća i s vlastitim oso-

bljem. Budući da takvi pomoćni, režijski i nuzgredni radovi nemaju samostalnoga priradnog cilja, to se oni kod ustanovljivanja pripadnosti posla poslovnoj grani ne mogu uzeti kao samostalni poslovi, te je stoga i nedopušteno njihovo izdvajanje iz sastava cjeline posla.

§ 6.

Kao »poslovi, koji se rade sa strojevima tjeranim motornom snagom« (§ 31. zakona o osiguranju radnika), smatraju se oni poslovi, kod kojih se upotrebljavaju strojevi tjerani elementarnom snagom vjetra, vode, pare, plina, nafte, elektriciteta i slično, ili kod kojih se upotrebljavaju vitla tjerana životinjskom snagom, ili kod kojih se dobiva potrebna snaga s pomoću transmisije, ili kod kojih se upotrebljavaju parni kotlovi ili parni uredjaji za destilaciju drva, parenja krpa, parno sušenje i t. d.).

§ 7.

Za sve poslove, izuzevši »sastavljene poslove« (§ 8.), odredjuje Podružnica osiguranja radnika kod izdavanja prvoga platežnog naloga pripadnost poslovnim skupinama i time visinu prinosne stope, te je ovo odredjivanje sastavni dio platežnoga naloga. Proti odredjenoj pripadnosti posla i visini prinosne stope može poslodavac uložiti prigovor, koji se ima smatrati i rješavati kao prigovor proti platežnom nalogu.

Središtnjica osiguranja radnika može, i ako nema prigovora, izmieniti svojom odlukom od podružnice osiguranja radnika odredjenu pripadnost posla ili vi-

sinu prinosne stope. Od Središtnjice osiguranja radnika odlukom izvršena promjena visine prinosne stope vriedi od prvoga dana onoga mjeseca, koji sliedi nakon dana izdavanja odluke. Odluka o opromjeni visine prinosne stope ima unatražnu moć samo u slučajevima, kod je krivnjom ili propustom poslodavca izvršeno pogrješno odmjerivanje niže prinosne stope, koje se odlukom Središtnjice osiguranja radnika izpravlja.

Proti odluci Središtnjice osiguranja radnika o promjeni visine prinosne stope može poslodavac uložiti utok ministarstvu udružbe u roku od 15 dana od dana uručenja odluke.

§ 8.

Za poduzeće, koje je sastavljeno od poslova različitih poslovnih skupina (»sastavljeni poslovi«), pa se zbog toga njegovi radnici ne mogu prijavljivati točno odvojeno po poslovnim skupinama, odredjuje Središtnjica osiguranja radnika popriečnu prinosnu stopu. Da li se ima poduzeće smatrati sastavljenim poslom ili poslom samo jedne poslovne skupine, ustanovljuje Središtnjica osiguranja radnika.

Za izračunavanje popriečne prinosne stope uzima se u obzir osigurana nadnica izplaćena u predhodnoj godini, a kod novih poslova osigurana nadnica, koja će vjerojatno godištnje biti izplaćena u pojedinim poslovnim skupinama. Nadnica onih namještenika, koji rade u poslu samo jedne poslovne skupine, ima se uzeti u račun kod dotične poslovne skupine, a nadnica onih namještenika, koji rade u poslovima više poslovnih

skupina, ima se podieliti na pojedine poslovne skupine prema procjeni, i što je moguće točnije. Ako za procjenu nema boljih stvarnih podataka, ima se osigurana nadnica, koja je zajednička cielom poduzeću, podieliti u omjeru nadnica izplaćenih u pojedinim poslovnim skupinama.

Ako se za prošlost ili za budućnost ne može točno ustanoviti izplaćena osigurana nadnica, ima se napried navedeni račun obaviti na isti način s time, da se za temelj računa, umjesto osigurane nadnice, uzme broj izplaćenih nadnica ili broj namještenika u pojedinim poslovnim skupinama i u cjelokupnom poduzeću ili prema procjeni odnos u postotku pojedinih poslovnih skupina prema cjelokupnom poduzeću.

Odredjena popriečna prinosna stopa ima se svake godine preizpitati, te su stoga odnosni poslodavci dužni, da koncem svake godine sastave i u roku od mjesec dana predlože Središtnjici osiguranja radnika izkaz o broju radnika i izplaćenim osiguranim nadnicama u prošloj kalendarskoj odnosno poslovnoj godini. Ako se na temelju novih podataka mienja popriečna prinosna stopa, to veća prinosna stopa vriedi od početka godine. Niža prinosna stopa vriedi od početka godine samo onda, ako je izkaz o broju radnika i izplaćenim nadnicama predložen u propisanom roku; ako je pak izkaz predložen za više od 8 dana nakon propisanoga roka, to niža prinosna stopa vriedi od prvoga dana onoga mjeseca, koji sliedi nakon dana, kad je Središtnjica osiguranja radnika izkaz primila.

Središtnjica osiguranja radnika izdaje o odredjenju popriečne prinosne stope poslodavcu odluku, iz koje

mora biti vidljiv i račun, koji je izvršen prema gornjim odredbama za izračunavanje popriečne prinosne stope.

Do izdanja odluke o odredjenju popriečne prinosne stope Podružnica osiguranja radnika ubirat će za sastavljene poslove prinose na temelju privremene prinosne stope, koji se prinosi imaju poslije izdanja odluke obračunati.

§ 9.

Poslodavci su na temelju § 16. zakona o osiguranju radnika obvezani davati Središtnjici osiguranja radnika i njezinim mjestnim organima sve one podatke, koji su potrebni za ustanovljenje pripadnosti posla i odredjenje prinosne stope, te na zahtjev podružnice ili Središtnjice osiguranja radnika podnieti u § 9. zakona o osiguranju radnika propisanu prijavu posla.

§ 10.

Za poslove, u kojima je broj nesretnih slučajeva i obterećenje uslied tih nesretnih slučajeva znatno veće nego u drugim poslovima iste poslovne grane, odredjuje Središtnjica osiguranja radnika dodatne prinose za slučaj nesreće, ako se prema odnosnim nesretnim slučajevima može zaključiti, da u dotičnom poslu postoji trajno povećana opasnost. Povećana opasnost može se zaključiti, ako postoje u poslu nedovoljne zaštitne mjere ili slabiji uredjaj u strojnom ili gradjevnom pogledu ili štetan način rada ili nedovoljan nadzor i nestručno vodjenje posla ili slično, te ako je broj nesretnih slučajeva odnosno njihovo obterećenje brojitbeno dovoljno, kod čega treba ocieniti i veličinu posla (broj uposlenih radnika) i dužinu razdoblja, u kojem su se nesretni slučajevi dogodili.

Ocjenjivanje stvarnih okolnosti, koje su mjerodavne za zaključivanje trajne veće opasnosti u poslu, spada u djelokrug slobodne razsude Središtnjice osiguranja radnika i ministarstva udružbe.

Dodatni prinos odredjuje Središtnjica osiguranja radnika posebnom odlukom, u kojoj ima navesti razloge za zaključivanje trajno veće opasnosti i ustanoviti visinu dodatnog prinosa. Dodatni prinos ne može biti odmjeren preko visine iznosa najveće prinosne stope (8%) odredjene u § 31. zakona o osiguranju radnika.

Poduzeću, koje ne izvede u odredjenom roku propisane zaštitne mjere u cilju zaštite života i zdravlja uposlenih namještenika, odmjerit će Središtnjica osiguranja radnika prinos za slučaj nesreće po prinosnoj stopi sliedeće više poslovne skupine, a poduzeću, koje se već nalazi u najvišoj poslovnoj skupini, povisit će prinos za slučaj nesreće za 1% osigurane zarade uposlenih namještenika.

Proti odluci Središtnjice osiguranja radnika o odredjivanju dodatnog prinosa ili odredjivanju prinosa po prinosnoj stopi više poslovne skupine može poslodavac uložiti utok ministarstvu udružbe u roku od 15 dana od dana uručenja odluke.

§ 11.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom 1. lipnja 1942.*

U Zagrebu, dne 29. travnja 1942.

Ministar udružbe:
Dr. Lovro Sušić, v. r.

---

* Narodne novine od 30. travnja 1942. broj 96.

STVARNO KAZALO

(ZA XV. KNJIGU — SVEZAK 141.—150.)

(Brojevi označuju stranice, a oni u zagradi broj svezka)

Š

T